

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT

*PROJEKT
ZDRAVÁ ŠKOLA*

Školní vzdělávací program
Základní školy M. Kudeříkové, Strážnice, Příční 1365, příspěvkové organizace

Obsah

1. Identifikační údaje ŠVP ZV „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“	7
2. Charakteristika školy	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3. A Zaměření (priority) školy	11
3. B Výchovné a vzdělávací strategie školy	13
3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	16
3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	19
3. E Začlenění průřezových témat	20
4. Učební plán	30
4. A Tabulace učebního plánu	30
4. B Poznámky k učebnímu plánu	31
5. Učební osnovy	32
Český jazyk a literatura – první stupeň (Čj)	32
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA I. ROČNÍK	34
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA II. ROČNÍK	36
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA III. ROČNÍK	38
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IV. ROČNÍK	40
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA V. ROČNÍK	43
Český jazyk a literatura – druhý stupeň (Čj)	46
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VI. ROČNÍK	48
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VII. ROČNÍK	52
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VIII. ROČNÍK	55
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IX. ROČNÍK	59
Anglický jazyk – první stupeň (Aj)	62
ANGLICKÝ JAZYK III. ROČNÍK	64
ANGLICKÝ JAZYK IV. ROČNÍK	65
ANGLICKÝ JAZYK V. ROČNÍK	67
Anglický jazyk – druhý stupeň (Aj)	69
ANGLICKÝ JAZYK VI. ROČNÍK	71
ANGLICKÝ JAZYK VII. ROČNÍK	73
ANGLICKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK	75
ANGLICKÝ JAZYK IX. ROČNÍK	77
Německý jazyk – druhý stupeň (Nj)	79
NĚMECKÝ JAZYK VII. ROČNÍK	81
NĚMECKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK	83
NĚMECKÝ JAZYK IX. ROČNÍK	85

Matematika – první stupeň (Ma)	87
MATEMATIKA I. ROČNÍK	89
MATEMATIKA II. ROČNÍK	91
MATEMATIKA III. ROČNÍK	93
MATEMATIKA IV. ROČNÍK	96
MATEMATIKA V. ROČNÍK	99
Matematika – druhý stupeň (Ma)	102
MATEMATIKA VI. ROČNÍK	104
MATEMATIKA VI. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA	106
MATEMATIKA VII. ROČNÍK	109
MATEMATIKA VII. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA	112
MATEMATIKA VIII. ROČNÍK	115
MATEMATIKA VIII. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA	117
MATEMATIKA IX. ROČNÍK	119
MATEMATIKA IX. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA	122
Informatika – první stupeň (Inf)	124
INFORMATIKA IV. ROČNÍK	126
INFORMATIKA V. ROČNÍK	128
Informatika – druhý stupeň (Inf)	130
INFORMATIKA VI. ROČNÍK	132
INFORMATIKA VII. ROČNÍK	134
INFORMATIKA VIII. ROČNÍK	136
INFORMATIKA IX. ROČNÍK	138
Prvouka – první stupeň (Prv)	140
PRVOUKA I. ROČNÍK	142
PRVOUKA II. ROČNÍK	144
PRVOUKA III. ROČNÍK	146
Člověk a svět – první stupeň (Čas)	148
ČLOVĚK A SVĚT IV. ROČNÍK	150
ČLOVĚK A SVĚT V. ROČNÍK	153
Dějepis – druhý stupeň (Dě)	156
DĚJEPIS VI. ROČNÍK	158
DĚJEPIS VII. ROČNÍK	161
DĚJEPIS VIII. ROČNÍK	165
DĚJEPIS IX. ROČNÍK	167
Výchova k občanství – druhý stupeň (Vko)	170
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VI. ROČNÍK	172

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VII. ROČNÍK	174
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VIII. ROČNÍK.....	176
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ IX. ROČNÍK.....	179
Fyzika – druhý stupeň (Fy)	181
FYZIKA VI. ROČNÍK.....	183
FYZIKA VII. ROČNÍK	185
FYZIKA VIII. ROČNÍK	187
FYZIKA IX. ROČNÍK.....	189
Chemie – druhý stupeň (Che).....	191
CHEMIE VIII. ROČNÍK	193
CHEMIE IX. ROČNÍK	197
Přírodopis – druhý stupeň (Př)	201
PŘÍRODOPIS VI. ROČNÍK	204
PŘÍRODOPIS VII. ROČNÍK.....	207
PŘÍRODOPIS VIII. ROČNÍK	210
PŘÍRODOPIS IX. ROČNÍK	214
Zeměpis – druhý stupeň (Ze)	217
ZEMĚPIS VI. ROČNÍK.....	219
ZEMĚPIS VII. ROČNÍK	221
ZEMĚPIS VIII. ROČNÍK	222
ZEMĚPIS IX. ROČNÍK.....	224
Hudební výchova – první stupeň (Hv)	226
HUDEBNÍ VÝCHOVA I. ROČNÍK	228
HUDEBNÍ VÝCHOVA II. ROČNÍK.....	229
HUDEBNÍ VÝCHOVA III. ROČNÍK.....	230
HUDEBNÍ VÝCHOVA IV. ROČNÍK	231
HUDEBNÍ VÝCHOVA V. ROČNÍK.....	232
Hudební výchova – druhý stupeň (Hv)	233
HUDEBNÍ VÝCHOVA VI. ROČNÍK	235
HUDEBNÍ VÝCHOVA VII. ROČNÍK	236
HUDEBNÍ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK.....	238
HUDEBNÍ VÝCHOVA IX. ROČNÍK	240
Výtvarná výchova – první stupeň (Vv)	242
VÝTVARNÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK.....	244
VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK	245
VÝTVARNÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK	246
VÝTVARNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK.....	247

VÝTVARNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK	248
Výtvarná výchova – druhý stupeň (Vv)	250
VÝTVARNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK	252
VÝTVARNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK.....	253
VÝTVARNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK	254
VÝTVARNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK	256
Výchova ke zdraví – druhý stupeň (Vkz).....	257
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ VIII. ROČNÍK	259
Tělesná výchova - první stupeň (Tv).....	262
TĚLESNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK	266
TĚLESNÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK.....	268
TĚLESNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK.....	270
TĚLESNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK	272
Tělesná výchova – druhý stupeň (Tv)	275
TĚLESNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK.....	277
TĚLESNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK	280
TĚLESNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK	283
TĚLESNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK.....	286
Pracovní činnosti – první stupeň (Pč)	288
PRACOVNÍ ČINNOSTI I. ROČNÍK	290
PRACOVNÍ ČINNOSTI II. ROČNÍK.....	291
PRACOVNÍ ČINNOSTI III. ROČNÍK	292
PRACOVNÍ ČINNOSTI IV. ROČNÍK	293
PRACOVNÍ ČINNOSTI V. ROČNÍK.....	295
Pracovní činnosti – druhý stupeň (Pč).....	297
PRACOVNÍ ČINNOSTI VI. ROČNÍK	299
PRACOVNÍ ČINNOSTI VII. ROČNÍK.....	301
PRACOVNÍ ČINNOSTI VIII. ROČNÍK.....	304
PRACOVNÍ ČINNOSTI IX. ROČNÍK	306
Etická výchova – první stupeň (Etv)	308
ETICKÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK.....	310
ETICKÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK	312
ETICKÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK.....	314
ETICKÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK.....	316
ETICKÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK	318
Etická výchova – druhý stupeň (Etv)	320
ETICKÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK.....	322

ETICKÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK	324
ETICKÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK	326
ETICKÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK.....	329
Nepovinné předměty	331
Náboženství – první a druhý stupeň (Náb).....	331
NÁBOŽENSTVÍ I. ROČNÍK	333
NÁBOŽENSTVÍ II. ROČNÍK.....	334
NÁBOŽENSTVÍ III. ROČNÍK.....	335
NÁBOŽENSTVÍ IV. ROČNÍK	336
NÁBOŽENSTVÍ V. ROČNÍK.....	337
NÁBOŽENSTVÍ VI. ROČNÍK	338
NÁBOŽENSTVÍ VII. ROČNÍK	339
NÁBOŽENSTVÍ VIII. ROČNÍK.....	340
NÁBOŽENSTVÍ IX. ROČNÍK	341
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (pravidla)	342
7. Seznam použitých zkratek.....	353
8. Přílohy (seznam)	355

1. Identifikační údaje ŠVP ZV „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“

Název ŠVP ZV: „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“ č. j.: ZSMK/434/2022

Předkladatel: Základní škola M. Kudeříkové, Strážnice, Příční 1365, příspěvková organizace

Adresa školy: Příční 1365, Strážnice 696 62

Ředitel školy: Mgr. Petr Tomeček

Kontakty: tel./fax 518 334 546, e-mail: podatelna@zsmkstr.cz; webové stránky: www.zsmkstr.cz

Název a adresa zřizovatele: Město Strážnice, nám. Svobody 503, Strážnice 696 62

Kontakty: tel. 518 306 011, e-mail: podatelna@straznice-mesto.cz web: www.straznice-mesto.cz

IČO školy: 70945730

RED-IZO školy: 600 116 026

IZO školy: 102 391 602

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Zdeňka Dudová, e-mail: zdena.dudova@zsmkstr.cz

Cílová skupina: 1. – 9.

Verze dokumentu 05/2022

Ve Strážnici dne 25. 8. 2022

Mgr. Petr Tomeček
ředitel školy

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme úplná základní škola s prvním až devátým postupným ročníkem a nacházíme se v historickém centru města Strážnice, v klidové zóně mimo hlavní komunikace. Většina našich žáků navštěvuje školu od první třídy, menší část žáků, převážně druhého stupně, k nám přichází z okolních spádových základních škol. Škola vzdělává každoročně 300 až 400 žáků. Výuka probíhá v prvním až devátém ročníku zpravidla v jedné až dvou paralelních třídách. Součástí školy je školní dužina, školní klub a školní kuchyně s jídelnou.

Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor má více než dvě desítky členů, z nichž všichni jsou kvalifikovaní učitelé (případně si vzdělání doplňují). Součástí pedagogického sboru jsou též vychovatelé ze školní družiny a školního klubu, asistenti pedagoga a školní speciální pedagog. Většina učitelů je proškolená v základním kurzu osobnostní a sociální výchovy a má základní kurz informační gramotnosti, první pomoci a prevence šikany a prošla kurzem kritického myšlení, tvorby školního vzdělávacího programu a výuky etické výchovy a inkluzivním vzděláváním. Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, které tvoří hlavně speciální pedagog, výchovný poradce a metodik prevence. Při práci s žáky nebo žakovskými kolektivy členové poradenského pracoviště spolupracují s odborníky různých školských zařízení a používají potřebné diagnostické nástroje včetně sociometrie (např. ve formě dotazníku SO-RA-D nebo B3, B4), které používají jen proškolení pedagogové.

Dlouhodobé projekty

Na základě vypracovaného projektu jsme v roce 2005 poprvé získali certifikát Státního zdravotnického ústavu v Praze o přijetí školy do sítě Škol podporujících zdraví projektu Zdravá škola a všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy v tomto duchu. Součástí těchto aktivit je také školní žakovský parlament, jehož členové (zastupující chlapce i děvčata zpravidla z pátých až devátých tříd) se schází jedenkrát měsíčně. Škola je členem sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) soustavně usilujících o kvalitní a trvale se zlepšující zařazení ekologické výchovy do výuky i celkového života školy. Od roku 2003 se na celé škole separuje odpad.

Mezi pravidelné akce školy patří lyžařské výcvikové kurzy, adaptační pobyty, orientační pobyty a jiné vícedenní aktivity. Třídní kolektivy systematicky vyjíždějí na řadu exkurzí, pracují na projektech zaměřených na spolupráci, tvorbu týmu a respektování druhých.

Umístění a vybavení školy

Areál školy tvoří celek skládající se z pěti budov (jedné budovy pro I. stupeň, dvou budov určených pro II. stupeň, budovy určené pro mimoškolní výuku a budovy tělocvičny) vzájemně propojených spojovacími chodbami, ve kterých se nachází 17 kmenových učeben, 7 odborných učeben, dvě laboratoře (přírodopisu a chemicko-fyzikální), a prostory školní družiny a školního klubu (klubovna). Vedle kmenových tříd je v budově I. stupně k dispozici aula a jazyková učebna; na budovách II. stupně také: počítačová učebna, jazyková učebna, interaktivní učebna, cvičná kuchyně, dílny, učebny fyziky a chemie, přírodopisu a zeměpisu a obě laboratoře,

Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také učitelé a žáci. Škola má čisté a estetické prostory. Světlé a dostatečně velké prostory poskytují především budovy II. stupně a nová tělocvična, v budově mimoškolní výuky a I. stupně jsou prostory o něco menší. Škola má pro všechny budovy zajištěn bezbariérový přístup (plošina a schodolez).

Součástí školy je venkovní areál s hřištěm, školní zahradou a koutkem školní družiny. K sportovním a pohybovým aktivitám žáci využívají v interiéru tělocvičný sál v tělocvičně a gymnastický sálek na I. stupni; v exteriéru sportovní hřiště s volejbalovým kurtem a basketbalovými koši a doskočištěm.

Pro veřejná vystoupení, stolní tenis, výstavy prací žáků a školní akce používá škola haly v 1. a 2. patře budovy II. stupně, propojovací chodby mezi jednotlivými budovami, velkou klubovnu a tělovýchovný sál v tělocvičně, aulu na I. stupni a také prostory jídelny v přízemí budovy II. stupně a nedalekého Kulturního domu Strážničan.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat všech vhodných prostor školy, odpočinkové kouty na chodbách a stoly na stolní tenis rozmístěné ve vhodných prostorách školy, denně ráno i odpoledne je pro žáky zpřístupněn školní klub s klubovnou a také školní družina. Při vhodném počasí mohou žáci trávit velkou přestávku ve venkovním areálu.

Pedagogové mají v odborných učebnách a všech kabinetech a sborovnách volný přístup na internet a mohou používat zde umístěné tiskárny a kopírky.

Charakteristika žáků

Převážná většina (asi dvě třetiny) žáků jsou děti z městského prostředí, menší část dětí přichází z prostředí okolních vesnic. Významná část místních dětí bydlí na největším panelovém sídlišti ve městě, menší skupinka dětí dochází z dětského domova nacházejícího se ve spádovém obvodu školy.

V naší práci máme dobré zkušenosti s prací s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i s žáky mimořádně nadanými, jejichž počet se pohybuje okolo 10 % z celkového počtu žáků školy. Na obou stupních s nimi pracují podle potřeby asistenti pedagoga a školní speciální pedagog. Dle konkrétních potřeb je pro tyto žáky vypracován individuální vzdělávací plán.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty a institucemi

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s pedagogy. Dalšími vyhrazenými příležitostmi pro setkání jsou konzultační hodiny, třídní schůzky a akce pro veřejnost (škola pořádá den otevřených dveří, školu plnou talentů s výstavami žákovských prací atd.). Rodiče jsou o činnosti školy informováni také prostřednictvím školního časopisu Tahák, elektronické žákovské knížky, omluvného listu, webových stránek školy a měsíčníku Strážničan.

Při škole pracuje rodičovský spolek OSMA, jehož základním cílem je vytvářet na základní škole a v jejím okolí podmínky k lepšímu využití dětí a k větší podpoře rozvoje jejich talentu.

V prosinci 2005 zahájila svou činnost nová školská rada – šestičlenný orgán nahrazující dřívější radu školy, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy.

Při naší práci úzce spolupracujeme se zřizovatelem školy - Městem Strážnicí, dále také s Městskou knihovnou (besedy), Městským muzeem (návštěvy výstavy, vlastní prezentace), Dětským domovem, Domem dětí a mládeže (zájmová činnost, Den Země), Kulturním domem Strážničan (výstavy), Klubem důchodců, Základní uměleckou školou (výchovné koncerty), NÚLK (skanzenem), místními tělovýchovnými spolky (TJ Jiskra, Orel, Sokol), Domovem pro seniory (vystoupení), Charitou (Tříkrálová sbírka, Adopce na dálku), mateřskou školou a ostatními školami ve Strážnici a okolí. Dále využíváme služeb Vzdělávacího a informačního

střediska Bílé Karpaty (výukové programy) a pracovišť Pedagogicko psychologické poradny Hodonín (odborné poradenství, školní psycholog) a Středisky výchovné péče v Hodoníně a Uherském Hradišti, Úřadem práce v Hodoníně (kariérové poradenství), Vzdělávacím institutem pro Moravu (veletrh vzdělávání, další vzdělávání pedagogů, soutěže a olympiády) atd.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. A Zaměření (priority) školy

Školní vzdělávací program Základní školy M. Kudeříkové Strážnice (dále ŠVP ZV) vychází z obecných vzdělávacích cílů, klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z koncepce rozvoje školy do roku 2024 a ročních plánů, projektu Školy podporující zdraví na léta 2005 až 2024 a ze vzdělávacích tradic školy, především realizovaného vzdělávacího programu Obecná (Občanská) škola a 1., 2. a 3. verze ŠVP, které byly doplněny o analýzu vlastních možností, dosavadních zkušeností a schopností pedagogického sboru.

Název **ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT** není nahodilý, vyjadřuje základní myšlenku programu a významnou hodnotu, na jejímž základě člověk může vhodně budovat svoji existenci – zdravý život, který chápeme propojeně jako spojení výchovy ke zdraví s reálným životem a praxí.

Zdraví v našem programu propojuje zdraví jedince (individuální zdraví, a to nejen tělesné, ale i sociální, duševní a duchovní), se zdravím skupiny (komunitní zdraví) a zdravím světa (globální zdraví) v jeden celek. Úkol školy nevidíme pouze v pasivní přípravě dětí na život ve světě, ale také v aktivním spolupůsobení na okolní svět ve smyslu zásad podpory zdraví. Škola usiluje o to, aby si všichni lidé v komunitě školy uvědomovali, že zdraví je do jisté míry v jejich rukou a že mohou pozitivně nebo negativně ovlivňovat zdraví druhých lidí a zdraví přírody.

Snahy o podporu zdravého života se opírají o dva principy podpory zdraví: respekt k individuálním potřebám jednotlivce a rozvoj komunikace a spolupráce.

První princip je vlastně postoj, úctu si zaslouží každý člověk bez ohledu na jeho věk, barvu pleti nebo pohlaví a také příroda na Zemi, bez které bychom jako lidé nemohli existovat.

Druhý princip je spíše dlouhodobým procesem, ve kterém chceme osvojováním kvalitní komunikace a spolupráce uspokojovat potřeby jednotlivce v kontextu společnosti a světa a současně žáky vést efektivnějšímu vzdělávání.

V našem ŠVP ZV se snažíme omezovat nebo odstraňovat nepřiměřené zátěže nejrozličnějšího druhu (mezilidské, sociální, zdravotní), kterými jsou vystaveni nejen žáci, ale také učitelé a další zaměstnanci. Proti stresu a jeho omezování usilujeme o podporu odolnosti všech jedinců a o zdravé a příznivé klima školy.

Hlavními prioritami programu školy jsou tři pilíře zdravé školy: **pohoda prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství**, které dále konkretizuje devět zásad. První tři zásady se týkají prvního pilíře, další čtyři druhého pilíře a poslední dvě třetího pilíře zdravé školy.

V první zásadě se snažíme o všestrannou a vyváženou nabídkou podmínek příznivých pro **pohodu věcného prostředí** (vybavení učeben, výzdoba tříd, úprava okolí školy), na jejíž tvorbě a péči o ní se podílejí všechny skupiny našeho školního společenství. Věcné prostředí budujeme funkční, estetické a respektující zásady ekologicky šetrného vztahu k přírodě.

V druhé zásadě usilujeme o **pohodu sociálního prostředí** vyjádřenou v chování, které by se mělo vyznačovat úctou a humanistickými postoji jednoho k druhému a budováním dobrých vztahů mezi všemi lidmi ve škole (úcta, snášenlivost, uznání, účast a empatie; otevřenost v komunikaci a vůle ke spolupráci a pomoci druhému). V této zásadě využíváme zkušeností získaných v dalším vzdělávání k vytváření zdravých třídních kolektivů.

Třetí zásada nám pomáhá vytvářet **pohodu organizačního prostředí**. Veškeré činnosti ve škole se snažíme dát do souladu s požadavky životosprávy žáků a učitelů, ohledem na rytmus biologických funkcí, výživu a potřebu pohybu.

Na výběr učiva a vzdělávání se snažíme dívat z pohledu **smysluplnosti**. V této čtvrté zásadě chceme výuku přibližovat životu, ukazujeme jim, proč se některé věci učí a k čemu jim

bude nově osvojený poznatek nebo dovednost. Respektujeme skutečnost, že se děti mohou naučit mnoha věcem i mimo školu, současně jsme ale přesvědčeni, že tyto vědomosti pomáháme uspořádat do smysluplných celků, kompenzujeme jednostrannosti a orientujeme i v otázkách, které zůstaly opomenuty.

Při vzdělávání přecházíme od výkladu učitele **ke způsobu výuky umožňujícímu přímou zkušenost**. Využíváme mezipředmětové vztahy a vyučujeme dovednostem a poznatkům, které souvisí s více předměty. Při výuce postupujeme od jednoduchého k složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků. Výukové metody vyučujících nejsou striktně určeny, ale musí být dostatečně efektivní a vycházet ze zásad zdravého učení.

V metodách výuky a způsobech vyučování přihlížíme v další zásadě **k přiměřenosti a možnosti výběru**. Učivo by mělo odpovídat osobním možnostem žáků, typu inteligence, osobnosti žáka a jeho věku. Základní část vzdělávání by žák měl získat ve škole. Na to, co dostane za domácí úkol, by měl stačit sám, pomoc rodičů není předpokládána automaticky, ale spíše nám jde o to, aby z jejich strany byl vytvořen respekt pro vzdělávací činnost dítěte a působení školy.

Podle šesté zásady rozvíjíme především takové formy a metody výuky, které předpokládají **spolupráci a spoluúčast dětí**. Při výuce využíváme spolupráci s dalšími sociálními a odbornými partnery. Dáváme žákům možnost spoluúčasti na chodu demokratických institucí ve třídě a ve škole, podporujeme existenci volených orgánů ve škole (školská rada, třídní samospráva, školní parlament). Snažíme se vytvářet nesoutěžní prostředí, rozvíjet a posilovat sebedůvěru dítěte, jeho samostatnost, iniciativu a zodpovědnost.

V sedmé zásadě se snažíme o **motivující hodnocení dětí**. Žáky se snažíme pozitivně motivovat, při hodnocení nám jde především pokroky a možnosti dítěte. Vyhýbáme se manipulativnímu přístupu k dítěti a posilování jeho závislosti na vnější autoritě. V našich vyučovacích hodinách jde o to, aby dostali dostatek zpětné vazby a uznání všechny děti.

Usilujeme také o to, aby se **škola stala modelem demokratického společenství**. Z tradiční hierarchické instituce se měníme v komunitu organizovanou na demokratických principech (nejdůležitějšími z těchto principů jsou: svoboda, zodpovědnost, zachovávaní pravidel, spravedlnost, spoluúčast a spolupráce). Na jedné straně podněcujeme iniciativu a samostatnost našich žáků, ale také vyzdvihujeme význam jasného řádu a pravidelného rytmu.

V zájmu demokratického charakteru se škola snaží v poslední deváté zásadě o to, aby co nejvíce zpřístupňovala své prostory veřejnosti a obci a **škola se stala se přirozeným kulturním a vzdělávacím střediskem obce**, kde by se promítali také regionální specifika a zvláštnosti jihovýchodního cípu naší vlasti.

Těchto devět zásad považujeme za základ našeho školního vzdělávacího programu, ze kterého jsme vycházeli k vytváření jednotlivých vyučovacích předmětů. Naše škola klade ve volbě předmětů a učebním plánu důraz na co nejširší obecné základy vzdělávání, jde nám o rovnováhu výchovných a naukových předmětů, rozumu i citu, výchovy a učení s tím, že individuálně rozvíjíme první náznaky vloh a individuálních zájmů.

V povinných vyučovacích předmětech výrazně posilujeme na prvním stupni nejvíce oblasti: Jazyk a jazyková komunikace (5), Matematika a její aplikace (4). Na prvním stupni vytváříme na podporu dobrých vztahů mezi žáky a realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova od první do páté třídy nový předmět – Etickou výchovu s dotací 1 hodina týdně (za první stupeň celkem 5 hodin). Na druhém stupni z disponibilní časové dotace rezervujeme 6 hodin pro Druhý cizí jazyk - Německý jazyk vždy po dvou hodinách v sedmé až deváté třídě a z dalších 18 hodin posilujeme hodinové dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace (4), Matematika a její aplikace (2), Člověk a příroda (4), Člověk a zdraví (1), Člověk a svět práce (1), Informační a komunikační technologie (1) a Člověk a společnost (1), další 4 disponibilní hodiny jsou použity na realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchovy a doplňujícího

vzdělávacího oboru Etická výchova formou povinného předmětu Etická výchova s jednorodinovou dotací, a to v každém ročníku druhého stupně (za druhý stupeň celkem 4 hodiny). **Jako nepovinné předměty nabízíme:** v prvním a druhém ročníku Anglický jazyk, ve všech ročnících Náboženství, v šestém ročníku Německý jazyk a v sedmém až devátém ročníku Ruský jazyk, a to vždy s jednorodinovou dotací. V souladu se školním vzdělávacím programem a jednotlivými předměty se mohou organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání, výjezdy do zahraničí a další jednodenní i vícedenní akce související s výchovně vzdělávací činností školy.

3. B Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně a v celé škole uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

1. KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky:

- k poznávání smyslu a cíle učení,
- k vybírání a využívání vhodných metod učení a k celoživotnímu učení,
- k nácviku kritického čtení (vyhledávání klíčových slov, hlavních myšlenek, kladení otázek, vytváření poznámek a výpisků),
- k efektivnímu vyhledávání, třídění a propojování informací a k jejich používání v praktickém životě,
- k samostatnému pozorování a experimentování, ke zhodnocení výsledků těchto činností a formulaci závěru, který z nich vyplývá,
- k používání obecně známých symbolů a termínů,
- k propojování poznatků a z různých oblastí a uvádění věcí do souvislosti,
- k sebehodnocení a posouzení jejich individuálního učebního pokroku,
- k prožití úspěchu a radosti z práce a k pozitivnímu vztahu k učení a k ochotě dále se vzdělávat pomocí vhodných metod.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Vedeme žáky:

- k všímání si situací ve škole i mimo ni a k rozpoznání problému a k přemýšlení nad jeho řešením,
- k vytváření tvůrčí (tolerantní, spolupracující) atmosféry při řešení problémů,
- k řešení problémů z praktického života, problémových úloh a aktuálních témat umožňujících co nejvíce zakusit přímou zkušenost,
- k hledání nutných informací k řešení problému,
- k vytrvalosti při řešení problému v případě případných nezdarů,
- k samostatnému řešení problémů různými přístupy a k praktickému ověřování správnosti řešení problémů,
- k sledování svých zlepšeními řešení problémů,
- k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- ke kritickému myšlení a ke kritickému zhodnocení výsledků svých činů.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Vedeme žáky:

- k co největší účasti žáků na komunikaci při výuce,
- ke kultivované formulaci a ke kultivovanému vyjadřování myšlenek a názorů,
- k aktivnímu naslouchání (poslouchání a pozorování) jiným,
- k obhajobě svého názoru vhodnou argumentací,
- k porozumění různým typům textů, záznamů a ilustrací a k jejich praktickému využití,
- k využívání komunikačních a informačních prostředků ke kvalitní komunikaci se světem,
- k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky:

- k účinné spolupráci ve skupině a týmu, ke spolupodílení se s pedagogy na utváření pravidel (práce v týmu, skupině, chování ve třídě),
- k pravidelnému a častému vytváření prostoru pro každého se zapojit a vyjádřit,
- k podílu na utváření příjemné pracovní atmosféry, úcty, ohleduplnosti, dobrých vztahů,
- k schopnosti nabídnout pomoc a v případě potřeby o ni požádat,
- k účasti na diskusi v malé skupině i v celé třídě,
- k respektování odlišných hledisek a názorů a k přijímání poučení z nich,
- k vytváření pozitivní představy o sobě a k posilování zdravé sebevědomosti,
- k ovládání a řízení jednání směřujícího k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky:

- k respektování individuálních rozdílů mezi žáky, přesvědčení a hodnot druhých a k schopnosti empatie,
- k vědomí svých práv a povinností a k uvědomění si povinnosti postavit se násilí a bezpráví,
- k pochopení a respektování zákonů a společenských a školních norem a pravidel,
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace a k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví,
- k možnosti výběru učiva a aktivit k vyjadřování vlastních názorů a myšlenek,
- k respektování tradic a k ochraně a ocenění našeho kulturního a historického dědictví,
- k aktivnímu zapojení do kulturního a sportovního života,
- k chápání problémů životního prostředí a k rozhodování se v zájmu ochrany přírody.

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky:

- k bezpečnému a účinnému používání pomůcek, materiálů a nástrojů při dodržení vymezených pravidel,
- k přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- k práci podle předem stanovených kritérií a při dodržování zadání a termínů,
- k důslednému dodržování pravidel požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- k využívání znalostí a dovedností získaných z různých oborů pro rozvoj a přípravu na budoucnost a k seznamování s různým pracovním prostředím,
- k uvážlivému rozhodování o své profesní orientaci a svém profesním zaměření, k chápání podstaty a cíle podnikání a k orientaci v aktivitách nutných k podnikání.

7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Vedeme žáky:

- k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- ke standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- k nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka (PLPP). *PLPP sestavuje třídní učitel s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhne komunikace s jednotlivými vyučujícími učiteli žáka, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a zorganizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.* PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vzor PLPP je uveden v prováděcím právním předpise. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

IVP zpracovává výchovný poradce školním speciálním pedagogem v konzultaci s třídním učitelem na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vzor IVP je uveden v prováděcím právním předpise. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění IVP zajišťují pedagogičtí pracovníci školy pověřeni ředitelem školy. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytovat vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením sleduje a nejméně jednou za rok vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a školskému poradenskému zařízení zpětnou vazbu. Pro změny v IVP se použijí obdobná ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

c) Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) a jeho odborné zajištění:

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělávání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován školním speciálním pedagogem, který získal kvalifikaci podle § 18 zákona č. 563/2004 Sb. Další charakteristika předmětu speciálně pedagogické vychází z vyhlášky č. 27/2006 Sb.

Realizace předmětu

Předmět speciálně pedagogické péče je realizován jako **forma další péče o žáka**. Jedná se o druh intervence (dříve „nápravy“), zaměřené například na rozvoj oslabených oblastí – hrubá motorika, jemná motorika, koncentrace pozornosti a paměti, sluchová i zraková percepce, sluchová i zraková diferenciaci, nácvik správné metodiky čtení a psaní, fixace základů učiva, rozvoj prostorové orientace a orientace v čase, rozvoj grafomotorických dovedností, jazykových kompetencí, nácvik vizualizace, porozumění textu, upevňování tvarů písmen atd. Zajištění u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení bude obsahovat kromě údajů o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN (normované finanční náročnosti), který ředitel školy uvede do školské matriky v rámci předávání individuálních dat v rámci školních matrik, aby mu mohly být přiznány finanční prostředky na realizaci výuky PSPP.

Rozsah předmětu

PSPP bude realizován v rámci disponibilních hodin I. a II. stupně ZŠ (např. Český jazyk, Matematika) a to dle doporučení ŠPZ.

Organizační forma:

Individuální nebo skupinová práce pedagogického pracovníka (školního speciálního pedagoga) se žákem. Skupina bude tvořena maximálně 4 žáky.

d) Způsob zapracování minimální doporučené úrovně pro úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP do ŠVP

RVP ZV s účinností od 1. 9. 2016 zavedl mj. tzv. minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, které znamená úpravu očekávaných výstupů, spočívá v povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále také „IVP“).

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS (základní školy speciální).

Z toho důvodu bude minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP v ŠVP vycházet z minimální doporučené úrovně výstupů uvedených z RVP ZV, které se budou individuálně rozpracovávat až v návaznosti na znalosti vzdělávacích potřeb žáka s LMP a na základě doporučení školského poradenského zařízení. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obory nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovení v RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se pro účely ŠVP považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za nadaného žáka se pro účely ŠVP považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne. Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadání žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory žáka (PLPP) mimořádně nadaného žáka *sestavuje třídní učitel po konzultaci s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhne komunikace s jednotlivými vyučujícími učiteli žáka, s cílem stanovení metod práce s žákem. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a zorganizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.* PLPP zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem mimořádného nadání žáka. Vzor PLPP je uveden v prováděcím právním předpise. Poskytování PLPP stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PLPP škola vyhodnotí, zda PLPP vede k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje: závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah

nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem a vyučujícími vdané třídy v předmětech, kde neprojevuje mimořádné nadání žáka. *Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.* Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Škola nejméně jednou za rok vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu.

IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP administrativnímu pracovníku školy, který je zaznamená do školní matriky

3. E Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou povinnou součástí vzdělávacího programu.

Tematické okruhy průřezových témat stanovené v rámcovém vzdělávacím programu procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.

Průřezových témat je celkem šest:

Enviromentální výchova (ENV)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VKM)

Mediální výchova (MED)

Multikulturní výchova (MUL)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Všechna průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou zařazeny a realizovány na prvním i na druhém stupni základní školy.

Tematické okruhy průřezových témat jsou realizovány třemi způsoby:

- a) integrací do vyučovacích předmětů (většinový způsob, zkratka INT)
- b) vytvořením samostatného vyučovacího předmětu (povinný předmět u Osobnostní a sociální výchovy v prvním až devátém ročníku – Etická výchova, zkratka P)
- c) projektem (ojediněle, např. u environmentální výchovy – Den Země, zkratka PRO)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova (OSV) je závazně realizováno ve všech tématech na obou stupních a ve všech ročnících prostřednictvím samostatného povinného vyučovacího předmětu Etická výchova s dotací jedna hodina týdně.

Průřezové téma Environmentální výchova (ENV) je realizováno jednodenní projektovou výukou, která se realizuje v areálu i mimo areál školy, má praktický ráz a je při ní využita spolupráce s jinými organizacemi nebo institucemi. Obsah vychází především z tématu Lidské aktivity a problémy životního prostředí a zaměřuje se převážně na uvědomění si významu provádění sběru a separace odpadových surovin a udržování čistého životního prostředí v okolí bydliště žáků.

Konkrétní zařazení průřezových témat ukazují následující tabulky, kde jsou vypsány všechny tematické okruhy a způsob jejich realizace v jednotlivých stupních a předmětech.

Environmentální výchova – ENV

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Ekosystémy				INT/Čas	INT/Čas	INT/Ze, Př	INT/Př		INT/Př
Základní podmínky života			INT/Prv			INT/Ze, Dě, Př	INT/Př	INT/Fy, Che, Př	INT/Che, Fy, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země
Vztah člověka k prostředí	INT/Vv	INT/ Ma, Pč, Prv, Vv	INT/ Prv, Pč, Vv	INT/Čas	INT/ Ma, Vla	INT/ Pč, Dě, Př	INT/Fy, Př	INT/Che, Př	INT/ Fy Ze, Dě, Vko,Př, Che

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VKM

Název tematického okruhu	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Evropa a svět nás zajímá		INT/Čj			INT/Čas	INT/Aj	INT/ Aj, Vv	INT/ Ze, Vv, Aj	INT/Př, Aj, Che
Objevujeme Evropu a svět			INT/Ma		INT/Čas	INT/Čj, Aj	INT/Aj	INT/ Ze, Aj	INT/ Ze, Hv, Aj
Jsme Evropané					INT/Čas	INT/Dě, Vko	INT/Vv, Dě	INT/Hv,Dě	INT/ Hv, Dě, Vv,Vko, Ze

Mediální výchova – MED

	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/Čj, Hv	INT/Čj	INT/Inf	INT/Inf	INT/ Vko	INT/Che, Čj	INT/Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT/Čj				INT/Dě, Inf, Vko
Stavba mediálních sdělení					INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj		
Vnímání autora mediálních sdělení			INT/Hv	INT/Hv					INT/Che
Fungování a vliv médií					INT/Čj	INT/Vv		INT/Dě, Vv	INT/Dě
Tvorba mediálního sdělení					INT/Aj	INT/Čj, Inf	INT/Vv, Čj	INT/Aj, Che	INT/ Inf, Čj, Aj

Práce v realizačním týmu					INT/Čj			INT/Che	INT/Vv
---	--	--	--	--	--------	--	--	---------	--------

Multikulturní výchova – MUL

	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Kulturní difference				INT/ Hv			INT/Dě,	INT/Dě	INT/ Dě, Čj
Lidské vztahy	INT/ Prv,Tv	INT/Tv, Prv, Čj	INT/ Tv, Pč	INT/ Čj	INT/ Čas, Pč	INT/Ze, Vko	INT/Vko, Ze	INT/Vko, Ze	INT/Vko
Etnický původ			INT/ Hv			INT/Dě		INT/Ze	
Multikulturalita			INT/ Čj	INT/ Čj				INT/ Hv, Čj	INT/Hv, Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				INT/ Čj	INT/Čas			INT/Vko	INT/Che

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní a sociální výchova bude vyučována jako samostatný předmět Etická výchova (Etv) od prvního do devátého ročníku.
Do ostatních předmětů nebude toto průřezové téma závazně integrováno. (viz tabulka).

	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. Ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Sebepoznání a sebepojetí		P	P	P	P	P	P	P	P
Rozvoj schopností poznávání		P	P	P	P	P	P		
Seberegulace a sebe organizace		P			P	P	P	P	P
Psychohygiena		P	P					P	P
Kreativita	P	P	P	P	P	P		P	P

	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. Ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Poznávání lidí	P	P		P	P	P	P	P	P
Mezilidské vztahy	P	P	P	P	P	P	P	P	
Komunikace	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Kooperace a kompetence	P		P			P			P
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					P	P	P	P	P
Hodnoty, postoje, praktická etika		P	P	P	P	P	P	P	P

Výchova demokratického občana – VDO

	Ročníky prvního stupně					Ročníky druhého stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Občanská společnost a škola		INT/ Ma	INT/ Prv		INT/ Čj	INT/ Vko	INT/ Vko		
Občan, občanská společnost a stát		INT/ Ma	INT/ Prv			INT/ Vko		INT/Dě, Vko	INT/Dě, Vko
Formy participace občanů v politickém životě					INT/ Čas	INT/ Vko		INT/ Dě, Vko	INT/ Ze
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INT/ Čas	INT/Dě			INT/Dě

4. Učební plán

4. A Tabulace učebního plánu

Učební plán pro první stupeň						
Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	9	8	8	7	7	39
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	0	0	0	1	1	2
Prvouka	2	2	2	0	0	6
Člověk a svět	0	0	0	3	3	6
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Etická výchova	1	1	1	1	1	5
Celkem	21	22	25	25	25	118

Učební plán pro druhý stupeň					
Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	5	5	4	18
Anglický jazyk	4	3	3	3	13
Druhý cizí jazyk (Německý jazyk)	0	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	5	19
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	1	2	7
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	1	7
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	2	2	1	1	6
Zeměpis	2	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Výchova ke zdraví	0	0	1	0	1
Tělesná výchova	3	2	2	2	9
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Etická výchova	1	1	1	1	4
Celkem	30	30	32	30	122

Využití disponibilní časové dotace (podle RVP)	I. st. - 16	II. st. - 24
	Čj - 6 Ma - 4 Etv - 5 Čas - 1	Čj - 3 Aj - 1 Ma - 4 Člověk a příroda - 4 Člověk a společnost - 1 Člověk a svět práce - 1 Druhý cizí jazyk (Nj) - 6 Etv - 4

4. B Poznámky k učebnímu plánu

Jazyk a zvyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je rozdělena do vyučovacích předmětů: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Druhý cizí jazyk. Vyučovací předmět Český jazyk je posílen na prvním stupni o 7 hodin a na druhém stupni o 3 hodiny z disponibilní dotace. Vyučovací předmět Cizí jazyk (Anglický jazyk) je na druhém stupni posílen o 1 hodinu. Vyučovací předmět Druhý cizí jazyk (Německý jazyk) je zařazen na druhém stupni od 7. do 9. třídy a má dotaci 6 hodin (tj. 2 hodiny týdně v každém ročníku).

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v předmětu Matematika posílena na prvním stupni o 4 hodiny a na druhém stupni o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informatika

Vyučovací předmět Informatika je realizován jednu hodinu týdně od čtvrtého do devátého ročníku.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je na prvním stupni rozdělena do předmětů Prvouka a Člověk a svět a je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a rozdělena na předměty Dějepis a Výchova k občanství.

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace a je rozdělena mezi předměty: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována na obou stupních školy ve všech ročnících předmětem Tělesná výchova a na druhém stupni předmětem Výchova ke zdraví v osmém ročníku s jednogodinovou dotací.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je posílena o 1 hodinu na druhém stupni z disponibilní časové dotace a je realizována na obou stupních předmětem Pracovní činnosti.

Průřezové téma OSV a Doplnující vzdělávací obor Etická výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Doplnující vzdělávací obor Etická výchova se vyučují jako povinný předmět Etická výchova ve všech ročnících školy s dotací 1 hodina týdně. Na prvním stupni je výuka posílena 5 hodinami a na druhém stupni 4 hodinami z disponibilní časové dotace.

Nepovinné předměty

Jako nepovinný předmět je žákům nabízeno Náboženství na obou stupních školy s dotací 1 hodina týdně.

5. Učební osnovy

Povinné předměty

Český jazyk a literatura – první stupeň (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Český jazyk a literatura je nejvýznamnější vyučovací předmět školního vzdělávacího programu prvního stupně. Výuka směřuje k účinnému dorozumívání slovem i písmem a k umění jazyk používat, tj. hezky a výstižně mluvit. Jinými slovy správné osvojení spisovné formy mateřského jazyka je pro další život důležité, ale konečným cílem není znalost gramatických pravidel, ale schopnost s nimi pracovat a také využít znalostí čtení a psaní k efektivnímu dorozumívání.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku 9 hodin týdně, ve třetím 8 hodin a ve čtvrtém a pátém ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny) nebo odborných či jiných učebnách (knihovna, aula, počítačová učebna atd.) a využívají se k ní všechny dostupné efektivní vyučovací pomůcky. Zejména při rozvoji čtenářských dovedností se úzce spolupracuje s městskou knihovnou.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- seznámení se spisovnou řečí mluvenou, čtenou i psanou,
- srozumitelnému vyjadřování zejména mluvenou řečí,
- vyjadřování se psanou formou, která je přiměřená délkou i obsahem danému věku, vždy však vychází z běžných dorozumívacích situací dítěte,
- poznávání příkladů literárních děl vhodných pro daný věk, včetně ilustrací,
- čtení jednoduchých textů s porozuměním a vyjádřením hlavních myšlenek.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k promýšlení způsobu řešení problému a schopnosti ho obhájit,
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- vhodnému vyjadřování své myšlenky,
- naslouchání jiným,
- účinnému zapojování se do diskuze a vhodným argumentacím.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině, účinné spolupráci s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby k poskytování pomoci (žák se učí chápat pojmy úcta a ohleduplnost),
- postupnému vytváření pozitivních představ o sobě.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání útlaku a hrubého zacházení a dodržování vnitřních pravidel školy,
- návštěvám veřejných institucí, účasti na besedách a různých kulturních akcích.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- dodržování vymezených pravidel (jsou s nimi seznamováni),
- vytváření si svého vhodného osobního grafického projevu,
- zvládání různých forem práce (skupinová práce, samostatná práce...),
- k bezpečnému a účelnému používání pracovních pomůcek.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- čtení elektronických textů s porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- využívání on-line slovníků,
- zjišťování, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení,
- dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA I. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-3-1-11	Seřadí ilustrace k známému ději. Vypravuje pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy.	Jazyková výchova	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (v rámci projektového vyučování na Den Země)
ČJL-3-2-01	Pozná jednotlivá malá a velká písmena (tiskací a psací). Jednotlivá písmena a hlásky správně čte, vyslovuje a píše. Rozpozná délky slabik podle délky samohlásek v řeči i v psaném projevu. Složí slabiky a slova.	Písmena a hlásky Slabiky, slova a věty	
ČJL-3-1-01	Čte slabiky a slova. Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací.	Čtení – nácvik techniky	
ČJL-3-1-02	Rozumí jednoduchým písemným pokynům.		
ČJL-3-1-08	Uvolňuje si ruku. Nacvičuje správné držení těla a psacího náčiní. Dodržuje základní pracovní a hygienické návyky.	Zásady při psaní	
ČJL-3-1-09	Rozlišuje tiskací a psací písmena abecedy. Píše psací písmena malé a velké abecedy. Píše slabiky, jednoduchá slova a věty. Přepíše tiskací písmo do psané podoby. Napíše jednotlivá slova a věty podle diktátu. Kontroluje vlastní písemný projev. Píše písmena, slabiky, slova a věty i s použitím digitální technologie.	Poznávání písmen abecedy Psaní písmen, slabik, slov a vět	

ČJL-3-1-03	Dodržuje pravidlo střídání při hovoru a neskáče do řeči. Naslouchá pozorně řeči druhého. Zdvořile se ptá a odpovídá.	Komunikační pravidla	
ČJL-3-1-07	Tvoří krátký mluvený projev.	Vyjadřovací schopnosti	
ČJL-3-3-01	Recituje a vypráví různé texty, básně a říkadla.	Čtení poezie a prózy	
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost.	Pravidla správné výslovnosti	
ČJL-3-3-02	Sděluje ostatním, jak na něj text působí.	Dojmy z četby	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-3-3-01	Čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu. Správně intonuje.	Čtení	VKM – Evropa a svět nás zajímá - - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě
ČJL-3-3-03	Rozliší poezii a prózu.		
ČJL-3-3-04	Naslouchá přednesu. Vypráví přečtený text.		
ČJL-3-2-02	Rozlišuje významy slov a vyhledává je i pomocí online slovníků.	Slova protikladná, souznačná, mnohoznačná, citově zabarvená	MUL – Lidské vztahy -sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy
ČJL-3-2-03	Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat, místní jména. Řadí slova podle abecedy.	Abeceda	
ČJL-3-2-04	Pozná slovesa, podstatná jména, předložky.	Slovní druhy	
ČJL-3-2-07	Rozpozná druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací. Správně používá interpunkční znaménka.	Druhy vět	
ČJL-3-2-08	Rozliší samohlásky a souhlásky měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Aplikuje gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek v psaném textu. Píše správně párové souhlásky. Rozliší zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	Tvrdé, měkké souhlásky	
		Párové souhlásky Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	

	Aplikuje pravidla psaní ú/ů. Pozná začátek a konec věty. Věty začíná velkým písmenem. Rozděluje slova na slabiky a na konci řádků. Ze slov tvoří smysluplné věty.	Psaní ú/ů Věta	
ČJL-3-1-06	Rozliší spisovný a nespisovný jazyk. Spisovně se vyjadřuje ve větách. Vyjadřuje svůj názor, pocity.	Vyjadřovací schopnosti	
ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen abecedy. Přepisuje jednoduché texty z tiskacího do psacího písma.	Psaní	
ČJL-3-1-11	Podle obrázkové osnovy vypráví děj. Seřazuje věty v textu podle děje.	Dějová posloupnost	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-3-1-01	Plynule čte. Čte s porozuměním přiměřené texty. Čte i elektronické texty s hlubším porozuměním.	Čtení	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku (diskuse) - vnímá rozdíl mezi informací, zábavou a reklamou (diskuse)
ČJL-3-1-02	Využívá četbu jako zdroj poznatků.		
ČJL-3-1-05	V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči a slovní přízvuk.	Přednes uměleckého textu, slovní přízvuk	
ČJL-3-1-07	Tvoří krátký mluvený projev. Představí se. Komunikuje prostřednictvím telefonu. Vypravuje podle osnovy.	Vyprávění, rozhovor, telefonický hovor, představení se	
ČJL-3-1-10	Píše správně adresu, přání, pozdrav a pozvánku. Výstižně popisuje předmět.	Dopis, pozdrav, pozvánka Popis předmětu	MUL – multikulturalita - vedení k principu slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého (četba)
ČJL-3-2-02	Rozliší slova opačného významu, slova souznačná, souřadná, nadřazená, podřazená, citově zabarvená, mnohoznačná. Vyhledává slova příbuzná.	Slova opačného významu, slova souznačná, souřadná, nadřazená, podřazená, citově zabarvená, mnohoznačná Slova příbuzná.	
ČJL-3-2-04	Seznámí se se slovními druhy.	Slovní druhy	
ČJL-3-2-05	U podstatného jména určí rod, číslo, pád. U slovesa určí osobu, číslo a čas.	Mluvnické kategorie	
ČJL-3-2-06	Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Spojuje věty do jednodušších souvětí.	Věta jednoduchá, souvětí	

ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a vyhledává i pomocí digitálních technologií významy vyjmenovaných slov a jejich pravopis.	Vyjmenovaná slova	
------------	---	-------------------	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-5-1-01	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty i elektronické texty s porozuměním.	Čtení	MUL – multikulturalita - vztahy mezi kulturami menšin
ČJL-5-1-02	Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vystihne hlavní myšlenku v textu a vyhledá v něm podstatné informace. Vypíše požadovanou informaci z textu.		
ČJL-5-3-01	Vede si záznamy o své četbě podle zadání. Řekne, jak na něj vyslechnutá nebo přečtená ukázka působí.	Čtenářský deník nebo čtenářské listy Četba knih	
ČJL-5-3-02	Zpracuje stručné sdělení o přečtené knize a vhodně jej prezentuje. Svémi slovy jednoduše převypráví obsah daného textu.	Referát o knize Vyjadřovací schopnosti	MUL – lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity – uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarity, empatie
ČJL-5-3-03	Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka.	Pohádka, pověst, bajka	
ČJL-5-3-04	Rozebírá jednoduchý literární text s využitím vymezených literárních pojmů.	Poezie, próza	
ČJL-5-1-08	Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost.		MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam a cíle reklamy)

ČJL-5-1-09	Sestaví určený jednoduchý slohový útvar.	Adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka, vyprávění, popis předmětu, popis pracovního postupu	
ČJL-5-1-03	Posoudí, zda je daný slohový útvar úplný.	Osnova	
ČJL-5-1-05	Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Dialog, telefonický rozhovor, vzkaz	
ČJL-5-1-10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev.	Vyprávění	
ČJL-5-2-01	Rozlišuje významy slov a vhodně je užívá v písemném i mluveném projevu a využívá při vyhledávání on-line slovníků.	Význam slov	
ČJL-5-2-02	Nahradí v textu slovo s významem protikladným, podobným nebo citově zbarveným. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova	
ČJL-5-2-04	Rozlišuje a správně používá předpony a předložky ve větě.		
ČJL-5-2-08	Nahradí v textu nespisovné slovo slovem spisovným.	Vyjmenovaná slova	

ČJL-5-2-03	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, pozná slova příbuzná k vyjmenovaným slovům. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu. Určí u podstatného jména rod, číslo pád a vzor a na základě této znalosti používá správné tvary podstatných jmen v mluveném i psaném projevu.	Slovní druhy Vzory podstatných jmen Slovesa	
ČJL-5-2-05	Určí osobu, číslo a čas u slovesa a užívá slovesa ve správných tvarech v mluveném i psaném projevu.	Základní skladební dvojice Shoda	
ČJL-5-2-06	Vyhledá ve větě základní skladební dvojici. Seznamuje se se shodou podmětu s přísudkem. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určuje počet vět v souvětí.	Věta, souvětí	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-5-1-03	Posoudí na základě přečteného textu (ne)pravdivost tvrzení. Posoudí, zda daná informace (ne)vyplývá z textu. Utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta. Sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení.	Čtení	MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (diskuse o reklamách)
ČJL-5-1-04	Přednese a volně reprodukuje text. Vyslechne sdělení a reprodukuje nebo napíše jeho obsah a smysl.	Vyjadřovací schopnosti	VDO – občanská společnost a škola - vztahy a atmosféra v kolektivu, ve škole
ČJL-5-1-07	Na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení s ohledem na adresáta. Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému.	Příkaz, prosba, omluva Představení sebe	MED – stavba mediálních sdělení (sloh)
ČJL-5-3-03	Rozhodne, z kterého druhu (žánru) je úryvek podle nabídky. Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza. Vyslechne ukázkou i pomocí on-line přehrávače.	Slohové útvary Poezie, komiks, naučný text, návod, pohádka	MED - práce v realizačním týmu, příspěvky – školní časopis
ČJL-5-1-10	Vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma. Napíše pohádku, bajku. K zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu nejméně o třech bodech. Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje.	Sestavení osnovy	MED - fungování a vliv médií (vhodný výběr filmů a televizních pořadů)
ČJL-5-1-03	Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi.	Dopis	

ČJL-5-1-06	V ukázce dopisu doplní, co chybí. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. Vyslechne ukázkou reklamy i pomocí digitální technologie.	Reklama	
ČJL-5-2-02	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Určuje slova příbuzná. Užívá gramaticky správně předložky a předpony v mluveném a písemném projevu.	Zdvojené souhlásky, předpony a předložky	
ČJL-5-2-03	Rozpoznává všechny slovní druhy ve větě. Upevňuje znalost mluvnických kategorií u podstatných jmen a sloves. Časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu. Rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary. Uřídí všechny slovesné způsoby. Rozliší přídavné jméno měkké, tvrdé a přivlastňovací. Mluvnicky správně píše měkká a tvrdá přídavná jména. Píše měkká a tvrdá přídavná jména i s použitím digitální technologie.	Slovní druhy Mluvnické kategorie Slovesný způsob Druhy přídavných jmen Vzory přídavných jmen	
ČJL-5-2-07	Nachází spojky (spojovací výrazy) v souvětí. Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován. Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu.	Skladba	
ČJL-5-2-09		Shoda podmětu s přísudkem	

	Vyhledá ve větě základní skladební dvojici a určí, zda je podmět vyjádřený nebo nevyjádřený. Tvoří a používá příčestí minulé. Užívá shodu přísudku s podmětem v mluveném i psaném projevu.	Tvary příčestí minulého	
--	---	-------------------------	--

Český jazyk a literatura – druhý stupeň (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Předmět zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, protože mateřský jazyk potřebuje žák také při osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jedním z cílů rozvoje jazykové výchovy jsou rozumové schopnosti žáků při poznávání jazykového systému a formálních operacích s jazykem, druhým je takové vybavení gramatickými pojmy, které umožňuje rozvedení výuky cizích jazyků. V českém jazyce je kladem důraz na komunikační schopnosti a písemný projev žáků. Proto se žáci seznamují se základními znalostmi v oblasti pravopisu, gramatiky, slovních druhů a stavby věty. V hodinách jazykové výchovy rozvíjejí slovní zásobu a samostatně pracují se slovníky a příručkami.

Literární výchova není encyklopedickým přehledem autorů a děl české literatury, ale primárně směřuje k rozvoji zájmu o literární kulturu, individuální prožívání literárního díla a sdílení čtenářských zážitků. Žák se učí plně pochopit text, rozebrat ho, případně odhalit jeho logické chyby, nejasnosti dvojznačnosti. Žáci v literární výchově rozvíjejí čtenářské schopnosti a návyky osvojené během výuky na prvním stupni. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a žánry, učí se vnímat a rozlišovat jejich specifické znaky. Žáci se učí schopnostem reprodukovat a interpretovat literární text, dále tvořit text vlastní. Poznávají základní pojmy literární teorie a seznamují se s hlavními literárními směry a jejich představiteli v české a světové literatuře. V literární výchově jsou žákům nabízené další aktivity, které vedou k zefektivnění a zpestření výuky v tomto vyučovacím oboru: exkurze, návštěvy divadelních představení a spolupráce s městskou knihovnou. O svých čtenářských aktivitách si žáci vedou čtenářské deníky dle konkrétního zadání vyučujícího.

Žáci ve slohových hodinách rozvíjejí slovní zásobu, učí se kultivovanému projevu v mluvené i psané podobě. Navazují na znalosti z jazykové výchovy (spisovný jazyk, pravopis, stavba věty). Prostřednictvím stylistických cvičení se učí zvládnout psaní dlouhých souvislých textů, jejich výstavbu i použití jazykových prostředků.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v sedmém a osmém ročníku pět hodin týdně a v šestém a devátém ročníku čtyři hodiny týdně. Výuka českého jazyka a literatury probíhá zpravidla s celou třídou (při vyšším počtu žáků je možné dělit třídu na skupiny) v kmenových učebnách, informačním centru, počítačové učebně nebo jiných vhodných prostorách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, exkurzí a návštěv.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- správnému používání spisovných tvarů slov,
- systematickému vedení a ukládání informací,
- seznámení s literárními termíny,
- systematickému rozšiřování slovní zásoby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- umění vyhledávat ve slovnících a příručkách (spisovné tvary slov, slovnědruhové zařazení, významy slov, pravopisná pravidla apod.),
- vyhledání informací v katalogu, knihovně, na internetu a v dalších zdrojích.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu,
- využívat moderních informačních a komunikačních prostředků (internet, telefon),
- rozšíření slovní zásoby,
- správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných slohových postupů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- vedení rozhovorů s ostatními způsobem podporujícím dobré mezilidské vztahy,
- vedení diskuse se všemi žáky třídy i školy.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznámení s naším slovesným dědictvím,
- podpoře potřeby literárního projevu, recitace, četby,
- respektování partnera při rozhovoru partnera, k slušné volbě jazykových prostředků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání znalostí a dovedností z používání rodného jazyka při přípravě a volbě budoucího povolání,
- dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- přípravě a udržování jeho učebního prostoru.

Kompetence digitální

Učitel vede žáka k(e):

- využívání informačních technologií s cílem rozvíjet čtenářské dovednosti, zefektivnit proces učení a kultivovat mluvený i písemný projev
- samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě vlastních textů a nových digitálních obsahů
- volbě vhodných technologických prostředků vedoucích k efektivní komunikaci v rámci školy i mimo školu, a to s ohledem na danou komunikační situaci
- ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. V textovém editoru napíše vypravování a popis. Při psaní dbá na dodržení autorských práv. Pro ověření správnosti psaní používá internetové příručky.	Vypravování (dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky) popis předmětu, postavy, pracovního postupu, přímá a nepřímá řeč	
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Základní komunikační fráze (omluva, dotaz, poděkování)	
ČJL-9-1-07	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Dialog a monolog	
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů, případně si tyto poznatky ověří nebo doplní z vhodných internetových zdrojů.	Osobní korespondence (dopis, e-mail, komunikace na sociálních sítích)	
ČJL-9-2-05	K tvorbě textů využívá také textového editoru s možností upozornění na gramatické, stylistické a typografické chyby.	Oprava vlastního textu s využitím různých informačních zdrojů	
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou	Práce s textem a multimediálními zdroji, výtah, výklad	

ČJL-9-3-01	o textový nebo grafický soubor přednese referát. Přednáší vhodné básnické texty. Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Písemně zaznamenává hlavní myšlenky textu.	Interpretace literárního díla	
ČJL-9-3-03	Vlastními slovy nebo formou písemných či grafických záznamů vyjadřuje obsah knihy, filmu či divadelního představení.	Referát, prezentace	
ČJL-9-3-04	Vytváří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání. Doplňuje do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu.	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-9-3-06	Porovnává epiku a lyriku. Rozlišuje poezii, prózu a drama. Určí k jakému literárnímu druhu a žánru patří daný text. Jmenuje alespoň jednoho známého představitele u bajky, balady, pohádky, báje a pověsti	Literární teorie: úvod k literatuře – literární druhy (lyrika, epika, drama), literární pojmy (kapitola, odstavec, sloka, verš, rým, refrén, próza, poezie), ústní lidová slovesnost, Balada – např. K. J. Erben Bajka – Ezop aj. Pohádka – H. CH. Andersen, bratři Grimmové, B. Němcová, K. J. Erben, K. Čapek aj. Pověst – A. Jirásek aj. Báje – E. Petiška Biblické příběhy – I. Olbracht	
ČJL-9-3-08	Vyhledává v české literatuře ohlasy starověkých literatur. Na vybraných uměleckých dílech porovnává různá zpracování stejného námětu.	Práce s internetem	

ČJL-9-3-09	Vyhledává zadané knihy podle autorů, názvů a klíčových slov. Získá informace o literatuře z různých zdrojů.	Návštěva místní knihovny, vyhledávání knih podle místního katalogu	
ČJL-9-2-01	Dodržuje zásady spisovné výslovnosti.	Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost, větná melodie, důraz, tempo	
ČJL-9-2-02	Rozlišuje způsoby tvoření slov. Ovládá zásady tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov. Tvoří příbuzná slova.	Slovní zásoba a tvoření slov, stavba slova, příbuzná slova	
ČJL-9-2-03	Vyhledává informace o slovní zásobě a pravopisu v tištěných i digitálních zdrojích. K procvičení učiva využívá nabízené výukové programy.	Internetové i tištěné jazykové příručky, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká	
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk. Nahrazuje nespisovná slova spisovnými. Přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka. V krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného.	Obecné poučení o jazyce, spisovný jazyk, nářečí, slang, argot, obecná čeština	
ČJL-9-2-04	Správně přiřazuje slova k ohebným slovním druhům. Používá jazykové znalosti o ohebných slovních druzích.	Tvarosloví, ohebné slovní druhy	

ČJL-9-2-06	Doplň v textu slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla. Rozlišuje větu a souvětí. Určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. Uvědomuje si vztah mezi větnými členy.	Skladba, větné členy, významové vztahy	
ČJL-9-2-07	Aplikuje pravopisné jevy lexikální, slovotvorné, morfologické a syntaktické v psaném i mluveném projevu. Aplikuje gramatická pravidla ve větě a v souvětí.	Pravopis koncovek podstatných jmen, přídavných jmen, vlastní jména, zdvojené souhlásky, mě/mně, shoda podmětu s přísudkem, vyjmenovaná slova, předložky s/z, předpony	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-9-1-05	Popisuje výrobek a postup při jeho zhotovení – v textovém editoru napíše popis. Tvoří pozvánku do školního časopisu. Vyjadřuje přímé i nepřímé povahové vlastnosti osoby.	Pozvánka, popis, charakteristika, životopis	MED – Stavba mediálních sdělení (tvorba pozvánky, spolupráce se školním časopisem)
ČJL-9-1-04	Rozlišuje verbální a neverbální prostředky a jejich vhodné využití v krátkých projevech.	Vypravování	MED – Tvorba mediálního sdělení (prezentace přečtené knihy, zhlédnutého představení)
ČJL-9-1-06	Vypravuje část děje knihy nebo filmu, které vzbudily jeho pozornost.		
ČJL-9-3-03	Vytváří zápis z četby nebo návštěvy divadelního a filmového představení. Při psaní dbá na dodržení autorských práv. Pro ověření správnosti psaní používá internetové příručky.		
ČJL-9-1-08	Vypisuje z textu myšlenky a citáty. Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Zachycuje hlavní myšlenky z populárně naučného textu, vytváří z nich krátký výtah.	Výtah	
ČJL-9-1-02	Rozlišuje popis prostý a umělecký. V uměleckých textech vyhledává subjektivně zabarvené prvky.	Popis prostý, popis umělecký, subjektivně zabarvené prvky v textu	
ČJL-9-1-10	Vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce.		

ČJL-9-3-06	Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly.	Bible, Homér	Vv – dějiny umění Hv – středověká píseň, baroko v české literatuře Spolupráce s místní knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy)
ČJL-9-3-07	Uvádí významné literární památky starověké literatury. Charakterizuje typické znaky středověké literatury. Uvádí nejstarší literární památky na našem území. Rozlišuje základní literární žánry starověké a středověké literatury (epos, báje, středověká legenda, kronika, cestopis, píseň). Vymezuje období renesance, baroka, národního obrození a jeho nejvýznamnější osobnosti spjaté s literaturou. Uvádí významné autory české literatury 2. pol. 19. st. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou. Rozlišuje základní literární žánry (povídka, román, balada, epigram)	Staroslověnská, latinsky a česky psaná literatura, literatura doby předhusitské a husitské, Karel IV., J. Hus Renesance a humanismus J. A. Komenský, barokní a pobělohorská literatura, národní obrození, J. Dobrovský, J. Jungmann, F. L. Čelakovský Romantismus: K. H. Mácha, J. K. Tyl, K. J. Erben, K. H. Borovský, B. Němcová Májovci: J. Neruda Ruchovci a lumírovci: J. V. Sládek, J. Vrchlický, S. Čech	
ČJL-9-3-01	Přednáší z paměti umělecký text. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje obsah knihy, filmu, divadelního představení.		
ČJL-9-3-09	Vyhledává údaje v různých informačních zdrojích. Samostatně pracuje se slovníky, jazykovými příručkami a internetovými zdroji.	Práce s Pravidly českého pravopisu Práce se Slovníkem spisovné češtiny	
ČJL-9-2-02	Rozliší slova složená, tvoří příbuzná slova. Rozlišuje významy slov. Odliší slovo, sousloví a rčení.	Význam slov (sousloví, rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, odborné názvy), přenesené pojmenování	

	Rozdělí slovo na základní jednotky stavby slova. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov. Vyhledává informace o významu slov a pravopisu v tištěných i digitálních zdrojích.	Slovní zásoba a tvoření slov	
ČJL-9-2-04	Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy, u ohebných slovních druhů určuje příslušné mluvnické kategorie.	Ohebné slovní druhy, podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, obtížné slovesné tvary, rod činný a trpný Neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-05	Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu.		
ČJL-9-2-07	S pomocí jazykových příruček aplikuje pravopisné zásady o psaní velkých písmen. V písemném projevu aplikuje pravopisná pravidla o psaní i/y. K procvičení učiva využívá nabízené výukové programy.	Pravopis velkých písmen, pravopis i/y	
ČJL-9-2-06	Rozlišuje větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent. Rozlišuje základní typy vztahů mezi větnými členy. Přiřazuje vedlejší věty k jednotlivým druhům.	Skladba, věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy, druhy vedlejších vět, tvoření vět a souvětí	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-9-1-04	Vhodně se vyjadřuje s ohledem na komunikační situaci.	Mluvený projev	MUL – Multikulturalita – jedinečnost, originalita a individuální zvláštnosti každého člověka MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišení zábavných prvků od informací, rozlišení účelu reklamy a objektivních zpráv
ČJL-9-1-05	Vyhledává v mluvených projevech nespisovné, nejasné a nesrozumitelné prvky, nahrazuje je vhodnějšími.		
ČJL-9-1-06	Rozeznává v mluveném projevu neverbální prostředky.		
ČJL-9-1-02	Popisuje literární nebo filmovou postavu na základě četby nebo zhlédnutí filmu. Vypracovává popis přírody za pomoci subjektivně zabarvených prvků. V textovém editoru tvoří a upravuje slohovou práci.	Charakteristika literární nebo filmové postavy Subjektivně zabarvený popis – líčení	
ČJL-9-1-01	Odlišuje fakta od názorů a hodnocení. Vyhledává potřebné informace na internetu. Vytváří jednoduchý výklad k zadanému tématu.	Práce s informacemi Výklad	
ČJL-9-1-08	Vytváří stručné výpisky z přečteného textu. Na základě shromážděných informací písemně tvoří a slovně přednáší s pomocí osnovy a stručných poznámek krátký referát na zvolené téma.	Výtah Referát	
ČJL-9-1-10	Píše vlastní životopis na základě osnovy.	Životopis	
ČJL-9-1-07	Používá základní pravidla diskuse.	Diskuse	

	S podporou vyučujícího řídí diskusi a hodnotí způsoby zapojení ostatních žáků z hlediska jejich vhodnosti.		
ČJL-9-2-08	Porovnává spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu. Rozpozná nářeční prvky ve vybrané filmové ukázce.	Obecné výklady o jazyce Slovanské jazyky Národní jazyk a jeho rozvrstvení	
ČJL-9-2-06	Rozlišuje jednotlivé větné členy. Podle naznačených vztahů doplňuje větný člen. Rozšiřuje daný větný člen na několikanásobný. Porovnává větu jednoduchou a souvětí. Pojmenuje a určuje vedlejší věty. Určuje významové poměry hlavních vět a větných členů. Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné. Vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí.	Skladba Věta jednoduchá Větné členy Souvětí Druhy vedlejších vět Významové poměry hlavních vět a větných členů Souvětí souřadné a podřadné Grafické znázornění vět a souvětí	
ČJL-9-2-04	Rozlišuje jednotlivé slovní druhy a jejich funkci ve větě. S pomocí jazykových příruček tvoří spisovné tvary slov.	Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa – vid dokonavý a nedokonavý Neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-02	Používá různé způsoby tvoření českých slov. Vyhledá v textu přenesené pojmenování. K danému slovu doplní slova odvozená.	Tvoření slov a slovní zásoba	

ČJL-9-2-01	Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova a výslovnost si ověřuje ve slovníku a na internetu.	Slova přejatá – jejich výslovnost a pravopis	
ČJL-9-2-07	V psaném projevu uplatňuje znalosti o pravopisných jevech ve větě jednoduché a v souvětí. Správně doplní interpunkční znaménko. S pomocí knižních a internetových jazykových příruček aplikuje pravopis koncovek jmen a sloves.	Pravopis – koncovky jmen a sloves Čárka ve větě jednoduché a v souvětí Práce se slovníky a příručkami	
ČJL-9-2-05	Aplikuje jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu.	Tvoření vět	
ČJL-9-3-07	Uvádí základní rysy a významné autory realismu. Rozlišuje základní literární žánry přelomu 19. a 20. století. Pojmenuje základní rysy meziválečné literatury. Porovnává základní prvky proletářské literatury a poetismu. Vyjmenuje osobnosti českého divadla. Popisuje základní znaky literárního směru na vybrané ukázce.	Světový realismus Realismus v české literatuře Realistické drama Symbolismus, prokletí básníci, dekadence Česká moderna a buřiči Meziválečná literatura Česká literatura mezi světovými válkami Proletářská poezie a poetismus Osvobozené divadlo	
ČJL-9-3-02	Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky, autobiografické prvky a odraz doby vzniku díla.	Práce s textem	
ČJL-9-3-01	Přednáší z paměti básnické či prozaické texty. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Definuje základní myšlenku díla.	Tvořivé činnosti s literárním textem	

ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-09	Správně určuje básnické prostředky ozvlášťující literární dílo. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje obsah určené knihy, zadaného filmu nebo divadelního představení. Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových, divadelních) porovnává různá zpracování téhož námětu. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihách a na internetu.	Literární teorie – personifikace, metafora, metonymie	
---	--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJL-9-1-08	Vyhledává a ověřuje fakta z denního tisku, z televize nebo jiných internetových zdrojů. Rozlišuje typické slohové útvary pro publicistiku a zpravodajství.	Zpráva, reportáž, interview Anketa, oznámení	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě
ČJL-9-1-09	Informace v textu uspořádá s ohledem na smysluplnost textu. Vytvoří souvislý text se správně navázanými větami. Věty spojuje vhodnými spojovacími výrazy.	Seřazení částí textu do správného pořadí Vytvoření vlastního textu podle zadání	MED – Tvorba mediálních sdělení (pro školní časopis a webové stránky)
ČJL-9-1-10	Napíše úvahu na vybrané téma v textovém editoru.	Úvaha	MED – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení
ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07	Dokáže vyjádřit vlastní názor či myšlenky a využívá spisovný jazyk při seznamování s obsahem vyhledávaných pojmů. Rozpozná základní pravidla úspěšné diskuse.	Proslov, diskuse	MUL – Kulturní difference specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, poznání vlastního kulturního zakotvení
ČJL-9-2-08	Porovná znaky slovanských jazyků. Na příkladech znázorní vývoj českého jazyka. V textu vyhledá nářečí a obecnou češtinu, odliší je od spisovné češtiny a zdůvodní jejich užití s ohledem na komunikační situaci.	Slovanské jazyky Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	MUL – Kulturní difference-komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
ČJL-9-2-02	Dodržuje zásady spisovné výslovnosti slov domácích i přejatých. Vhodně volí melodii, tempo a rytmus věty.	Hláskosloví, spisovná výslovnost, přejatá slova Zvuková stránka věty	

	Interpretuje zásady tvorby slov. Obohacuje vlastní slovní zásobu. Rozliší slova podle jejich významu.	Stavba slova a tvoření slov Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy	
ČJL-9-2-03	Ve skupinové práci vyhledá výrazy v tištěných nebo internetových slovnících.	Práce se slovníkem (Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, Pravidla českého pravopisu, Internetová jazyková příručka, internetový slovníky)	
ČJL-9-2-04	Rozpozná ve větě konkrétní slovní druhy a odůvodní jejich zařazení.	Tvarosloví Ohebné slovní druhy Neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-06	Ve větě určí větné členy. Podle významu rozlišuje druhy vět a používá je podle komunikační situace. Odůvodní vztah řízenosti a závislosti mezi větnými členy a větami v souvětí. Vyhledá v textu nepravidelnosti větné stavby.	Skladba věty Jednočlenná a dvojčlenná věta Větné členy Druhy vedlejších vět a hlavních vět Nepravidelnosti větné stavby, slovosled	
ČJL-9-2-07	V písemném projevu aplikuje zásady psaní velkých písmen. Využívá znalostí pro správné doplnění i/y.	Pravopis Velká písmena Procvičování správného psaní i/y	Dě – dějiny 2. pol. 20. století Vv – dějiny umění Hv – filmová a divadelní hudba
ČJL-9-3-06	Rozlišuje základní literární žánry 20. století.	Poválečná literatura	
ČJL-9-3-07	Charakterizuje typické znaky poválečné literatury. Porovná hlavní témata literatury po roce 1948,	Světová literatura v 2. pol. 20. stol. Česká literatura v 2. pol. 20. stol.	
ČJL-9-3-01	1968 a 1989. Dokáže vyjmenovat autory této doby a stručně charakterizovat jejich významná díla	Historické mezníky v literatuře (rok 1948, rok 1968, rok 1989)	Spolupráce s knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy)

ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-05	(próza, poezie, drama). Vyhledá doplňující informace na internetovém vyhledávači.	Významní autoři této doby Vývoj divadel až po současnost Významní autoři po roce 1989	
--	---	---	--

Anglický jazyk – první stupeň (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvořen z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a oboru Cizí jazyk. Cílem předmětu anglický jazyk na prvním stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází a získat jejich zájem se v cizím jazyce zdokonalovat a utvářet pozitivní vztah k tomuto předmětu. Výuka se orientuje na rozvíjení komunikativní kompetence žáků v oblasti řečových dovedností, v počáteční fázi zejména na rozvíjení dovednosti poslechu s porozuměním a ústního vyjadřování.

Domníváme se, že cizí jazyk je významným klíčem k pochopení skutečností okolního světa, a proto žáky učíme jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Rozvíjení dovedností porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat předchází grafickým dovednostem. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je zvolena na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku. Osvojování cizího jazyka napomáháme formou her, rytmem a pohybem. Výuka je přizpůsobena psychice mladších žáků. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivosti, hře a jsou propojeny s výtvarnou, hudební, pohybovou a dramatickou výchovou.

Obsahem vyučovacího předmětu anglický jazyk je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován v třetím až pátém ročníku tři hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu žáků a provozních možností dělených na skupiny a je založena na modelu britské angličtiny, výuka probíhá v kmenové třídě, jazykové nebo interaktivní učebně a k její výuce se rovněž využívají hrané a zvukové záznamy.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykových jevů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem,
- pochopení obsahu myšlenky,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení,
- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluvenému slovu i přiměřeně dlouhému psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnání se zvyky našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ANGLICKÝ JAZYK III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-3-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. Tematické okruhy: pozdravy, představování se, barvy, číslovky 1-20, školní potřeby, nábytek, domácí zvířecí mazlíčci, nálady, pocity, obličeje, rodina, tělo, oblečení, jídlo, zvířata, hračky a další osobní věci Mluvnice: rozkazovací způsob, sloveso „být“ v kladné větě a v otázce, kladná a záporná odpověď slovesa „být“, přídavná jména, sloveso „mít“ v otázce a odpovědi, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, vazba „There is / There are“, otázka na množství, sloveso „mít rád“ v otázce a odpovědi	
CJ-3-1-02	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.		
	Používá internetové aplikace k rozvoji správné anglické výslovnosti.		
CJ-3-1-04	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.		
CJ-3-1-03	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.		
CJ-3-1-05	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.		
CJ-3-1-06	Píše slova krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.		

ANGLICKÝ JAZYK IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-3-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. Tematické okruhy: vlastní jména osob, zemí, čísla 0-100, předměty ve třídě, barvy, abeceda, části těla, rodina, domácí zvířata, mazlíčci, dny v týdnu, škola, názvy školních předmětů, rozvrh hodin, v obchodě. Mluvnice: zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, množné číslo podstatných jmen pravidelné a nepravidelné, předložky, přivlastňovací pád, vazba „There is/are“, rozkazovací způsob, slovesa „být“ a „mít“.	
CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. Používá internetové aplikace k rozvoji porozumění mluvenému slovu v anglickém jazyce.		
CJ-5-2-01	Se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se.		
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.		
CJ-5-3-01	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.		

CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
CJ-5-4-01	Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.		
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře		

ANGLICKÝ JAZYK V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-5-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka. Pasivní znalost fonetických znaků. Slovní a větný přízvuk, intonace. Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem. Tematické okruhy: nábytek a místnosti v domě, názvy budov ve městě, aktivity ve volném čase, denní režim, domácí práce, určování času, oblečení, nakupování – základní fráze a vyjádření ceny, části těla, popis osob. Mluvnice: přítomný čas prostý a průběhový, rozkazovací způsob v 1. osobě mn. čísla, vazba „There is/are“, sloveso „moci“ a „muset“, předložky	MED – tvorba mediálního sdělení (pozdrav)
CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.		
	Používá internetové aplikace k rozvoji porozumění mluvenému slovu v anglickém jazyce.		
CJ-5-2-01	Se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se.		
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.		
CJ-5-3-01	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.		

CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Využívá ke čtení prostředí elektronické obrazovky.		
CJ-5-4-01	Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Využívá internetové aplikace k vyhledávání cizojazyčných výrazů.		
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře.		

Anglický jazyk – druhý stupeň (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu anglický jazyk na II. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát.

Dalším cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, využití komunikace v cizím jazyce. Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů a k lepšímu pochopení svého vlastního prostředí. Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) a je založeno na modelu britské angličtiny. Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty a konverzují, seznamují se s realitami anglicky mluvících zemí. Součástí výuky na druhém stupni s využitím mezipředmětových vztahů je každoroční projekt k Evropskému dni jazyků, který směřuje k větší motivaci žáků k učení se cizím jazykům.

Anglický jazyk je povinně vyučován v šestém až devátém ročníku. Anglický jazyk je vyučován v časové dotaci čtyři hodiny týdně v šestém ročníku a tři hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu dětí a provozních možností rozdělených na skupiny v kmenové učebně třídy, odborné jazykové, interaktivní učebně nebo v učebně počítačů.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro studium i další život,
- propojování probraných témat a jazykových jevů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s jiným anglicky hovořícím člověkem,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchého sdělení psaného i mluveného,
- formulování jednoduché myšlenky slovy i písmem,
- získávání dovedností při navázání kontaktu v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc nebo radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a jejich srovnání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci v prostředí elektronické obrazovky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

ANGLICKÝ JAZYK VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků – seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování)
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat.		
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	Slovní zásoba – rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	VKM: Objevujeme Evropu a svět (jídlo a stolování ve Velké Británii)
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Tematické okruhy -rodina, přátelé, volný čas, zvířata, sport, jídlo, pití, stravovací návyky, nákupy	
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka.	Mluvnice -rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru – slovesa být, mít, moct, členy a/ an, the, předložky, vazba there is/are, zájmena, řadové číslovky, data, přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, vyjádření budoucnosti pomocí vazby going to, vyjádření množství, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci v prostředí elektronické obrazovky.		

CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		

ANGLICKÝ JAZYK VII. ROČNÍK

ANGLICKÝ JAZYK VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků – seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování)
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		
CJ-9-2-01			
CJ-9-2-02	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	VKM: Objevujeme Evropu a svět (realie Velké Británie, práce s mapou)
CJ-9-2-03	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.		
CJ-9-3-01	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Tematické okruhy – rodina, přátelé, škola, volný čas, sport, kultura, cestování, počasí, realie – Velká Británie	
CJ-9-3-02	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka.		
CJ-9-4-01	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci v prostředí elektronické obrazovky.	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění: stupňování přídavných jmen, přirovnání as...as, minulý čas prostý, přítomný prostý a průběhový čas, sloveso like + ing, vyjádření budoucnosti s going to a s will, sloveso have to, přídavná jména a příslovce způsobu, příslovce frekvence, navrhování	
CJ-9-4-02			
CJ-9-4-03	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		

	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků – seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování)
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	VKM: Objevujeme Evropu a svět (Londýn, hlavní město Velké Británie a jeho historie, práce s textem, porozumění, ukázky památek)
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.		
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Tematické okruhy -rodina, bydlení, přátelé, škola, volný čas, kultura, zdraví, počasí, společnost a její problémy, New York, Londýn	
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka.	Mluvnice -rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka:členy a/ an, the, určování směru, polohy, předpřítomný čas, způsobová slovesa, some, any, every v složených slovech, minulý čas prostý a průběhový, přítomný čas prostý a průběhový, vyjádření budoucnosti s going to a s will	
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci v prostředí elektronické obrazovky		
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		

CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		

ANGLICKÝ JAZYK IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Projekt k Evropskému dni jazyků – seznamování se s životem států Evropy a jejich prezentování)
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Slovní zásoba – rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.		
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Tematické okruhy -přátelé, škola, volný čas, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy a móda, volba povolání, společnost, moderní technologie a média, kultura, realie Spojené Království	
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka.		
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, využívá odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci v prostředí elektronické obrazovky.		
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	VKM: Objevujeme Evropu a svět (Spojené království)	

CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.		
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Německý jazyk – druhý stupeň (Nj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Dále poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd., získat zájem o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, naučit se přiměřeně porozumět (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů atd.

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky a vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v sedmém až devátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně. Předmět souvisí se vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk a částečně se vzdělávacími obory a předměty Zeměpis a Přírodopis. Německý jazyk je přednostně vyučován v jazykové nebo interaktivní učebně, popřípadě v učebně počítačů nebo v kmenové učebně třídy.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykové jevů,
- samostatnému vyhledávání způsobů k odstraňování problémů při výuce němčiny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s jiným německy hovořícím člověkem,
- volbě různých přístupů při řešení problémů,
- ke spolupráci a toleranci jiného názoru.

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k:

- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluveného slova i přiměřeně dlouhému psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu v německém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem,
- využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část

NĚMECKÝ JAZYK VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
DCJ-9-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Projekt: Meine Familie (pomocí internetu vyhledá slovní zásobu a složí jednoduché věty). Mein Hobby (pomocí internetu vyhledá různé koníčky, záliby a vytvoří svůj přehled oblíbených činností).
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Tematické okruhy Rodina, škola	
DCJ-9-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat.	Podmiňovací způsob <i>möchten</i> ,	
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá.	Časování slabých sloves v přít. čase,	
DCJ-9-3-01	Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Člen určitý a neurčitý,	
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Osobní zájmena,	
		Vyjadřování českého „můj, tvůj“ v němčině,	
		Zápor <i>nicht a nein</i> ,	

DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Zápor <i>kein</i> , Pořádek slov ve větě oznamovací, tázací a při záporu, Časování slovesa <i>haben</i> a <i>sein</i> v přítomném čase, tvoření otázek (Kdo? Kde? Kdy? Co? Jak? Kam?), Základní číslovky do 100	
DCJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat.		
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.		

NĚMECKÝ JAZYK VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
DCJ-9-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Ze – Německo, Rakousko (žák vytvoří krátkou prezentaci zajímavostí a památek, města, které se sám vybere).
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Ze – realie německy mluvících zemí
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Tematické okruhy Škola, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí	Meine Woche (Napiše ve Wordu krátké jednoduché věty).
DCJ-9-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Projekty:
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat.	Silná slovesa	Schule
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá.	Podmiňovací způsob „können, mögen, müssen“	
DCJ-9-3-01	Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Rozkazovací způsob sloves	
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Synonyma, antonyma	
		Základní číslovky do 1000, řadové číslovky	
		Výslovnost, tvoření slov	
		Rozšiřování slovní zásoby	

DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Skloňování podstatných jmen ve 4. pádě Skloňování osobních zájmen ve 4. pádě	
DCJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Množné číslo podstatných jmen	
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat.	Slovesa s odlučitelnými předponami	
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

NĚMECKÝ JAZYK IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
DCJ-9-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Ze – Německo, Rakousko Projekty: Essen und Trinken (pomocí počítače zpracuje a představí svůj oblíbený pokrm). Feste und Bräuche (vyhledá video ohledně tradic v Německu) Einkaufen Kleidung Mein Körper
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Tematické okruhy Zvířata, lidské tělo, oblékání, nákupy, zdraví, jídlo, oblékání, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat.	Předložky se 3. a 4. pádem	
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá.	Privlastňovací zájmena	
DCJ-9-3-01	Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Skloňování osobních zájmen ve 3. pádě	
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Skloňování podstatných jmen ve 3. pádě Slovesa s odlučitelnou předponou Způsobová slovesa a sloveso <i>essen, vergessen, nehmen, geben</i>	

DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Préteritum slabých sloves Slovesa <i>sein</i> a <i>haben</i> v préteritu	
DCJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Časové údaje	
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat.	Význam slov v kontextu	
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Konverzační témata: - jídelníček - roční období + im, měsíce - časové údaje + um - dny v týdnu + am (digitálně zpracuje svůj rozvrh činností) - tradice a zvyky (vyhledá video ohledně tradic v Německu)	

Matematika – první stupeň (Ma)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a charakteristiky a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru a dále uvedených průřezových témat. Matematika je postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí počítat, kreslit a pracovat. Cílem matematického vzdělávání není pouze počítání, ale základní roly zde hrají: otázka smyslu, problémy porozumění a možnost použití vědomostí a dovedností. Smyslem vyučování není vyřešit určitou úlohu z učebnice, ale poznat (nebo objevit) metodu jejího řešení. Matematika má žáka vybavit tak, aby ji mohl používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. V matematice se na prvním stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody tzv. Hejného metody a činnostního učení včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek. Očekávané výstupy se odvíjí podle schopností a dovedností žáka a člení se na okruhy Číslo a početní operace, Závislost, vztah a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy. Poslední z okruhů je určen pro žáky ve čtvrtém a pátém ročníku.

Matematika se vyučuje v prvním ročníku s dotací čtyři hodiny týdně, ve druhém až pátém ročníku s dotací pět hodin týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách, popř. v počítačové nebo interaktivní učebně nebo jiné vhodné učebně (v případě vyššího počtu žáků ve třídě, je možné třídu rozdělit na dvě menší skupiny).

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů a k zapisování těchto vztahů pomocí matematických symbolů,
- osvojování matematických dovedností a jejich užití,
- zvládání základních početních úkonů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- práci s různými postupy při řešení slovních úloh,
- spolupráci při řešení zadaného úkolu,
- rozvíjení schopnosti modelovat úlohy.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- zdůvodňování matematických postupů,
- komunikování pomocí matematického jazyka,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- pomoci slabším spolužákům,
- souvislému vyjadřování, odpovídání celou větou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování pravidel slušného chování,
- vzájemnému pochopení, respektování a spolupráci,
- objektivnímu hodnocení sebe i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názoru ostatních,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- umění přiznat svou chybu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- utváření si svého grafického projevu,
- bezpečnému a správnému použití matematických pomůcek,
- organizování si své práce i místa, kde má pracovat.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem,
- posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů,
- používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

MATEMATIKA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-3-1-01	Orientuje se v prostoru. Třídí objekty podle společného znaku. Buduje představu o přirozeném čísle jako počtu a veličině v různých prostředích v oboru do 20. Počítá předměty a vytváří soubory s daným počtem prvků. Používá makety peněz do 20.	Číslo a početní operace Používání pojmů před, za, vlevo, vpravo, řádek, sloupec Třídění Vidění počtu do 5 bez počítání po jedné Modelace čísla v různých prostředích (Vláčky, Krokování, Šipkový zápis, Autobus, Schody, Mince atd.) Poznávání mincí	
M-3-1-02	Čte a zapisuje čísla do 20. Porovnává počty, veličiny a čísla do 20. Při modelovém nákupu srovnává zboží podle ceny.	Použití čísla k vyjádření počtu nebo pořadí Porovnávání, používání symbolů $>$, $<$, $=$ Hra na obchod	
M-3-1-03	Orientuje se na číselné ose. Rozumí vzestupnému i sestupnému uspořádání.	Sestrojení a doplnění číselné osy do 20, používání pojmů před, za, mezi Uspořádání předmětů i čísl	
M-3-1-04	Sčítá a odčítá v oboru do 20 (s využitím názorných pomůcek i z paměti), rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců. Výpočty zapisuje pomocí příkladů a znázorňuje je ve vhodných prostředích. Počítá s penězi při modelových situacích.	Manipulace s pomůckami, zaměňování sčítanců, dopočítávání, rozklad čísla Používání symbolů $+$, $-$, $=$ Modelace výpočtů v různých prostředích (Součtový trojúhelník, Hadi, Abaku, Barevné trojice, Sousédé, Šipkový zápis, Autobus atd.) Nakupování a placení, hra na obchod	
M-3-1-05	Řeší a tvoří slovní úlohy.	Řešení a tvorba slovních úloh	

M-3-2-01	Čte a nastaví celé hodiny na ručičkových i digitálních hodinách. Zná strukturu týdne a má představu o věku.	Závislosti vztahy a práce s daty Poznávání času Používání pojmů dnes, včera, pozítří, pondělí atd.	
M-3-2-02	Rozumí jednoduchým vztahům v rodině.	Orientace v pojmenovávání jednotlivých členů rodiny (otec, dcera, babička, bratr atd.), prostředí Rodina	
M-3-2-03	Orientuje se v tabulkách a schématech. Používá tabulku k zaznamenávání údajů. Doplní pravidelný rytmus.	Práce s daty, prostředí Výstaviště, Dětský park Rytmus	
M-3-3-01	Poznává základní geometrické tvary. Vytvoří krychlovou stavbu, pracuje s plánem stavby.	Geometrie v rovině a prostoru Rozlišování a tvoření čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kruhu (Parkety, Dřívka) Stavění staveb (Krychlové stavby)	
M-3-3-03	Přeloží papír různých tvarů na polovinu podle osy souměrnosti.	Origami	

MATEMATIKA II. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-3-1-01	Buduje představu o přirozeném čísle jako počtu a veličině v různých prostředích v oboru do 100. Počítá předměty a vytváří soubory s daným počtem prvků i se stejnou hodnotou. Používá peníze (makety peněz) do 100.	Číslo a početní operace Modelace čísla v různých prostředích (Děda Lesoň, Vlášky, Krokování, Šipkový zápis, Autobus, Schody, Mince atd.) Poznávání mincí a bankovek, nominální hodnota mincí	
M-3-1-02	Čte a zapisuje čísla do 100. Rozumí významu číslice v pozičním zápise dvojciferného čísla, rozkládá čísla na jednotlivé řády v desítkové soustavě. Porovnává počty, veličiny a čísla do 100.	Čísla do 100 Jednotky, desítky a stovky Porovnávání čísel, používání symbolů $>$, $<$, $=$	
M-3-1-03	Zobrazí číslo na číselné ose. Využívá číselnou osu při porovnávání. Seřadí čísla vzestupně i sestupně v oboru do 100.	Číselná osa do 100	
M-3-1-04	Sčítá a odčítá z paměti v oboru do 100. Rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců. Řeší násobení v oboru malé násobilky formou opakovaného sčítání. Násobilkové spoje vyhledá pomocí násobilkové tabulky. Pamětně ovládá násobení a dělení 2, 3, 4 a 5. Počítá s penězi při modelových situacích. Při modelovém nákupu odhadne a zkontroluje cenu.	Pavučiny, Hadi, Sousedé, Barevné trojice, Součtový trojúhelník, Abaku Malá násobilka Násobilkové čtverce Hra na obchod	

M-3-1-05	Řeší a tvoří slovní úlohy.	Slovní úlohy	
M-3-2-01	Čte a nastaví čas na ručičkových i digitálních hodinách. Určí čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá hodina. Orientuje se v kalendáři.	Závislosti vztahy a práce s daty Poznávání času, používání pojmů hodina a minuta Pojmy rok, roční období, měsíc, týden a den	
M-3-2-02	Rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině.	Orientace v pojmenovávání jednotlivých členů rodiny (neteř, synovec), prostředí Rodina	
M-3-2-03	Orientuje se v tabulkách a schématech. Používá tabulku k zaznamenávání údajů. Doplní pravidelný rytmus.	Práce s daty, prostředí Výstaviště, Dětský park, Autobusové linky Rytmus	
M-3-3-01	Rozliší a vymodeluje základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh) a určí jejich obvod pomocí čtvercové sítě nebo dřívěk. Rozlišuje mezi rovnou a křivou čarou. Používá pomůcky na rýsování (tužka, pravítko). Narýsuje bod, přímku, lomenou čáru a úsečku. Vytvoří krychlovou stavbu, pracuje s plánem stavby. Vytvoření pláště krychle pomocí čtverců. Pokrývání roviny pomocí parket.	Geometrie v rovině a prostoru Základní geometrické tvary Prostředí Geoboard, Dřívka, Parkety, Mříž Bod, přímku, úsečka, typy čar Prostředí Krychlové stavby Prostředí Parkety	
M-3-3-03	Dokreslí druhou polovinu souměrného obrazce.	Osová souměrnost	

MATEMATIKA III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-3-1-01	Buduje představu o přirozeném čísle jako počtu a veličině v různých prostředích v oboru do 1000. Používá makety peněz do 1000 (mince i bankovky). Porovnává své potřeby a přání s finančními možnostmi.	Číslo a početní operace Modelace čísla v různých prostředích (Vlázky, Krokování, Šipkový zápis, Autobus, Schody, Mince, Ciferník, Děda Lesoň atd.) Poznávání mincí a bankovek	
M-3-1-02	Používá pojem polovina. Čte a zapisuje čísla do 1000. Rozumí významu číslice v pozičním zápise trojciferného čísla, rozkládá čísla na jednotlivé řády v desítkové soustavě. Porovnává čísla do 1000.	Spravedlivé dělení na poloviny Číselný obor do 1000 Jednotky, desítky, stovky, tisíce Porovnávání čísel, používání symbolů $>$, $<$, $=$	
M-3-1-03	Zobrazí číslo na číselné ose. Využívá číselnou osu při porovnávání a zaokrouhlování čísel do 1000 na desítky a stovky. Seřadí čísla vzestupně i sestupně v oboru do 1000.	Číselná osa do 1000 Zaokrouhlování Řazení čísel	
M-3-1-04	Sčítá a odčítá čísla v oboru do 1000 z paměti i písemně. Užívá závorky, uplatňuje přednost násobení a dělení před sčítáním a odčítáním. Násobí a dělí v oboru malé násobilky, používá symboly pro násobení a dělení. Písemně násobí.	Sčítání a odčítání do 1000 Závorky, přednost operací Malá násobilka Písemné násobení	

	Dělí se zbytkem v oboru malé násobilky. Výpočty zapisuje pomocí příkladů a znázorňuje je ve vhodných prostředích. Počítá s penězi v modelových situacích.	Dělení se zbytkem Prostředí Násobilkové čtverce, Abaku, Indické násobení, Pavučiny, Myslím si číslo, Hadi, Autobus, Tabulka 0–99 atd. Nakupování a placení, hra na obchod Rozdělování peněz	
M-3-1-05	Řeší a tvoří slovní úlohy.	Slovní úlohy	
M-3-2-01	Čte a nastaví čas na ručičkových i digitálních hodinách. Používá a převádí jednotky času (s, min, h). Používá čas pro záznam děje.	Závislosti vztahy a práce s daty Poznávání času Jednotky času	
M-3-2-02	Rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině.	Orientace v pojmenovávání jednotlivých členů rodiny (švagr, švagrová, teta, strýc), prostředí Rodina	
M-3-2-03	Orientuje se v tabulkách a schématech z reálného života. Používá tabulku k zaznamenávání údajů.	Prostředí Autobusové linky, Dětské hřiště Schéma hlediště v divadle	
M-3-3-01	Rozliší a vymodeluje základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) a určí jejich obvod a obsah pomocí čtvercové sítě. Používá pomůcky na rýsování (kružítko). Narýsuje bod, přímku, úsečku dané délky a kružnici určeného poloměru. Vyznačí bod na přímce a úsečce. Narýsuje kružnici podle zadaného poloměru, rozliší kružnici a kruh.	Geometrie v rovině a prostoru Základní geometrické tvary, propedeutika obvodu a obsahu Bod, přímka, úsečka a kružnice, Prostředí Dřívka, Geoboard	

M-3-3-02	Rozliší základní tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel). Vytvoří krychlovou stavbu, pracuje s plánem stavby. Vytvoří plášť krychle a kvádru. Pohybuje se na čtvercové síti a pohyb zakresluje pomocí šipek. Pokrývá rovinu pomocí parket. Porovnává úsečky, zapisuje jejich délky. Používá a převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m).	Tělesa Prostředí Krychlové stavby Prostředí Mříž Prostředí Parkety Jednotky délky	
M-3-3-03	Rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary.	Osová souměrnost	

MATEMATIKA IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-5-1-01	Zapisuje, čte a porovnává čísla do milionu. Sčítá, odčítá, násobí a dělí z paměti i písemně do milionu.	Číslo a početní operace Numerace v oboru do milionu Pořadí početních operací Prostředí Autobus, Indické násobení, Děda Lesoň, Krokování, Schody, Biland, Výstaviště, Hadi, Pavučiny, Šipkové grafy atd.	
M-5-1-02	Provádí písemné počtení operace v oboru čísel do milionu. Dělí písemně jednociferným dělitelem i se zbytkem.		
M-5-1-03	Zaokrouhluje na tisíce, stovky a desítky. Účelně propojuje písemné a paměťové počítání i s použitím kalkulátoru. Kontroluje výsledky na kalkulátoru.	Práce s kalkulátorem	
M-5-1-04	Odhaduje cenu modelového nákupu a vrácenou hotovost, srovnává při něm zboží podle ceny. Řeší a tvoří slovní úlohy.	Hra na obchod Slovní úlohy	
M-5-1-05	Modeluje a určí část celku a používá zápis ve formě zlomku.	Zlomky	
M-5-1-08	Zobrazí a vyhledá číslo na číselné ose.	Číselná osa	

	Pohyb po číselné ose, propedeutika záporných čísel.	Prostředí Schody	
M-5-2-01	Třídí a eviduje soubor dat.	Závislosti vztahy a práce s daty Prostředí Rodina	
M-5-2-02	Používá tabulky a grafy k znázorňování a řešení různých situací. Orientuje se v tabulkách a grafech z reálného života. Doplňuje údaje, které v tabulce chybí.	Tabulky a grafy	
M-5-3-01	Rýsuje čtverec, obdélník a kružnici dle zadání, sestrojí trojúhelník se zadaných tří stran, pravoúhlý trojúhelník. Rozliší pojem poloměr a průměr. Rozšiřuje poznatky o základních tělesech (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel). Vytvoří krychlovou stavbu, její plán, půdorys a nárys.	Geometrie v rovině a prostoru Základní geometrické tvary Konstrukce útvarů Tělesa Krychlové stavby	
M-5-3-02	Určí obvod základních geometrických tvarů pomocí čtvercové sítě. Určuje obvod čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku sečtením délek jeho stran. Převádí jednotky délků.	Prostředí Dřívěk, Geoboard, Mříž, Parkety, Měření a jednotky měření	
M-5-3-03	Rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky.	Kolmost, rovnoběžnost	

M-5-3-05	Používá a převádí jednotky hmotnosti, délky, objemu a času.		
M-5-4-01	Rozšiřuje představy o osově souměrnosti. Osvojuje si některé řešitelské strategie jako pokus-omyl, od konce, rozklad na podúlohy, vyčerpání všech možností. Seznamuje se s jednoduchými kombinatorickými a pravděpodobnostními situacemi. Seznamuje se s římskými číslicemi.	Osová souměrnost Nestandardní aplikační úlohy a problémy Kombinatorické a pravděpodobnostní situace Prostředí Vlázky Prostředí Děda Lesoň, Algebrogramy, Hvězdičkogramy Římské číslice	

MATEMATIKA V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-5-1-01	Zapíše, čte a porovnává čísla přes milion. Počítá v oboru přirozených čísel a využívá znalosti komutativnosti a asociativnosti. Násobí deseti, stem, tisícem.	Číslo a početní operace Numerace v oboru přes milion Pořadí početních operací, komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Prostředí Autobus, Biland, Výstaviště, Hadi, Pavučiny atd.	
M-5-1-02	Sčítá, odčítá, násobí a dělí písemně v oboru přirozených čísel. Násobí písemně trojčiferným činitelem. Dělí písemně jednociferným i dvojčiferným dělitelem i se zbytkem.		
M-5-1-03	Zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce. Účelně propojuje písemné a paměťové počítání i s použitím kalkulátoru. Odhadne a zkontroluje cenu modelového nákupu, srovnává při něm zboží podle ceny a jednotkové ceny.	Práce s kalkulátorem Hra na obchod, práce s letáky	
M-5-1-04	Řeší a tvoří slovní úlohy.	Slovní úlohy	
M-5-1-05	Zapíše zlomek. Řeší jednoduché úlohy se zlomky.	Zlomky Práce se zlomkovnicí a tyčemi	

M-5-1-06	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem.		
M-5-1-07	Napíše a přečte desetinná čísla v řádu desetin a setin a zobrazí je na číselné ose.	Desetinná čísla	
M-5-1-08	Pohyb po číselné ose, vyznačování i záporných čísel. Použití záporného znaménka pro zápis záporného čísla.	Záporná čísla Prostředí Schody	
M-5-2-01	Třídí a eviduje soubor dat.	Závislosti vztahy a práce s daty	
M-5-2-02	Používá tabulky a grafy k znázorňování a řešení různých situací. Zapíše a utřídí získaná data s využitím digitálních technologií. Získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji. Orientuje se a vyhledává informace v tabulkách a grafech z reálného života. Využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma.	Tabulky a grafy Práce s doporučenými digitálními zdroji Třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/ zvolených kritérií	
M-5-3-01	Rýsuje čtverec, obdélník, kružnici a trojúhelník podle zadání. Rozlišuje různé typy trojúhelníků. Upevňuje poznatky o základních tělesech (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel).	Geometrie v rovině a prostoru Základní geometrické tvary a tělesa Konstrukce útvarů Prostředí Dřívěk, Geoboard, Mříž, Parkety,	

	Vytvoří krychlovou stavbu, její plán, půdorys a nárys.	Krychlové stavby	
M-5-3-02	Určí obvod základních geometrických tvarů pomocí čtvercové sítě. Určuje obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku sečtením délek jeho stran.	Obvod	
M-5-3-03	Rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky.	Kolmost, rovnoběžnost	
M-5-3-04	Určí obsah základních geometrických tvarů pomocí čtvercové sítě. Používá jednotky hmotnosti, délky, obsahu, objemu a času.	Obsah Jednotky měření	
M-5-3-05	Upevňuje znalosti o osově souměrnosti, hledá osy základních geometrických tvarů.	Osová souměrnost	
M-5-4-01	Ovládá některé řešitelské strategie jako pokus-omyl, od konce, rozklad na pod úlohy, vyčerpání všech možností. Rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím. Posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je. Pracuje s římskými číslicemi v reálných situacích.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Prostředí Děda Lesoň, Algebrogramy, Hvězdičkogramy Kombinatorické a pravděpodobnostní situace Římské číslice Objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických úloh Římské číslice	

Matematika – druhý stupeň (Ma)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je na druhém stupni školy utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, i když je úzce spjat s ostatními předměty mezipředmětovými vztahy (např. Fyzika – převody jednotek, Zeměpis – měřítko mapy, Chemie – řešení rovnic a další). Důraz je ve výuce kladen na činnostní učení a tvořivé učení, logické myšlení, řešení problémů, žáci se učí plánovat svoji práci, argumentovat, zobrazovat, pracovat se symbolikou, s formálním jazykem, s daty, s informacemi (to jsou věci, které potřebuje každý i v nematematických situacích). V matematice nejde o výuku matematiků, výuka by měla být jednoduchá, názorná, aplikovatelná, vyrůstat ze zkušeností žáků, být výsledkem hledání odpovědi na otázky, které mají pro žáky smysl a jsou pro ně zajímavé. Žáci se učí matematice aktivně a uživatelsky (nikoliv pasivně a reprodukcí). Významným úkolem matematiky je dobré zvládnutí matematického vyjadřování (jazyk aritmetiky, jazyk algebry atd.). V matematice se na druhém stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody činnostního učení a tvořivé školy včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek. Od 6. třídy mají žáci možnost zvolit si vyučování matematiky podle Hejného matematiky.

Očekávané výstupy se člení do tematických okruhů Číslo a proměnná, Závislosti, vztah a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Matematika se vyučuje jako povinný předmět v šestém ročníku s dotací čtyři hodiny týdně, v sedmém, osmém a devátém ročníku s dotací pět hodin. Výuka se uskutečňuje zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v kmenových nebo počítačové a interaktivní učebně, nebo jiných vhodných učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh),
- využívání prostředků výpočetní techniky,
- aplikaci získaných znalostí v reálném životě (plánování, argumentace, práce s daty).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, obhajování svého názoru,
- zvolení správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů,
- ověřování výsledků (navzájem, i sami v literatuře),
- metodám, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k

- zdůvodňování matematických postupů,
- užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině, hodnocení práce spolužáků,
- věcné argumentaci, schopnosti sebekontroly,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace, schopnosti přiznat svou chybu,
- ohledu na ostatní spolužáky.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- zdokonalování svého grafického projevu,
- efektivitě při organizování vlastní práce,
- dodržování dohodnuté kvality, termínů.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- zapojování do řešení úloh a problémů i digitální technologie
- porovnávání využití tradičních a digitálních prostředků, k diskutování o nich
- využívání digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volbě efektivních postupů
- navrhování vlastních statistických šetření v oblastech jejich zájmů, k posuzování získaných dat, k prezentování výsledků, zobecňování a diskutování o metodách a výsledcích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

MATEMATIKA VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose a porovnává je. Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně. Provádí odhady a kontrolu výpočtů v oboru přirozených čísel. Řeší slovní úlohy. Zobrazuje desetinná čísla na číselné ose a porovnává je. Provádí početní operace s desetinnými čísly z paměti i písemně. Řeší slovní úlohy.	Přirozená čísla a nula Čtení, zápis a porovnávání přirozených čísel Početní operace s přirozenými čísly Desetinná čísla Čtení, zápis a porovnávání desetinná čísla Početní operace s desetinnými čísly Zaokrouhlování přirozených a desetinných čísel Aritmetický průměr	
M-9-1-02	Zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla.		
M-9-2-01	Ze zadaných hodnot pomocí kalkulačky v mobilu vypočítá aritmetický průměr		
M-9-3-01	Rozlišuje a užívá pojmy úsečka, přímka, polopřímka. Převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti, obsahu, času. Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Řeší praktické úlohy pomocí vlastností základních rovinných útvarů. Rozlišuje základní rovinné útvary. Rozlišuje potřebné matematické symboly a užívá je při zápisech.	Geometrické útvary v rovině Rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, rovnoběžky, kolmice Převody jednotek (délky, objemu, hmotnosti, času, obsahu) Obvody, obsahy čtverce, obdélníku	
M-9-1-04	Modeluje a zapisuje zlomkem část celku.	Zlomky Čtení a zápis zlomku	

M-9-1-03	Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. Převádí nepravé zlomky na smíšené číslo a naopak. Rozšiřuje a krátí zlomek. Aplikuje znaky dělitelnosti. Rozlišuje pojem prvočíslo, číslo složené. Rozloží číslo na součin prvočísel. Užívá násobky a dělitele (včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele) při řešení situací využívajících dělitelnosti.	Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Smíšené číslo Dělitelnost přirozených čísel Násobek, dělitel Znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Čísla soudělná, nesoudělná Společný násobek, společný dělitel Trojúhelník Pojem, druhy trojúhelníků Vnitřní a vnější úhly trojúhelníka Konstrukce trojúhelníku podle stran Těžnice, výšky, střední příčky Kružnice opsaná, vepsaná Úhel a jeho velikost Pojem, značení, rýsování, měření velikosti úhlu Osa úhlu Druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, úhly vedlejší a vrcholové) Jednotky velikosti úhlu Krychle a kvádr Popis krychle, kvádru, sítě Jednotky obsahu, objemu Povrch, objem krychle a kvádru	
M-9-3-02	Popisuje, porovnává a třídí různé druhy trojúhelníků. Rozlišuje prvky v trojúhelníku. Sestrojí těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníka.		
M-9-3-06	Sestrojí různé trojúhelníky.		
M-9-3-05	Sestrojí trojúhelníku kružnici opsanou, vepsanou.		
M-9-3-03	Narýsuje a změří daný úhel. Graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu. Sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu. Rozlišuje druhy úhlů.		
M-9-3-09	Popíše krychli a kvádr, odvodí jejich vlastnosti.		
M-9-3-10	Odhadne a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru. Při výpočtech používá kalkulátor		
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru		

MATEMATIKA VI. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Žák provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát větší/menší. Sčítá a odčítá desetinná čísla. Základní operace realizuje mentálně, písemně i kalkulaátorem.	Ochutnávka Desetinná čísla Šipkové grafy Součtové trojúhelníky Krokování Indické násobení Tabulka 100 Pavučiny Součinové čtverce Zlomky Sousedé Autobus Váhy	
M-9-1-02	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady.	Desetinná čísla Součtové trojúhelníky	
M-9-1-04	Užívá desetinná čísla a kmenové zlomky, znázorňuje je na číselné ose.	Desetinná čísla Zlomky Číselná osa	
M-9-1-07	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné.	Krokování Tabulka 100 Číselná osa Pavučiny	
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Mince Krokování Váhy	

M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích.	Rovnice Parkety Egyptské dělení chlebů Šipkové grafy Součtové trojúhelníky Indické násobení Součinové čtverce	
M-9-2-01	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Využívá tabulku k evidenci dat a hledání zákonitostí.	Vennovy diagramy Dřívka Egyptské dělení chlebů	
M-9-2-02	Vyhodnocuje soubor dat procesuálně, porovnává soubory dat konceptuálně.	Autobus Rodina	
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích a modelování.	Mříž Origami Konstrukce	
M-9-3-02	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky.	Dřívka, geoboard Mříž	
M-9-3-03	Měří velikosti úhlů.	Úhel	
M-9-3-04	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů.	Dřívka Obsah Mříž	
M-9-3-06	Modeluje rovinné útvary v různých prostředích.	Dřívka Mříž	

M-9-3-09	Určuje krychli a krychlová tělesa.	Ochutnávka	
M-9-3-10	Odhaduje objem krychle, kvádru, krychlových těles.	Krychlová tělesa	
M-9-3-12	Načrtne obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině.	Krychlová tělesa	
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy. Případně zdůvodňuje neřešitelnost úloh.	Součinnové čtverce Parkety Krychlová tělesa	

MATEMATIKA VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Převádí zlomky na des. Číslo a naopak. Porovnává zlomky, sčítá a odčítá zlomky. Provádí násobení, dělení zlomků.	Zlomky Opakování základních pojmů (smíšené číslo, nepravý zlomek, převod zlomku na desetinné číslo a naopak, ...) Krácení a rozšiřování zlomků Sčítání a odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků Složené zlomky Slovní úlohy řešené pomocí zlomků	
M-9-1-09	Řeší jednoduché problémy, v nichž využívá oboru racionálních čísel.		
M-9-3-08	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti.		
M-9-1-01	Rozlišuje čísla kladná a záporná. Zobrazuje celá čísla na číselné ose. Určí absolutní hodnotu daného čísla. Využívá její geometrickou interpretaci. Porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla.	Shodná zobrazení Osová souměrnost Středová souměrnost	
M-9-1-04	Provádí porovnání poměrem. Čísla v daném poměru zvětšuje a zmenšuje. Dělí celek na části v daném poměru.	Racionální čísla Čísla kladná a záporná a nula Číselná osa, absolutní hodnota Porovnávání Sčítání a odčítání Násobení a dělení	
M-9-1-05	Počítá podle měřítká plánu a map skutečné rozměry a vzdálenosti.	Poměr Rozdělení a změna v daném poměru Postupný poměr	

M-9-2-03	Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti.	Měřítko plánu a mapy	
M-9-2-04	Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí.	Přímá a nepřímá úměrnost Užití přímé a nepřímé úměrnosti	
M-9-2-05	Užívá trojčlenku při řešení slovních úloh.	Soustava souřadnic v rovině, grafy přímé a nepřímé úměrnosti.	
M-9-3-06	Sestrojí trojúhelník z daných prvků.	Trojčlenka	
M-9-3-07	Aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách.	Shodnost a konstrukce trojúhelníků Shodnost a konstrukce trojúhelníků podle věty sss Shodnost a konstrukce trojúhelníků podle věty sus Shodnost a konstrukce trojúhelníků podle věty usu	
M-9-1-04	Rozlišuje základní pojmy procentového počtu. Vyjádří část celku zlomkem, desetinným číslem, procentem.	Procento Procento Výpočet procentové části Výpočet základu Výpočet počtu procent Užití trojčlenky v procentovém počtu	
M-9-1-06	Řeší slovní úlohy na procenta.	Promile, úrok	
M-9-3-06	Sestrojí rovnoběžník a lichoběžník.	Čtyřúhelníky Základní vlastnosti čtyřúhelníků Rovnoběžníky Lichoběžník	
M-9-3-01	Vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku.	Obvod a obsah rovinného obrazce Obvod a obsah trojúhelníku Obvod a obsah rovnoběžníku Obvod a obsah lichoběžníku	
M-9-3-09	Popíše hranol a odvodí vlastnosti.		

M-9-3-10	Odhaduje a počítá povrch a objem hranolu.	Povrch a objem hranolu Kolmý hranol, jeho popis Povrch kolmého hranolu Objem kolmého hranolu Využití digitálních technologií pro výpočty	
M-9-3-11	Načrtne a rýsuje síť a obraz hranolu. Používá kalkulačku při rutinních výpočtech		
M-9-3-12	Načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání.		

MATEMATIKA VII. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Žák provádí početní operace s desetinnými čísly a zlomky.	Tabulka 100 Algebrogramy Desetinná čísla Zlomky Racionální čísla	
M-9-1-03	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, rozkládá číslo na součin, získává zkušenost s ciferným součtem.	Dělitelnost Prvočísla Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel	
M-9-1-04	Užívá desetinná čísla a zlomky, znázorňuje je na číselné ose, řeší úlohy na procenta a promile.	Zlomky Číselná osa Procenta Racionální čísla	
M-9-1-05	Řeší celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů.	Mapa Úměrnosti Poměry	
M-9-1-06	Řeší aplikované úlohy na procenta.	Procenta	
M-9-1-07	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné.	Tabulka 100 Číselná osa	
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů.	Jazyk písmen Rovnice Hadi	

M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace v různých prostředích. Používá absolutní hodnotu.	Schody Osnova přímek	
M-9-2-02	Vyhodnocuje a porovnává soubory dat. Určuje aritmetický průměr.	Autobus Procenta Aritmetický průměr	
M-9-2-03	Pracuje s lineární funkcí.	Úměrnosti	
M-9-2-04	Vyhledává vztahy, eviduje tabulkou.	Autobus Funkce	
M-9-2-05	Řeší úlohy o slevách, používá různé metody řešení slovních úloh (pokus-omyl, dramatizace, tabulka, vizualizace, modelování)	Procenta Funkce Hadi	
M-9-3-01	Zkoumá a zdůvodňuje vlastnosti trojúhelníků.	Mříž Trojúhelník	
M-9-3-02	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky.	Trojúhelník Mříž	
M-9-3-03	Měří velikosti úhlů.	Úhel Dvojice úhlů	
M-9-3-04	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů.	Obsah Mříž Trojúhelník	
M-9-3-06	Načrtává a konstruuje trojúhelníky i čtyřúhelníky.	Mříž Trojúhelník	

M-9-3-07	Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti trojúhelníků.	Trojúhelník Konstrukce	
M-9-3-08	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar.	Osová souměrnost Středová souměrnost Osnova přímk	
M-9-3-09	Analyzuje vlastnosti hranolu a jehlanu.	Sítě	
M-9-3-10	Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádr, hranolu a jehlanu. Seznamuje se s Cavalieriho principem.	Objem Sítě Cavalieriho princip	
M-9-3-11	Modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa, hranol a jehlan. Načrtne a sestrojí jejich sítě.	Sítě krychle a těles	
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu.	Sítě Objem	
M-9-4-01	Řeší základní kombinatorické úlohy.	Kombinatorika a pravděpodobnost.	
M-9-4-02	Řeší logické a netradiční geometrické úlohy.	Objem Algebrogramy Poměry	

MATEMATIKA VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem nebo pomocí kalkulačky.	Druhá mocnina a odmocnina Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Určení druhých mocnin a odmocnin	
M-9-1-02	Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech.		
M-9-3-01	Počítá délky odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku. Řeší slovní úlohy.	Pythagorova věta Pojem Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty	
M-9-1-01	Provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem.	Mocniny s přirozeným mocnitelem Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
M-9-1-07	Určí hodnotu číselného výrazu. Slovní text zapíše pomocí výrazu s proměnnou. Dosazuje do výrazu s proměnnou čísla. Rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců).	Výrazy Číselné výrazy Proměnná Výrazy s proměnnou Úpravy výrazů Úpravy výrazů pomocí vzorců Rozklad výrazů na součin	
M-9-1-07	Sčítá a odčítá mnohočleny.	Mnohočleny Pojem Početní operace s mnohočleny	
M-9-3-04	Vypočítá obvod a obsah kruhu.	Kružnice, kruh	

M-9-3-02 M-9-3-06	Používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. Určí vzájemnou polohu dvou kružnic.	Délka kružnice Obsah kruhu Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic	
M-9-1-08	Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení. Řeší slovní úlohy pomocí rovnic.	Lineární rovnice Rovnost Lineární rovnice Jednoduché slovní úlohy řešené pomocí lin. rovnic	
M-9-3-09	Charakterizuje válec.	Válec Pojem	
M-9-3-10	Vypočítá povrch a objem válce.	Povrch válce	
M-9-3-11	Využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	Objem válce	
M-9-3-12		Síť válce	
		Nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru	
M-9-3-05	Využívá Thaletovy kružnice ke konstrukci tečen. Sestrojuje jednoduché konstrukce. Využívá poznatků (výška, těžnice, ...) v konstrukčních úlohách.	Konstrukční úlohy Jednoduché konstrukce Konstrukční úlohy Thaletova kružnice	

MATEMATIKA VIII. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Žák čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi. Provádí výpočty s mocninami a odmocninami.	Zápis čísla Mocniny	
M-9-1-03	Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti. Používá prvočíselný rozklad.	Dělitelnost Prvočísla	
M-9-1-05	Dělí celek v daném poměru. Používá trojčlenku.	Úměrnosti Aritmetický průměr	
M-9-1-09	Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Zlomky Záporná čísla Číselná osa	
M-9-2-01	Používá množiny. Organizuje soubory dat.	Práce s daty Množiny Oblé útvary	
M-9-2-04	Pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf. Vyjádří funkční vztah tabulkou a rovnicí.	Lineární závislosti Oblé útvary	
M-9-3-01	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků (kružnice opsaná a vepsaná, osa úhlu)	Trojúhelník	
M-9-3-02	Rozlišuje a charakterizuje pravidelné mnohoúhelníky.	Mnohoúhelníky	
M-9-3-04	Experimentálně hledá Ludolfovo číslo. Určuje obvod a obsah kruhu.	Kružnice Oblé útvary	

M-9-3-05	Prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu.	Trojúhelník Geometrické místo bodů	
M-9-3-07	Hledá pravidla, formuluje věty o podobnosti trojúhelníků.	Podobnost	
M-9-3-13	Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Trojúhelník Sítě	
M-9-4-01	Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	Rodina	

MATEMATIKA IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-3-05	Sestrojí a pojmenuje osu úhlu, osu rovinného pásu, osu úsečky.	Množiny všech bodů dané vlastností Množiny všech bodů	
M-9-2-01	Vysvětlí základní statistické pojmy a používá je. Určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián. Provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění. Účelně využije tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor.	Základy statistiky Aritmetický průměr Diagramy	
M-9-1-09	Matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení označí neznámou a sestaví rovnici. Posoudí reálnost výsledku a ověří ho zkouškou.	Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic Slovní úlohy o pohybu a společné práci	
M-9-4-01	Řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení.		
M-9-1-08	Řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací.	Soustavy rovnic Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
M-9-1-09	Řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení.	Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
M-9-1-08	Zapíše část číselné osy pomocí intervalu.	Lineární nerovnice Intervaly	

M-9-2-04	Řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav. Řeší soustavu lineárních nerovnic. Rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života. Určí definiční obor, obor hodnot funkce, funkční hodnotu. Vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem. Využívá geometrický software Geogebra.	Nerovnice Soustavy nerovnic Funkce Definiční obor, obor hodnot funkce Lineární funkce (přímá úměrnost) Nepřímá úměrnost Grafy funkcí Geometrický software Geogebra	
M-9-2-05	Odhalí funkční vztah v textu úlohy. Využívá znalosti o funkcích k řešení praktických úloh.	Funkční vztah	
M-9-3-07	Rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary. Určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak. Využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, sus, uu).	Podobnost Podobnost Věty o podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-13	Využívá podobnosti při řešení slovních úloh. Využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů (a naopak).	Podobnost v úlohách z praxe	
M-9-3-09	Charakterizuje jehlan, kužel a kouli. Využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu, kužele a koule. Vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů.	Tělesa Jehlan Kužel Koule Nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru	
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí kužel a jehlan ve volném rovnoběžném promítání.	Volné rovnoběžné promítání	

M-9-3-11	Narýsuje síť jehlanu a kužele.	Sítě jehlanu a kužele	
M-9-3-10	Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule. Při řešení metrických úloh využívá Pythagorovu větu.	Objem a povrch jehlanu, kužele a koule	
M-9-3-13	Řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech. Využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů.	Slovní úlohy Využití digitálních technologií pro výpočty	
M-9-4-02	Řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí.		
M-9-1-06	Objasní a používá základní pojmy finanční matematiky. Vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku. Získá základní informace o půjčkách a úvěrech. Řeší aplikační úlohy na procenta.	Finanční matematika Základní pojmy finanční matematiky Finanční produkty Úročení	

MATEMATIKA IX. ROČNÍK – HEJNÉHO METODA

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
M-9-1-01	Žák počítá s druhou a třetí mocninou, odmocňuje.	Racionální čísla Mocniny a odmocniny	
M-9-1-03	Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 6, 8, 11, 12	Dělitelnost	
M-9-1-04	Reálná čísla umísťuje na číselnou osu.	Odmocniny	
M-9-1-06	Řeší aplikační úlohy na procenta z oblasti finanční matematiky.	Procenta	
M-9-1-07	Pracuje s mnohočleny, upravuje algebraické výrazy.	Rovnice Jazyk písmen Výrazy	
M-9-1-08	Řeší lineární rovnice a jejich soustavy.	Rovnice	
M-9-2-01	Vytváří statistický soubor, provádí evidenci a jednoduchou analýzu.	Pravděpodobnost Práce s daty	
M-9-2-05	Používá různé metody řešení úloh.	Téměř všechno učivo	
M-9-3-01	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků, provádí různé důkazy Pythagorovy věty.	Trojúhelník	
M-9-3-04	Zkoumá vztah mezi obsahem a obvodem kruhu.	Oblé útvary (kruhová výseč, oblouk)	
M-9-3-08	Řeší úlohy na posunutí a otočení.	Posunutí Otočení	

M-9-3-09	Zkoumá válec, kužel a kouli.	Tělesa Oblé útvary	
M-9-3-10	Odhaduje a zjišťuje povrch a objem válce, kuželu a koule.	Oblé útvary	
M-9-3-11	Tvoří síť rotačního válce a kuželu.	Oblé útvary	
M-9-3-13	Získané poznatky využívá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Tělesa Rovnice	
M-9-4-01	Řeší jednoduché pravděpodobnostní a kombinatorické úlohy.	Pravděpodobnost Kombinatorika	
M-9-4-02	Aplikuje znalost grafů lineární funkce, posunuje graf.	Lineární funkce.	

Informatika – první stupeň (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika dává prostor všem žákům porozumět, jak funguje počítač a informační systémy. Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznat zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Předmět je vyučován ve čtvrtém a pátém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá podle počtu žáků a provozních možností školy v celých třídách nebo dělených skupinách v počítačové nebo interaktivní učebně vybavených zařízeními připojenými na internet.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- samostatnému objevování možnosti využití techniky,
- rozvoji informatického myšlení,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům sám.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- aktivnímu přístupu k zadávání a řešení úloh,
- vyhledávání a srovnávání alternativních způsobů řešení problémů,
- rozvoji popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení,
- k praktickému provedení řešení a k jeho dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání vhodné technologie a elektronické pošty,
- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní různých textů,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- diskuzi o bezpečném internetu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- vlastnímu hodnocení prací,
- spolupodílení se na příjemné atmosféře při práci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznamování s obecnými pravidly a zákony v oblasti ICT,
- dodržování autorských práv, ochraně osobních údajů, pravidlům bezpečnosti, ochraně hesla,
- zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání znalostí pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst,
- adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

Učitel vede žáka k:

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb,
- samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém lze použít,
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, sdílení dat, informací a digitálního obsahu,
- vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů,
- vyjadřování se pomocí digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

INFORMATIKA IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-5-1-01	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Sdělí informaci obrázkem.	Data, informace a modelování Přenos informací, kódy Piktogramy, emodži Šifra	
I-5-1-02	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji. Složí obrázek z daných geometrických tvarů.	Data Tvary, skládání obrazce	
I-5-2-01	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Zapisuje program pomocí obrázků, značek, symbolů.	Algoritmizace a programování Sestavení programu, jednotlivé kroky	
I-5-2-03	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.	Programování Opakování příkazů	
I-5-3-01	V systémech, které ho obklopují, rozeznává jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	Informační systémy Systémy kolem nás (elektronická ŽK, Teams)	
I-5-4-01	Najde a spustí aplikaci, pracuje s různými daty. Edituje digitální text a používá aplikace. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Pamatuje si chrání své heslo.	Digitální technologie Digitální zařízení Ovládání myši, ovládání aplikací Soubor (ukládání, otevírání) Uživatelské jméno a heslo, osobní údaje	

I-5-4-03	Uvede různé příklady využití dig. zařízení v zaměstnání rodičů. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Ergonomie, ochrana dig. zařízení a zdraví uživatele Technické problémy (hlášení dialogových oken) Bezpečný internet – komunikace na internetu	
----------	--	--	--

INFORMATIKA V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-5-1-02	Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text.	Data, informace a modelování Kód, šifra, přenos na dálku	
I-5-1-03	Vyčte informace z daného modelu. Zjednodušeně znázorňuje skutečnost. Pomocí grafu znázorní vztahy.	Myšlenkové mapy Schémata, tabulky – využití obrazových modelů Graf	
I-5-2-02	Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. Vytvoří a použije nový blok.	Algoritmizace a programování Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb, vlastní bloky a jejich vytváření	
I-5-2-04	Ověří správnost jim navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Kód, oprava kódu Programování (spouštění, ovládání pohybu)	
I-5-3-01	Pracuje s texty, obrázky. Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Doplňuje posloupnost prvků.	Informační systémy Data, systém, struktura	
I-5-3-02	Umístí data správně do tabulky. Zaznamenává do existující tabulky a seznamu data.	Doplňování tabulky a datových řad Vizualizace dat v grafu	
I-5-4-01	Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích.	Digitální technologie Aplikace Textový a grafický editor	

I-5-4-02	Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která souvisejí s tímto propojením.	Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud	
I-5-4-03	Diskutuje o rizicích v online prostředí. Dbá zásad bezpečného internetu.	Bezpečný internet – pravidla bezpečné práce	

Informatika – druhý stupeň (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základních principů digitálních technologií. Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Předmět je realizován jako povinný v šestém až devátém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá zpravidla podle počtu žáků a provozních možností školy v celých třídách nebo dělených skupinách v počítačové nebo interaktivní učebně vybavené potřebnými zařízeními. Ideální je počet do 20 žáků ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznání úlohy informačních a komunikačních technologií,
- samostatnému objevování možnosti využití ICT ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti,
- porozumění různých přístupů ke kódování informací i různých způsobů jejich organizace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům vlastní cestou,
- nalézání řešení i k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- tvořivému využívání ICT prostředků při prezentaci výsledků své práce,
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat algoritmické myšlení,
- dodržování grafické úpravy, terminologie a symboliky při práci na PC,
- využívání informačních a komunikačních prostředků k funkční a účinné komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- zaujetí odpovědného a etického přístupu k nevhodným obsahům na internetu nebo jiných médiích,
- spolupráci, vzájemné radě a pomoci, efektivní práci v týmu,

- objektivnímu zhodnocení vlastní práce,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat,
- zamyšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou seznámit prostřednictvím internetu a virtuální komunikace.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s digitální technikou,
- šetrné práci s digitální technikou,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální

Učitel vede žáka k:

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, k využití jich při učení i při zapojení do života školy,
- získávání, vyhledávání a kritickému posuzování dat, informací a digitálního obsahu,
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se pomocí digitálních prostředků,
- využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výdělky své práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

INFORMATIKA VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-9-1-01	Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby.	Data, informace a modelování Data v grafu a tabulce Evidence dat, kontrola hodnot	
I-9-1-02	Rozpoznává zakódované informace kolem sebe. Zašifruje a dešifruje text pomocí šifer. Zakóduje obrázek pomocí geometrických tvarů. Ke kódování používá i binární čísla.	Přenos informací, kódy (binární kód) Přenos dat, šifra Vektorová grafika	
I-9-2-01	Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná.	Algoritmizace a programování Vytvoření programu Podprogramy	
I-9-2-03	Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	Blokově orientovaný programovací jazyk	
I-9-2-05	Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.		
I-9-3-01	Používá informační systém, s nímž se ve škole pracuje. Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, práva Ochrana dat	
I-9-3-04	Najde a opraví chyby u různých dat v tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky. Navrhne tabulku pro záznam dat.	Data v grafu a tabulce Evidence dat, hodnoty v tabulce Porovnávání dat v tabulce	
		Digitální technologie	

I-9-4-05	Usměrňuje svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat. Řeší vhodnost použití bezpečného hesla do různých účtů. Diskutuje o bezpečném internetu a jeho nástrahách.	Digitální identita (digitální stopa) Cookies, sledování komunikace. Sociální sítě Hesla (bezpečná práce a správa hesel) Bezpečnost (antivir)	
----------	---	---	--

INFORMATIKA VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-9-1-03	Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení.	Data, informace a modelování Schémata a modely Grafy	
I-9-1-04	Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému.		
I-9-2-01	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup.	Algoritmizace a programování Algoritmizace (úlohy, tvorba, zápis)	
I-9-2-05	V blokově orientovaném programovaném jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému.	Programování Nástroje programovacího prostředí Blokově orientovaný programovací jazyk	
I-9-2-06	Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.		
I-9-3-01	Popíše informační systémy ve společnosti. Diskutuje o ochraně dat.	Informační systémy Informační systémy a jejich role ve společnosti Ochrana dat	
I-9-4-01	Diskutuje o fungování digitálních technologií určující trendy ve světě.	Digitální technologie Hardware a software Datové a programové soubory Operační systémy	
I-9-4-02	Uloží a spravuje svá data ve vhodném formátu.	Instalace aplikací Soubory, složky	

I-9-4-03	Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě.	E-mail	
I-9-4-04	Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.		
I-9-4-05	Porovná různé zabezpečení účtů. Diskutuje o zabezpečení digitálních zařízení. Vyhledává informace o aplikacích.	Bezpečnost Útoky – cíle a metody útočníků Nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení dig. zařízení (antivir, aktualizace...)	

INFORMATIKA VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-9-1-01	Vybírá nejvhodnější způsob, jak kompletovat data. Zakóduje a dekoduje znaky pomocí dat. Zašifruje a dešifruje text pomocí šifer.	Data, informace a modelování Komunikace, kompletnost dat Jednoduché šifry a jejich limity	
I-9-1-03	Pomocí grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní řešení úkolů.	Modelování – vývojový diagram, myšlenková mapa	
I-9-2-02	Řeší problémy sestavením algoritmu.	Algoritmizace a programování Programování	
I-9-2-03	Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	Tvorba programu Autorství a licence programu Etika programátora	
I-9-2-05	V blokově orientovaném jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná.	Projektové programování	
I-9-3-02	Řadí a filtruje data v tabulce. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, pořadí, počet...).	Informační systémy Návrh a tvorba evidence dat – struktura tabulky, typy dat, práce se záznamy	
I-9-3-03	Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně).	Hromadné zpracování dat	
I-9-3-04	Řeší problémy výpočtem s daty.	Digitální technologie	

I-9-4-01	Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Diskutuje o funkcích operačního systému.	Hardware a software Operační systémy	
I-9-4-02	Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat.	Cloudové aplikace	
I-9-4-03	Popíše, jak fungují technologie z okolí, které považuje za inovativní. Popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě.	Sítě – typy, význam počítačových sítí, domácí a školní počítačová síť	
I-9-4-04	Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat.	Zabezpečení počítače – aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	
I-9-4-05	Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy. Diskutuje o cílech a metodách hackerů. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	Bezpečnost – řešení problémů (např. nepropojení, špatné nastavení, hlášení) Digitální stopa, sledování polohy Mediální obsah Kyberbezpečnost – rizika	

INFORMATIKA IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
I-9-1-02	Rozpozná zakódované informace kolem sebe.	Data, informace a modelování Kódy kolem nás	
I-9-1-03	Pomocí orientovaných grafů řeší problémy.	Modely, orientované grafy	
I-9-2-05	Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Hotový program upraví pro řešení příbuzného programu.	Algoritmizace a programování Programování – tvorba hry Tvorba digitálního obsahu	
I-9-2-06	Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	Projektové programování	
I-9-3-02	Připíše do tabulky dat nový záznam. Využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	Informační systémy Data – použití vzorců	
I-9-3-03	Sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v tabulce.	Řazení dat v tabulce Funkce a filtrování dat	
I-9-4-02	Vysvětlí, jak fungují některé služby internetu. Diskutuje o rizicích ukládání dat do virtuálního prostoru.	Digitální technologie Web – fungování webu, webový server, prohlížeč	
I-9-4-03	Na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě.	Sítě – fungování sítě (klient, server, přenos dat) Fungování a služby internetu	

I-9-4-04	Poradí si s chybovými stavy počítače.	Bezpečnostní rizika – útoky, nebezpečné aplikace a systémy	
I-9-4-05	Diskutuje, co je to digitální identita a jak předcházet problémům. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.	Digitální identita – záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, sdílení, nesmazatelnost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	

Prvouka – první stupeň (Prv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat.

Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj v životě. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Prvouka začíná budovat prvotní ucelený obraz světa a vyznačuje v něm jeho základní vztahy. V prvních letech má předmět převážně výchovný charakter, zaměřený na osobnost žáka a jeho začlenění do kolektivu, který se postupně rozšiřuje z rodiny a školy na okolní region.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V prvním, druhém a třetím ročníku se předmětu vyučuje dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejím okolí. V rámci mezipředmětových vztahů a je jako součástí předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka a Den Země zaměřený na ochranu přírody.

. Součástí výuky je návštěva strážnického skanzenu (Muzea vesnice jihovýchodní Moravy) a výukového programu zaměřeného na poznání dřívějších života našich předků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- objevování a poznávání věcí,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- k porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- rozpoznání a pochopení problému,
- hledání cest k řešení problému,
- kritickému myšlení a k zdůvodnění svého řešení vzniklého problému.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech,
- aktivnímu naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,
- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů a rozdílů,
- vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- ohleduplnému a bezpečnému chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům,
- dodržování základních společenských norem,
- zodpovědnému chování a poskytnutí pomoci v krizových situacích,
- respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- zacházení s různými nástroji a předměty,
- utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti,
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení,
- poznávání a upevňování preventivního chování.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi,
- zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při dlouhodobém používání,
- zkoumání přírody s využitím online zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRVOUKA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJS-3-1-01	Orientuje se ve škole a v jejím nejbližším okolí.	Škola Naše škola a třída	MUL – Lidské vztahy - toleruje své spolužáky ve škole ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - -projektové vyučování – Den Země
ČJS-3-2-01	Osvojí si oslovování křestními jmény a používání vhodných forem pozdravu. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Dodržuje jednoduchá pravidla chování ve škole. Vyjmenuje členy své rodiny. Objasní základní příbuzenské vztahy.	Rodina Členové úzké rodiny	
ČJS-3-2-02	Rozlišuje rozdíly mezi prací duševní a fyzickou. Roztřídí nejznámější povolání a výrobky řemeslníků.	Lidé a společnost Povolání, obchod	
ČJS-3-3-01	Rozliší roční období a měsíce. Seřadí dny v týdnu. Čte a nastaví celé hodiny na ručičkových i digitálních hodinách. Seznamuje se se zvyky a tradicemi.	Rok Roční období Dny v týdnu Měříme čas Vánoce a Velikonoce	
ČJS-3-4-01	Pozoruje a popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Analyzuje vlastními slovy režim dne. Charakterizuje reakce živočichů a člověka na měnící se přírodní podmínky.	Jaro, léto, podzim, zima Počasí	

ČJS-3-4-02	Roztřídí některé rostliny a volně žijící, hospodářská a domácí zvířata. Pojmenuje části stromu a keře.	Živočichové Ovoce a zelenina Strom, keř, květina	
ČJS-3-4-03	Pozoruje na jednoduchém pokusu klíčení semen rostlin.		
ČJS-3-5-01	Pojmenuje základní části lidského těla. Chrání se před nemocí a úrazem. Zachovává správnou životosprávu. Seznamuje se se zásadami péče o zuby.	Lidské tělo Moje tělo Nemoc a úraz Péče o tělo a zdravá strava	
ČJS-3-5-02	Seznamuje se se základními pravidly silničního provozu. Přivolá pomoc.	Škola Cesta do školy Cestujeme	

PRVOUKA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJS-3-1-02	Porovnává charakteristické znaky města a vesnice. Orientuje se v pojmech vlast a hlavní město.	Domov Můj domov, naše vlast	
ČJS-3-2-01	Osvojí si základy slušného chování i pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Zvládá prosociální chování – pomoc v běžných situacích. Rozlišuje vztahy v rodině.	Rodina Moje rodina Zájmy a povinnosti Pomáháme si	
ČJS-3-2-02	Zařadí různé druhy lidských povolání. Diskutuje o významu peněz, nezaměstnanosti, o různých způsobech trávení volného času a lidských koníčcích.	Lidé a společnost Práce a volný čas Suroviny a výrobky Třídění odpadu	
ČJS-3-3-01	Čte a nastaví hodiny na ručičkových i digitálních hodinách, rozliší hodiny a minuty. Orientuje se v kalendáři, seřadí měsíce v roce. Sleduje změny z hlediska historického vývoje. Seznamuje se se zvyky a tradicemi.	Rok Orientace v čase (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá hodina) Kalendář Minulost, přítomnost, budoucnost	
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popisuje a porovná proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Jaro, léto, podzim, zima Listnaté a jehličnaté stromy, keře Živočichové ve volné přírodě	
ČJS-3-4-02	Roztřídí, popisuje a pojmenuje jednotlivé přírodniny podle společných znaků a prostředí, ve kterém žijí.	Domácí zvířata (i hospodářská) Ptáci stálí a stěhovaví	

	Vyhledá přírodniny pomocí internetového prohlížeče.	Ovocné stromy a plody, zelenina Jarní a pokojové rostliny	
ČJS-3-4-03	Pozoruje na jednoduchém pokusu klíčení semen rostlin a jejich růst.		
ČJS-3-5-01	Ukáže a určí části lidského těla, zařadí smysly k jednotlivým smyslovým orgánům. Chápe význam péče o zdraví, rozlišuje nemoc a úraz a ví, jak jim předcházet. Uplatňuje základní hygienické a režimové návyky. Chápe důležitost správné péče o zuby.	Člověk a jeho zdraví Části těla, smysly Nemoc a úraz Správná výživa	
ČJS-3-5-02	Rozezná nebezpečnou situaci a přivolá pomoc. Dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích. Dodržuje základní pravidla pro chodce, rozezná některé dopravní značky. Roztřídí dopravní prostředky.	Škola Cesta do školy Dopravní prostředky Přivolání pomoci, tísňové linky Osobní bezpečí	

PRVOUKA III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJS-3-1-01	Rozliší typ krajiny, načrtne ji. Orientuje se v plánu obce a na mapě ČR. Určuje hlavní a vedlejší světové strany.	Domov Naše vlast, krajina mého domova Orientace v krajině, typy krajin	ENV – Vztah člověka k prostředí -ochrana přírodních zdrojů, hospodaření s odpady (diskuse) ENV – Základní podmínky života -propojenost pojmů voda-ovzduší-půda (diskuse) ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – projektové vyučování Dne Země
ČJS-3-1-02	Začlení svou obec do příslušného kraje.		
ČJS-3-3-02	Pojmenuje významné stavby v obci. Seznamuje se s významnými rodáky a událostmi obce.		
ČJS-3-3-03	Porovná části obce v minulosti a dnes i s využitím digitálních zdrojů. Komentuje poznatky o lidových zvycích a tradicích.		
ČSJ-3-4-02	Roztřídí rostliny a popíše stavbu jejich těla a projevy života. Roztřídí živočichy podle stavby těla a způsobu rozmnožování. Rozliší přírodninu, surovinu a výrobek. Popisuje základní podmínky života na Zemi. Aplikuje prvotní informace o sluneční soustavě.	Živá příroda Rostliny a houby a živočichové Ovoce (malvice, peckovice, bobule), druhy zeleniny, užitkové plodiny Části rostlin, společné znaky Neživá příroda Přírodnina-surovina-výrobek Život na Zemi Podmínky života na Zemi Vesmír Slunce a planety	VDO – Občanská společnost a škola – spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci (návštěva Domova pro seniory) VDO-Občan, občanství, společnost a stát -práva a povinnosti občana

ČJS-3-4-03	Zkoumá a popisuje skupenství a vlastnosti vody pomocí jednoduchých pokusů. Seznamuje se s pojmem čas, teplota, hmotnost, objem a jejich jednotkami.	Svět kolem nás Skupenství látek Měření teploty, času, hmotnosti a objemu	
ČJS-3-5-01	Popíše vnější a vnitřní stavbu těla. Sleduje vývoj jedince v rámci jeho života. Dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi. Seznamuje se s onemocněním chrupu a popíše péči o zuby.	Lidské tělo Stavba těla Růst a vývoj Denní režim, výživa Prevence zubního kazu	
ČJS-3-5-02	Dodržuje základní pravidla pro cyklisty, rozezná některé dopravní značky. Popíše povinnou výbavu jízdního kola.	Dopravní výchova Pravidla silničního provozu Jízdní kolo	
ČJS-3-5-03	Popíše zásady vhodného chování k cizím lidem. Zná linky tísňového volání a nacvičuje komunikaci s operátory těchto linek.	Tísňové linky	
ČJS-3-5-04	Nacvičuje evakuaci při požárním poplachu školy. Rozliší mimořádné události.	Mimořádné události	

Člověk a svět – první stupeň (Čas)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat. Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj k životu. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, lidského života a lidského těla. Přírodověda prohlubuje poznávání přírody živé i neživé, rozvíjí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Tento předmět také učí žáky orientovat se ve světě, porozumět minulosti i současnosti, poznávat, posuzovat, chránit krajinu, ve které žijeme i krajinu a země za hranicemi naší vlasti. Žáci se učí chápat odborný text, vybírat z mnoha zdrojů důležité informace, třídit je, zasazovat do systému, formulovat otázky a hledat odpovědi, komunikovat, spolupracovat.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejího okolí. V rámci mezipředmětových vztahů je součástí výuky předmětu Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka a Den Země zaměřený na ochranu přírody.

Člověk a svět se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a v pátém ročníku s dotací tři hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- poznávání věcí a jejich zařazování věcí do přírodního a společenského dění,
- osvojování základů jazykového vyjadřování,
- procvičování pozornosti, paměti a představivosti,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- rozpoznání problému na základě předchozí zkušenosti a obhájení svého úsudku,
- vytrvalosti při hledání a řešení problému,
- kritickému myšlení a zkoumání.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,
- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování si správných návyků a vztahů k lidem,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů,
- diskusi v malé skupině i celé třídě,
- chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- ohleduplnému a bezpečnému chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- chápání základních principů společenských norem,
- zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, poskytnutí pomoci dle svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektování a ochraně našich tradic a kulturního a historického dědictví,
- aktivnímu zapojování se do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- činností, na základě, kterých docházejí k novým poznatkům a při kterých se učí zacházet s různými nástroji a předměty,
- využívání znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- samostatnému zaznamenávání svých pozorování, zjištění a objevování,
- osvojení si základních hygienických a kulturních návyků,
- poskytování první pomoci.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi,
- zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při dlouhodobém používání,
- zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- zaznamenávání pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ČLOVĚK A SVĚT IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJS-5-1-01	Určí na mapě a stručně charakterizuje polohu svého bydliště.	Mapa, plán, glóbus, GPS	ENV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí-- projektové vyučování – Den Země
ČJS-5-1-02	Označí hlavní a vedlejší světové strany.	Světové strany	
ČJS-5-1-03	Nalézá ČR na mapě Evropy, určuje státní hranice a vyjmenuje sousední státy. Vysvětlí význam barevného znázornění map. Pojmenuje typy krajiny podle nadmořské výšky. Ukáže na mapě a pojmenuje pohoří, nížiny a řeky. Vyjmenuje některá chráněná území u nás. Rozšiřuje si informace o vodstvu v ČR. Objasní základní geografické značky a vyhledá trasu pomocí navigace. Orientuje se v předpovědi počasí a vyhledá ji pomocí digitálních technologií.	Barvy na mapě Typy krajin a nadmořská výška. Ochrana přírody Orientace v krajině Předpověď počasí	
ČJS-5-1-04	Vyhledává na mapě kraje a krajská města. Charakterizuje svůj kraj, své okresní město. Pojmenuje významná místa v regionu.	Kraje a krajská města	ENV-Vztah člověka k prostředí – ochrana rostlin a živočichů (beseda) ENV-Ekosystémy – ekosystémy: les, pole, vodní zdroje (prezentace)
ČJS-5-1-05	Na základě vlastních zážitků nebo informací nalezených na internetu porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích.		
ČJS-5-1-06	Definuje základy státního zřízení a politického systému ČR. Pojmenuje státní symboly a vysvětlí jejich význam.	Demokratický stát Státní symboly	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - projektové vyučování – Den Země

ČJS-5-2-01	Popíše na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole.	Soužití lidí	
ČJS-5-2-03	Porovná své přání a potřeby s finančními možnostmi. Vysvětlí proč spořit. Objasní vznik dluhů a nutnost jejich splacení. Uvede příklady zvýšení příjmů a snížení výdajů. Uvede příklady, jak si půjčit a jak spořit.	Hospodaření domácnosti, přebytek a schodek rozpočtu	
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji rok, století, před našim letopočtem, našeho letopočtu. Znázorní rok na časové ose.	Časová osa, před n. l., n. l., století	
ČJS-5-3-02	Využije návštěvu knihovny pro vyhledání události z minulosti. Poznává minulost i formou pověstí.	Návštěva knihovny Staré české pověsti	
ČJS-5-3-03	Přiměřeným způsobem stručně popíše historii našeho území od prvního osídlování před n. l. až po nástup rodu Habsburků na náš trůn v roce 1526.	Kapitoly z nejstarších dějin	
ČJS-5-4-01	Dělí přírodniny na živé a neživé. Rozvíjí své znalosti o podmínkách života na Zemi. Popisuje projevy organizmů v závislosti na ročním období. Zjišťuje vlastnosti látek pomocí měřících přístrojů.	Živá a neživá příroda Podmínky života na zemi Délka, hmotnost, teplota, čas	
ČJS-5-4-03	Zkoumá ekosystém les, lidská obydí, park, potok a řeka, pole, louka, rybník.	Ekosystémy	

	Popíše základní vztahy mezi organismy. Vybranou lokalitu navštíví a zaznamená pomocí digitálních technologií svá pozorování.		
ČJS-5-4-04	Třídí organismy do skupin a využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a internetové aplikace. Popíše vývoj motýla a žáby.	Houby, rostliny a živočichové	
ČJS-5-4-05	Zhodnotí, jak vybraná aktivita člověka ovlivňuje přírodu.	Význam a ochrana přírody	
ČJS-5-4-06	Podle návodu založí jednoduchý pokus a průběh a výsledek zaznamená pomocí digitální technologie.	Pokusy	
ČJS-5-5-04	Vysvětlí základní pravidla pro chodce a cyklisty. Popíše, jak se zachovat při mimořádných situacích.	Dopravní výchova	

ČLOVĚK A SVĚT V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČJS-5-1-03	Definuje území Evropy a ostatní světadíly. Vyhledává na mapě Evropy hranice států, hlavní města, pohoří, řeky, moře. Komentuje základní přírodní a hospodářskou charakteristiku sousedních států.	Evropa	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – projektové vyučování Den Země
ČJS-5-1-04	Rozlišuje jednotlivé kraje v republice. Seznámí se s hlavním městem.	Kraje a krajská města Praha	ENV-Vztah člověka prostředí - význam třídění odpadu (vysvětlení)
ČJS-5-1-05	Poznává přírodní a průmyslovou charakteristiku jednotlivých krajů a významná místa, která je charakterizují i s využitím internetového prohlížeče.		
ČJS-5-2-02	Rozpozná problémové vztahy a komunikaci mezi lidmi a uvede, jak těmto situacím předcházet a jak na ně adekvátně reagovat (včetně online prostředí). Uvede důsledky nevhodného způsobu chování, včetně chování na sociálních sítích.		MUL-Lidské vztahy – lidská solidarita, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci (skupinová práce)
ČJS-5-2-03	Rozliší základní formy vlastnictví, zná hlavní zásady hospodárného zacházení s penězi Sestaví jednoduchý rozpočet a v příkladu rozliší rozpočet vyrovnaný, přebytkový a schodkový. Objasní rizika půjček a vysvětlí, v jakém případě je vhodné si půjčit. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz. Zná rozdíly mezi hlavními formami vlastnictví.		VDO-Formy participace občanů v politickém životě (třídní samospráva) VDO– Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (školní parlament)

ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji rok, století, před naším letopočtem, našeho letopočtu. Znázorní daný rok na časové ose.		VKM – Evropa a svět nás zajímá-Evropa a naše země (0třídní soutěž)
ČJS-5-3-02	Využije návštěvu některé instituce pro porovnání způsobu života dnes a v minulosti.	Návštěva zámku, skanzenu nebo muzea	MUL-Princip sociálního smíru a solidarity
ČJS-5-3-03	Priměřeným způsobem stručně popíše historii našeho území od nástupu Habsburků na trůn v roce 1526 po současnost. Komentuje význam vědy a techniky pro rozvoj výroby.	Novodobé české dějiny	- odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost (adopce na dálku)
ČJS-5-4-01	Uvede základní podmínky života na Zemi. Popíše základní informace o vodstvu, ovzduší a půdě. Seznamuje se s nerosty, horninami, rudami a energetickými surovinami.	Neživá příroda – voda, vzduch, světlo a teplo, půda, nerosty, horniny, rudy, energetické suroviny	ENV-Ekosystémy-(prezentace)
ČJS-5-4-02	Popíše a charakterizuje sluneční soustavu se zaměřením na Zemi, Slunce, Měsíc a ostatní planety a hvězdy. Vysvětlí na základě poznatků o pohybech Země střídání dne a noci a ročních období.	Vesmír	VKM-Objevujeme Evropu a svět (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, zážitky z cest)
ČJS-5-4-03	Třídí a popisuje rozmanitost přírodních podmínek v různých podnebných pásmech. Popíše, jak se rostliny a živočichové přizpůsobili různým životním podmínkám.	Podnebné pásy	VKM-Jsme Evropané-(referát)
ČJS-5-5-01	Přiřadí vnitřní orgány člověka do jednotlivých soustav.	Lidské tělo	

	Vysvětlí význam smyslových ústrojí v lidském těle a jejich ochranu před poškozením.		
ČJS-5-5-02	Získává základní povědomí o rozmnožování člověka. Seřadí vývojová stadia člověka.	Etapy lidského života, vývoj dítěte Rozmnožovací soustava	
ČJS-5-5-03	Používá jednoduchý systém pro zapisování svých úkolů.	Plánování času	
ČJS-5-5-05	Diskutuje o škodlivosti návykových látek, hracích automatů a počítačů. Předvede odmítnutí návykové látky.	Návykové látky	
ČJS-5-5-06	Definuje základní pravidla zdravého způsobu života. Uvědomuje si zdravotní rizika, která mohou nastat při dlouhodobém používání online technologií. Vysvětlí zásady prevence zubního kazu.	Zdravý životní styl	
ČJS-5-5-07	Rozpozná život ohrožující zranění a nacvičuje přivolání lékařské pomoci. Ošetří drobná poranění.	První pomoc	

Dějepis – druhý stupeň (Dě)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a zahrnuje vzdělávací obor Dějepis. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají především do vzdělávacího oboru a vyučovacího předmětu Výchova k občanství a vyučovacího předmětu Zeměpis, částečně do vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o vývoji lidské společnosti v minulosti. Hlavní důraz je kladem na to, aby při předávání základní historické zkušenosti žákům současně docházelo k jejich akulturaci, tj. k jejich postupnému včleňování do světa znalostí, norem a hodnot demokratické společnosti, v níž žijí. Žáci by měli pochopit dějiny ne jako sled obrazů, ale jako odkaz minulých generací, proto je chronologický výklad kombinován se strukturálním tak, aby žák pochopil vazby mezi různými oblastmi života společnosti (stát, společnost, kultura). Největší pozornost je soustředěna na národní dějiny jako celek a světové (evropské) dějiny 19. a 20. století, se zvláštním zřetelem na vztahy k okolním zemím a k regionálním dějinám. Školní výstupy vycházejí z jednotlivých okruhů: Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání, počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělení a integrující svět.

Vyučovací předmět je vyučován s výjimkou osmého ročníku, kde je vyučován jednu hodinu týdně, časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby se využívá k výuce počítačová učebna, knihovna, videotéka, prostory historických útist (muzea) a historických památek. Na druhém stupni je součástí nabídky pro žáky alespoň jedna dějepisná exkurze mimo areál města Strážnice, která je realizována podle zájmu žáků, a alespoň jedna historická vycházka do areálu města uskutečněná v návaznosti na probírání regionálních dějin. Ve výuce jsou upřednostňovány hodiny s výraznějším začleňováním krátkodobých projektů či kurzů. V rámci mezipředmětových vztahů je v rámci předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro život člověka.

Učební pomůcky zajištěné školou (učebnice, atlasy, mapy, encyklopedie, počítačové programy, modely) slouží jako opěrný materiál pro názornou práci v hodinách.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost našeho národa
- hledání smysluplnosti výuky o historických jevech,
- výběru vhodných metod a způsobů efektivního učení,
- hodnocení a sebehodnocení úrovně vlastní i jiné práce v hodinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- odhalování příčin společenských jevů a problémů souvisejících s minulostí člověka,
- rozlišování mýtů a skutečností,
- srovnávání řešení různých problémů v historii.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- schopnosti využívání verbálních a neverbálních památek a textů,
- dovednosti získat informace různými komunikačními kanály,
- uplatňování vhodných způsobů komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů,
- dostatečně hlasitému a srozumitelnému verbálnímu projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- zjištění předností spolupráce před soupeřením i prostřednictvím historických příkladů,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, a ke zvláštnostem jiných lidí,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících demokratickému soužití.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- poznávání historických a kulturních hodnot a k pochopení důvodů jejich ochrany,
- poznávání nutnosti dodržování principů, zákonů a norem z historických příkladů,
- poznání škodlivosti útlaču a hrubého zacházení a k nutnosti postavit se fyzickému a psychickému násilí.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- šetrnému zacházení s historickými učebními pomůckami a předměty,
- aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života a majetku.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy,
- různým způsobem, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení,
- bezpečné a efektivní komunikaci, odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

DĚJEPIS VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
D-9-1-01	Uvede příklady významu dějepisu pro život člověka. Stručně popíše hlavní body historie naší školy.	Člověk v dějinách Historie – dějiny – dějepis – úvod Důležitost a potřebnost dějepisu Historie školy	Historická exkurze (návštěva historické památky nebo muzea)
D-9-1-02	Rozliší základní druhy historických pramenů. Vyjmenuje instituce sloužící k uchování různých druhů historických pramenů.	Prameny hmotné a písemné Muzeum, archiv, knihovna, galerie	MUL – Etnický původ (odlišnost a rovnost všech lidí, etnických skupin a kultur – zdůraznění stejného původu člověka v učení o jeho vzniku)
D-9-1-03	Vyznačí na časové přímce letopočet, určí století a tisíciletí u letopočtu. Vyjmenuje v chronologickém sledu základní historická období a stručně je popíše. Vyhledá pomocí dějepisných map, atlasů a digitálních zdrojů informace o pravěku a starověku.	Exkurze na historické pracoviště, návštěva muzea, beseda časová osa Křesťanský letopočet Periodizace dějin: pravěk, starověk, středověk, novověk, nejnovější dějiny Práce s historickým atlasem, historickou mapou a s dalšími zdroji informací	ENV – Základní podmínky života (uvědomění si nutnosti vhodných přírodních podmínek pro život, člověka, vznik zemědělství ...)
D-9-2-01	Uvede informace o životě, materiální a duchovní kultuře v pravěku získané z různých informačních zdrojů. Podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje a umělecké předměty pravěkých lidí.	Počátky lidské společnosti Pravěk, paleolit Dělení pravěku podle převládajícího materiálu k výrobě nástrojů Rozdělení doby kamenné Starší doba kamenná (paleolit)	ENV – Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi, rovnání našeho životního stylu – např. s odpady, s přístupem starověkých národů)
D-9-2-02	Zhodnotí význam zemědělství a výroby kovů pro lidskou společnost.	Neolit, vynález výroby kovů Mladší doba kamenná (neolit), eneolit Doba kovů, řemesla	

D-9-3-01	Uvede obecné znaky starověku. Vysvětlí nerovnoměrnost vývoje na Blízkém východě a ve střední Evropě v pravěku. Vyhledá s pomocí atlasu, mapy a dalších informačních zdrojů příklady vlivu přírodních poměrů na život lidí.	Doba bronzová, doba železná Pravěké osídlení našeho území a regionu Keltové Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury Starověk, orient a antika Nerovnoměrný historický vývoj Přírodní poměry starověkých států Údolí velkých řek Úrodný půlměsíc	VKM – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace (Řecko, Řím, křesťanství)
D-9-3-02	Využívá k poznání historické reality starověkých dějin historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí.	Rozdíly mezi staroorientálním a antickým obdobím starověku Olympijské hry, divadlo, písmo, umění, věda, filozofie, literatura	Vko: světová náboženství – křesťanství, judaismus
D-9-3-03	Vyhledá v různých informačních zdrojích a prezentuje ve spolupráci se spolužáky památky starověkých národů. Uvede obecné znaky antiky. Identifikuje a pojmenuje nejznámější památky staroorientálních států, antického Řecka a Říma. Uvede příklady přínosu řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost a římské civilizace pro evropskou kulturu. Vysvětlí historický původ křesťanských znaků a symbolů v naší přítomnosti.	Stavitelství, umění, právo, písmo, jazyk, kalendář, číslice Homér, Alexandr Veliký, Caesar Judaismus, křesťanství Exkurze do křesťanského kostela nebo židovské synagogy Ježíš Kristus Sparta, Atény Řím	VDO Principy demokracie jako formy vlády (srovnání demokracie antické a současné – přednosti a nedostatky, podstata demokracie)
D-9-3-04	Uvede přednosti a nedostatky antické demokracie vzhledem k demokracii dnešní.	Principy demokracie Přednosti a nedostatky demokracie	

	Porovná jednotlivé formy vlády a postavení společenských skupin v Římě s aténskou demokracií. Zformuluje znaky demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování v ní, její přednosti a slabiny vzhledem k nedemokratickým vládním formám.	Demokracie, diktatura, monarchie, Tyranie	
--	---	--	--

DĚJEPIS VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
D-9-4-01	Uvede hlavní důsledky velkého stěhování národů pro Evropu. Popisuje podle atlasu, map nebo digitalizovaných prostorových informací změny v raně středověkém osídlení, lokalizuje dnešní státy, které mají počátek v raném středověku. Vyhledá hlavní důsledky, které přinesla christianizace Evropy. Využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin digitální zdroje, databáze, webové stránky institucí atd.	Křesťanství a středověká Evropa Raný středověk v Evropě Příchod nových etnik do Evropy Nové státy v Evropě v raném středověku Důsledky christianizace Franská říše Arabská říše Byzantská říše Avaři, Arabové, Maďaři, Vikingové, Mongolové, Turci	
D-9-4-02	Vyhledá informace o nájezdnících ohrožujících středověkou Evropu. Uvede základní informace o prvním státě Slovanů na našem území. Popíše hlavní důsledky cyrilometodějské mise v rámci velkomoravské kultury a středoevropských dějin. Pozná a pojmenuje některé předměty hmotné kultury Velké Moravy a jejich využití. Popíše vzájemné vztahy mezi Velkou Moravou a českým státem. Vymezí postavení českého středověkého státu v Evropě a jeho vztah k sousedům.	Raný středověk v českých zemích Příchod Slovanů na naše území, Sámova říše Konstantin (Cyril) a Metoděj Velkomoravská kultura Vznik českého státu (10. -12. století) Významná přemyslovská knížata a králové	

D-9-4-03	Charakterizuje nejvýznamnější přemyslovské a lucemburské panovníky a klíčové události jejich vlády. Charakterizuje vztah středověkého člověka k duchovní oblasti a projevy víry v jeho životě. Uvede příklad konfliktů mezi církevní a světskou mocí ve středověku. Využívá k poznání historické reality středověkých dějin historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií.	Vrcholný středověk u nás i v Evropě Poslední Přemyslovci Jan Lucemburský, Karel IV. Význam křesťanství a církve ve středověku Svatá říše římská Papežství a císařství, křížové výpravy Společnost v raném a vrcholném středověku Vznik měst a jejich význam Základní hospodářský a společenský vývoj ve středověku.	
D-9-4-04	Popíše způsob života jednotlivých skupin obyvatelstva ve středověku. Charakterizuje změny společnosti ve středověku v českých zemích. Ilustruje na příkladech typické znaky románské a gotické kultury u nás – s pomocí vizuálních digitálních zdrojů.	Románská a gotická kultura v našich zemích a její typické projevy Regionální dějiny ve středověku (Strážnicko)	
D-9-5-02	Popíše základní události spojené s životem Jana Husa a jejich důsledky. Popíše příčiny husitství a body jeho programu. Vyhledá vliv husitství na další vývoj české společnosti.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby Český stát a společnost za Václava IV. mistr Jan Hus Čeští panovníci let 1419–1471: Zikmund Lucemburský, Ladislav Pohrobek, Jiří z Poděbrad Vláda Jagellonců: Vladislav Jagellonský a Ludvík Jagellonský	
D-9-5-01	S pomocí vizuálních digitálních zdrojů popíše typické znaky renesanční kultury a uvede myšlenky a osobnosti renesance a humanismu.	Renesance a humanismus v Evropě i u nás Reformace, náboženské války, protireformace	

	Rozliší ve vztahu k církvi reformaci a protireformaci, uvede jejich znaky a představitele.	Mezi středověkem a novověkem	
D-9-5-03	Vyhledá příčiny zámořských objevů a nejvýznamnější trasy. Zhodnotí výsledky objevných plaveb, jejich pozitivní i negativní důsledky.	Zámořské objevy, vynálezy (objev Ameriky, knihtisk)	
D-9-5-04	Pomocí mapy vymezení rozsah habsburského panství v 16. století a postavení českých zemí. Uvede znaky vlády Habsburků po r. 1526 v českých zemích.	Raný novověk Nástup Habsburků na český trůn Mocenská a náboženská centra v Evropě Česká kultura a hospodářství v 16. století Regionální dějiny v 16. století (Strážnicko) České země za vlády Ferdinanda I. a Rudolfa II. České stavovské povstání a jeho důsledky	
D-9-5-05	Objasní politickou situaci v českých zemích na začátku 17. století, uvede hlavní příčiny stavovského povstání a třicetileté války. S pomocí mapy a digitálních zdrojů popíše průběh třicetileté války a uvede její důsledky. Na základě regionálních dějin charakterizuje změny v českých zemích po třicetileté válce.	Třicetiletá válka a její důsledky Regionální dějiny – Strážnicko za třicetileté války a po ní Evropské velmoci v 17. a 18. století Znaky habsburské vlády v českých zemích po třicetileté válce	
D-9-5-06	Rozliší podle typických znaků románskou kulturu, gotiku, renesanci a baroko, popíše jejich další charakteristické znaky a uvede příklady památek ve svém okolí.	Románské, gotické, renesanční a barokní památky v okolí	

	S pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských, gotických, renesančních a barokních památek. Uvede příklady významných regionálních osobností, událostí a památek z období středověku a počátku novověku.		
--	--	--	--

DĚJEPIS VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
D-9-6-01	Žák uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v evropských zemích. Uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v habsburské monarchii.	Vláda Leopolda I. Osvícenství Vláda Marie Terezie Vláda Josefa II. Život a proměny ve společnosti 18. – 19. století Průmyslová revoluce	Historická exkurze (prohlídka regionálního muzea nebo zámku související s historickým obdobím)
D-9-5-06	Ukáže na příkladech podstatné znaky baroka, klasicismu a romantismu (historismu).	Baroko Klasicismus Romantismus	Vv – umělecké slohy, dějiny umění: baroko, klasicismus a empír, romantismus, secese, moderna
D-9-6-02	Popíše období francouzské revoluce a změny, které přinesla. Stručně popíše průběh napoleonských válek. Uvede změny v Evropě po napoleonských válkách.	Vznik USA Francouzská revoluce Napoleonské války	VDO – Občan, občanská společnost a stát (principy demokratického systému)
D-9-6-03	Popíše příčiny a průběh českého národního obrození. Uvede příklady významných osobností NO. Uvede odlišné znaky českého národního obrození ve srovnání s ostatními národními hnutími. Uvede cíle evropských revolucí 1848–1849 a jejich naplnění.	České národní obrození Revoluce 1848	VKM Jsme Evropané Klíčové mezníky evropské historie (pokus o mocenské sjednocení shora – sjednocení Itálie a Německa)
D-9-6-01	Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. Charakterizuje, jak žily různé vrstvy obyvatel. Popíše postavení dělníků a černých otroků v 19. století.	Průmyslová revoluce Politické proudy a sociální skupiny 19. století Občanská válka v USA	MUL – Kulturní diference (rozdíl mezi životem

D-9-6-04	Vyhledá a prezentuje vybraný objev nebo vynález průmyslové revoluce. Popíše cíle a důsledky politiky světových mocností v 19. a na přelomu 19. a 20. století. Vysvětlí kolonialismus a jeho projevy. Vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje místa oblasti jejich zájmů.	Proměna rakouského císařství ve 2. polovině 19. století Kolonialismus Konflikty mezi velmocemi	indiánů a bílých přistěhovalců v USA) VDO – Formy participace občanů v politickém životě (porovnání volebních systémů, rozšiřování okruhu voličů a volebního práva)
D-9-5-06	Vyhledá a prezentuje vybrané umělecké památky v českých zemích v 19. století.	Umělecký život v českých zemích v 19. století	MED Fungování a vliv médií (vliv na politický a kulturní život – „boj o rukopisy a hilsneriáda“ - prezentace-referáty) VDO Občan, občanská společnost a stát (Principy soužití s minoritami a respekt k identitám na příkladu menšin v R.-U. a vztahu Čechů k rakouské monarchii)

DĚJEPIS IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
D-9-7-01	Uvede příklady zneužití objevů a vynálezů v první světové válce. Popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války.	Moderní doba První světová válka 1914-1918 Svět, Evropa, české země, ruské revoluce 1917 vojenská technika a zbraně za 1. světové války	Historická exkurze – návštěva památníku nebo muzea zaměřeného na historii 20. st.
D-9-7-05	Popíše vnitřní poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami. Objasní mezinárodní postavení Československé republiky a cíle její zahraniční politiky mezi světovými válkami.	Československo mezi světovými válkami Vznik a charakteristika, politický systém, hospodářství, hranice, politický systém, ohrožení demokracie, mnichovská krize, druhá republika	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu - příklady propagandy a manipulace za I. a II. světové války a za studené války)
D-9-7-02	Vysvětlí podstatné znaky demokratických systémů, jejich přednosti a slabiny.	Svět a Evropa mezi světovými válkami Poválečné změny, charakteristika období Vývoj Evropy ve 20. a 30. letech, znaky komunismu v SSSR, fašismu v Itálii, nacismu v Německu Světová hospodářská krize – příčiny, průběh, důsledky a řešení. První projevy agrese, vznik válečných ohnisek	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů na příkladu ČSR)
D-9-7-03	Rozliší základní znaky komunismu, fašismu a nacismu. Na příkladech vysvětlí příčiny vzniku komunismu, fašismu a nacismu. Na konkrétních příkladech ukáže důsledky komunismu, fašismu a nacismu. Vyjmenuje zločiny proti lidskosti komunismu, fašismu a nacismu.		VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, základní hodnoty a principy)

D-9-7-04	Zhodnotí důsledky světové hospodářské krize pro vývoj totalitních systémů a demokracie. Vysvětlí základní znaky rasismu a jeho projevy v dějinách. Vysvětlí základní znaky antisemitismu a jeho projevy v dějinách.	Rasismus, antisemitismus, holocaust, nacionalismus	demokratického politického systému-diskuse na základě vývoje ve 20. století)
D-9-7-01	Uvede příklady zneužití objevů a vynálezů v druhé světové válce. Popíše příčiny, průběh a důsledky druhé světové války. Popíše vnitřní poměry v Československu v období protektorátu a druhé světové války.	Druhá světová válka 1939-1945 Svět, Evropa, české země za války Charakteristika války, vojenská technika a zbraně za 2. světové války, Protektorát Čechy a Morava, vznik a znaky 2. odboj a cesta Čechů a Slováků ke svobodě	MUL – Kulturní difference (člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik - na příkladech důsledků rasové nesnášenlivosti ve 30. a 40. letech 20. století)
D-9-7-05	Objasní cíle domácího i zahraničního odboje v období protektorátu a druhé světové války.		
D-9-8-01	Popíše příčiny vzniku vojenskopolitických bloků po druhé světové válce. Uvede hlavní konflikty z doby studené války. Popíše politiku Československa v období studené války.	Rozdělený a integrující se svět Rozdělený svět 1945-1991 Studená válka, rozdělení světa do bloků, supervelmoci Hospodářské, sociální a ideologické soupeření Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Vnitřní situace ve východním bloku Hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě	

D-9-8-02 .	Uvede hlavní důvody a projevy euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce.	Od vzniku železné opony k pádu komunismu v ČSR Československo na rozcestí Únorový převrat 1948 Československo v letech 1948–1968 Reformní snahy na konci 60. let Normalizace 1969-1989 Rozklad totalitního režimu v roce 1989	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (rozbor role médií v politickém životě a v politických změnách)
D-9-8-03	Objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země.	Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie USA jako světová velmoc Evropská integrace Naše země na přelomu tisíciletí Vznik ČR, vstup do NATO a EU	
D-9-8-04.	Porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska. Uvede příklady globálních, kontinentálních a regionálních problémů současného světa.	Etapy dekolonizace Třetí svět Problémy nových států Mimoevropský svět Válečné konflikty na přelomu tisíciletí: terorismus, globalizace, environmentální problémy – znečišťování životního prostředí, problémy současnosti	VKM – Jsme Evropané (evropská integrace, instituce EU a jejich fungování, přínos do současnosti) ENV – Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky globalizace a její průběh ve 20. století)

Výchova k občanství – druhý stupeň (Vko)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství je utvářen z obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, který patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni. Předmět má přesahy do vzdělávacího obsahu téměř všech ostatních předmětů, především dějepisu, zeměpisu, českého jazyka, výtvarné výchovy, výchovy ke zdraví a člověka a světa práce. V šestém až devátém ročníku se objevují výstupy související s ochranou člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Výchova k občanství plní trojí úlohu: přináší žákům nové informace k poučení o společnosti, využitím poznatků z jiných předmětů umožňuje dotvářet ucelené poznání a konečně vede ke schopnosti uvádět problematiku v situacích blízkých životní zkušenosti. Výuka k občanství má velmi široké zaměření, žáci se seznamují se základními poznatky oborů jako: právo, ekonomika, ekologie, sociologie, psychologie, folkloristika, filozofie, etika, estetika, religionistika aj. Důraz je ale kladen především na to, aby si žáci vytvořili vlastní názory, vztahy a postoje ke světu, který nás obklopuje, jako k celku, aby si sami dovedli získat informace, zhodnotit je a vytvořit si vlastní názor především na obecnější a globální problémy.

Výchova k občanství v sobě spojuje několik složek, které se více či méně objevují ve všech probíraných tématech:

Vlastivědná složka, která navazuje na předmět Člověk a jeho svět na prvním stupni. Jejím cílem je rozvíjení vztahu žáků k národním hodnotám, vlastnímu regionu a obci.

Právní složka, která vede k pochopení našeho právního řádu, demokracie, a především všeobecných lidských práv.

Ekonomická složka má vést žáky k zodpovědnému přístupu k majetku, a to jak soukromému, tak obecnímu a státnímu.

Psychologicko-sociologická složka pomáhá žákům v utváření sebepojetí, nalezení vztahu ke společnosti okolo nich a také k pochopení jinakosti jiných a toleranci.

Etická složka vede k pochopení našeho morálního řádu a mimo jiné učí žákům pravidlům společenského chování.

Součástí výchovy k občanství je i ochrana člověka za mimořádných situací a poskytování první pomoci.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo a Mezinárodní vztahy a globální svět.

Předmět má časovou dotaci jedna hodina týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce vhodná odborná učebna s připojením na internet.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- týmové práci, tvořivosti a zodpovědnosti celé skupiny, prezentaci výsledků před celou třídou, časté práci s textem a formulaci vlastních myšlenek žáků,
- vyhledávání informací z dalších zdrojů, využívání internetu, odborných publikací, časopisů a encyklopedií,
- diskusi za účelem tříbení názorů na skutečnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- výměně názorů a jejich obhajování při dodržení tolerance k názorům druhých,
- zpracování informací z různých zdrojů a jejich kritickému hodnocení,
- schopnosti dívat se na problém z několika stran a hledání různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyjadřování svých názorů a jejich obhajobě,
- dodržování pravidel věcné diskuse,
- seznámení s etiketou a pravidly kultivovaného vystupování.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách a toleranci k jiným názorům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- základním znalostem z oblasti práva, státnosti a lidských práv,
- zodpovědnosti za sebe, svůj, obecní i státní majetek,
- vytváření názorů na obecné a globální problémy, k poznávání cizích kultur.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- sebepoznání (jako součástí přípravy na budoucí povolání,
- poznání norem společenského chování,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce různými formami.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VO-9-1-01	Porovná cyklické a lineární vnímání času. Objasní historický vývoj kalendáře. Přiřadí státní svátky k významným dnům. Dokáže vysvětlit význam státních svátků pro naši společnost.	Čas Kalendář Státní svátky	MUL – Lidské vztahy (uvědomění si důležitosti integrace jedince v rodinných vztazích)
VO-9-1-05	Diskutuje nad významem rodiny a spolupráce jejich členů. Uvede hlavní rozdíly konkrétních typů rodokmenu a rodin.	Rodina Rodokmen Typy rodin	
VO-9-1-06	Definuje druhy svazků.	Rodinné zvyklosti Svatba, manželství, registrované partnerství	
VO-9-1-04	Objasní význam dodržování pravidel pro soužití ve skupině.	Pravidla společenského života Lidská a dětská práva	MUL-Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost)
VO-9-1-03	Rozpozná projevy násilného chování a šikany či kyberšikany. Vyhledá vhodné způsoby prevence rizikového chování na internetu.	Šikana, kyberšikana Násilí na dětech, sexuální zneužívání	
VO-9-4-02	Uvede příklady institucí a orgánů podílejících se na správě obce, kraje a státu a rozlišuje jejich úkoly.	Obec, kraj, stát	
VO-9-1-01	Vyjmenuje státní symboly České republiky a objasní způsoby jejich používání.	Státní symboly ČR	VDO - Formy participace občanů v politickém životě stát (obec jako základní jednotka samosprávy státu – její fungování)

VO-9-1-02	Rozliší projevy vlastenectví od projevy nacionalismu.	Vlastenectví, nacionalismus	VDO Občan, občanská společnost a stát (občan jeho práva a povinnosti)
VO-9-5-01	Vlastními slovy charakterizuje EU, OSN, NATO. Porozumí významu začlenění ČR do těchto organizací.	EU, OSN, NATO	VDO - Občanská společnost a škola (příklady spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)
VO-9-5-02 VO-9-5-03	Popíše rozdíl mezi ekologickým a konzumním způsobem života. Diskutuje nad možnostmi inovací v oblasti ekologie.	Globalizace, ekologický způsob života	VKM Jsme Evropané (instituce EU a jejich fungování, symboly a svobody)

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VO-9-2-01	Objasní na příkladech projevy schopností a charakteru.	Člověk jako osobnost	VDO – Občanská společnost a škola (znalost pravidel společenského chování)
VO-9-1-05	Rozliší společenské skupiny. Dokáže vyjmenovat typické znaky pro rodinu, vrstevnickou skupinu či školní třídu.	Život ve společnosti Společenské skupiny Rodina, vrstevnická skupina, školní třída Řešení názorového střetu	
VO-9-1-04	Rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi a porovná jejich důsledky pro jedince a společnost.	Komunikace	
VO-9-2-03	Aplikuje znalosti slušného chování ve škole i v životě. Interpretuje základy etikety pro běžné i slavnostní události. Napíše e-mail nebo zprávu dle doporučených zásad netikety v textovém editoru.	Pravidla chování Etiketa, netiketa Kultura, umění, společenská a kulturní zařízení	MUL – Lidské vztahy (soužití v rámci třídy a školy dětí s různou kulturní a národnostní příslušností)
VO-9-4-02 VO-9-4-03	Popíše výhody demokratického způsobu vlády v ČR pro život občanů. Shrne základní rozdělení státní moci v ČR. Vyjádří vlastními slovy pravomoce prezidenta.	Stát Demokracie, rozdělení státní moci, prezident	
VO-9-1-06	Charakterizuje národnostní menšiny v ČR a příčiny nesnášenlivosti vůči nim.	Národnostní menšiny, rasismus	
VO-9-1-02	Diskutuje nad základními projevy vlastenectví.	Vlastenectví, nacionalismus	

VO-9-4-05	Vysvětlí smysl dodržování lidských práv pro člověka. Uvede příklady porušování lidských práv a svobod a možných postihů za ně. Objasní smysl Listiny základních práv a svobod v ČR a Všeobecnou deklaraci lidských práv.	Základní lidská práva	MED-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě na konkrétních příkladech)
VO-9-1-03	Uvede význam masmédií pro společnost. Pomocí technologií vyhledá různé druhy reklam.	Masmédia, reklama	
VO-9-5-02 VO-9-5-03	Na internetu vyhledá globální problémy. Prezentuje jejich příčiny, projevy a důsledky. Ve skupinách navrhne řešení daných problémů.	Globální problémy Ekologické, společenské problémy	
VO-9-3-01	Rozliší a porovná různé druhy vlastnictví. Porovná majetek s dalšími životními hodnotami. Definuje funkci peněz.	Vlastnictví a majetek Kulturní bohatství Peníze	
VO-9-3-02	Sestaví rozpočet domácnosti.	Rozpočet	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VO-9-2-01	Žák uvede složky osobnosti, které ji charakterizují. Popíše chování osob s různým temperamentem. Objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti. Objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince. Sestaví svůj žebříček hodnot.	Člověk jako osobnost Vlastnosti osobnosti City a pocity, náročné životní situace Smysly a paměť Životní styl	MUL – Princip sociálního smíru a solidarity (pravidla chování občanů vedoucí k odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)
VO-9-2-02	Objasní vliv svých osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci. Uvede, proč je vůle a motivace důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek.		
VO-9-2-04	Objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru. Popíše své životní cíle a plán.		
VO-9-2-03	V modelových situacích určuje charakterové vlastnosti a popíše jejich projevy. Navrhne, jak může usměrňovat své chování a jednání.	Chování v konfliktních situacích	
VO-9-1-04	Navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty. V různých životních situacích používá vhodnou komunikaci. Na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování.	Lidská setkání Vztahy mezi lidmi	MUL – Lidské vztahy (předsudky a vžité stereotypy v komunikaci s jinými lidmi – příčiny a důsledky diskriminace)
VO-9-4-01	Uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky.	Stát – jeho funkce a typy	VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha

VO-9-4-03	Vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou. Vyhledá na konkrétní příklady. Uvede příklady základních principů demokratického řízení státu. Diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu. Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu.	Demokracie	občana v demokratické společnosti, principy a hodnoty demokratického systému)
VO-9-4-02	Vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci ČR a popíše jejich činnost.	Ústava	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby)
VO-9-4-04	Vlastními slovy objasní, proč je důležité účastnit se voleb. Vyhledá volební programy, porovná je.		
VO-9-4-08	Uvede příklady právních ustanovení, která se na něj vztahují. Vyhledá informace o právních poradnách.	Právní řád České republiky	
VO-9-4-05	Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele a popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby.	Práva spotřebitele	
VO-9-4-07	Na příkladu objasní důsledky jednoduchých právních úkonů. Uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení a diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení.	Právní jednání, smlouva Právní jednání Protiprávní jednání	
VO-9-4-09			

	Vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů.		
VO-9-4-10	Vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin, a uvede příklady.		
VO-9-4-11	Uvede příklady korupčního jednání. Diskutuje o příčinách a důsledcích.		

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VO-9-2-04	Žák sestaví plán pro osobnostní rozvoj k dalšímu vzdělávání.	Volba povolání	MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (zjednodušování sdělení, klamavá reklama na prodej zboží a ceny)
VO-9-4-06	Popíše vznik a zánik pracovního poměru. Napíše strukturovaný životopis v textovém editoru. Pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy.	Nástup do zaměstnání	
VO-9-3-02	Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti. Objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti. Vysvětlí zásady hospodárnosti, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti.	Osobní rozpočet Hospodaření domácnosti	
VO-9-3-05	Uvede příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky. Na příkladech objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů. Na internetu vyhledá a kriticky porovná možné úvěry.	Finanční gramotnost Peníze Úspory, úvěry	
VO-9-3-03	Na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení, diskutuje o jejich výhodách a rizicích. Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet a rozdíly v používání debetní a kreditní platební karty.	Druhy plateb Bankovní účet	
VO-9-3-04	Popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb.	Bankovní produkty	

	Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým. Uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace.		
VO-9-3-06	Objasní princip nabídky a poptávky a vznik ceny. Na příkladu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz. Vyhledá aktuální stav ekonomických ukazatelů v ČR.	Trh Národní hospodářství Hospodářská politika státu	
VO-9-3-07	Uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu. Uvede příklady daní a situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu.	Státní rozpočet Daně	VDO – Občan, občanská společnost a stát (povinnosti občana a práva občana ve vztahu ke státnímu rozpočtu a daním)
VO-9-5-01	Uvede příklady světových organizací, jejichž členem je ČR a jejich význam. Uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU.	Mezinárodní spolupráce Světové organizace EU	VKM – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské integrace, instituce EU, čtyři svobody, fungování EU)
VO-9-1-05	Vysvětlí pojmy náboženství, víra, církve, sekta, náboženská nesnášenlivost a extremismus a zaujme k nim postoj. Uvede světová náboženství. Vyhledá informace a prezentuje vybrané náboženství.	Náboženství	MUL – Lidské vztahy (udržování tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s lidmi bez ohledu na jejich náboženskou aj. příslušnost)
VO-9-5-02	Popíše některé globální problémy a formuluje osobní názor na ně. Vyhledává informace. Diskutuje o jejich příčinách a možných důsledcích.	Globální problémy	Dě: judaismus, křesťanství, islám, buddhismus ENV – Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky globalizace, principy udržitelného rozvoje)

Fyzika – druhý stupeň (Fy)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor, Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava), popř. Člověk a společnost (Dějepis – historie vědeckých poznatků, objevů a vynálezů).

Vzdělávání v předmětu chápeme jako prostor pro kultivaci kreativních schopností žáků, experimentální hledání řešení otázek, chápání příčin a souvislostí. V tomto předmětu žáky směřujeme k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vedeme je k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz, učení zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřujeme k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, a podporujeme vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Látky a tělesa, Pohyb těles, síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír.

Podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů užíváme různé metody a formy výuky. Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v šestém, sedmém a osmém ročníku dvě hodiny týdně a v devátém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka se uskutečňuje v odborné učebně fyziky a chemie, popř. kmenové učebně nebo v jiných vhodných odborných nebo kmenových učebnách. Výuka probíhá s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny). V šestém až devátém ročníku jsou laboratorní práce z Fyziky zařazeny do předmětu Pracovní činnosti, jednodušší laboratorní práce mohou být realizovány navíc i v rámci předmětu Fyzika. Součástí výuky je jedna jednodenní exkurze mimo město na vybrané technické zařízení.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, třídění a propojování informací,
- používání odborné terminologie,
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací,
- nalézání souvislostí mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení problémů, při kterých využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupinách, založené na komunikaci se spolužáky, respektování názorů druhých a na diskusi,

- formulaci vlastních myšlenek písemnou i mluvenou formou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci vedoucí k řešení problémů při výuce,
- v různých situacích, ve kterých se při učení ocitá, posiluje jejich sebedůvěru, pocit zodpovědnosti a učí je schopnosti ochotně pomoci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- přednostnímu používání obnovitelných zdrojů.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- šetrnému zacházení s fyzikálními přístroji a zařízením,
- dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podpoře využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- řešení problémů sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

FYZIKA VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
F-9-1-02	Rozdělí látky a tělesa. Posoudí rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou plynnou. Poznává působení gravitační síly na tělesa. Vysvětlí nepřímé důkazy o pohybu částic (difúze, Brownův pohyb). Rozpozná pojmy: molekula, atom, iont.	Stavba látek Tělesa a látky Gravitační síla Složení látek (atomy, molekuly) Elektrické vlastnosti látek Model atom Ionty Elektrování těles	Che – atomy, ionty, prvky, chemická vazba.
F-9-1-01	Používá značky základních veličin a jejich jednotky, měří délku tělesa různými měřidly a výsledek napíše v různých jednotkách. Měří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách. K měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie.	Měření fyzikálních veličin Délka Hmotnost Čas Rychlost	Ma – jednoduché výpočty. Ma – převody jednotek, převodní vztah.
F-9-1-03	Měří časový úsek pomocí digitálního zařízení. Měří teplotu pomocí teploměrů. Počítá rozdíl teplot z naměřených hodnot. Vysvětlí, proč se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší.	Teplota	
F-9-1-04	Měří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce.	Objem Hustota	
F-9-6-01		Elektrický obvod Elektrický proud, elektrické napětí	

F-9-6-03	Stanoví základní schematické značky součástí elektrického obvodu, sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod, načrtne jeho schéma. Aplikuje základní zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči.	Elektrické spotřebiče Schéma elektrického proudu Vodiče, izolanty	
----------	--	--	--

FYZIKA VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
F-9-2-01	Porovná, kdy je těleso v klidu či v pohybu, jaký druh pohybu těleso koná a po jaké dráze se pohybuje.	Pohyb tělesa Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Pohyb přímočarý a křivočarý	Ma – převody jednotek
F-9-2-02	Rozdělí druhy pohybů podle jejich dráhy a rychlosti, měří dráhu tělesa v čase, počítá stálou nebo průměrnou rychlost jeho pohybu.	Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, dráha pohybu	Ze – gravitační pole Země
F-9-2-03	Rozdělí druhy síly a používá jednotky síly. Porovná souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa. Nalézá vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy. Zkoumá vznik třecí síly a měří její velikost pomocí siloměru. Zkouší, jak se dá ovlivnit velikost třecí síly v praxi. Počítá velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. Určí těžiště tělesa.	Síly Síla a její měření Gravitační pole, gravitační síla Tlaková síla, tlak Třecí síla	ENV – Vztah člověka k prostředí – rozložení nákladu v silniční dopravě – přetěžování => škody na komunikacích
F-9-3-01	Na základě Pascalova zákona komentuje funkci hydraulického zařízení.	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon, hydraulické zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak	Ma – grafické sčítání a odčítání úseček ENV – Vztah člověka k prostředí – vliv civilizace na stav atmosféry Země

	Posoudí souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapalin, řeší jednoduché související úlohy. Předpoví souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. Vysvětlí, proč vzniká vztlaková síla. Rozhodne, kdy těleso v kapalině plove, vznáší se nebo klesá ke dnu. Počítá velikost vztlakové síly kapaliny nebo plynu působící na těleso. Využívá digitální technologie pro výpočty. Vyhledává informace s využitím digitálních technologií. Zpracovává informace v textovém editoru.	Archimédův zákon, vztlaková síla Plování, vznášení se a potápění tělesa v klidných tekutinách	Ze – vliv Měsíce na Zemi – odliv a příliv
--	---	---	--

FYZIKA VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
F-9-6-05 F-9-6-06 F-9-4-01 F-9-6-01 F-9-6-02	Stanoví zdroje světla, šíření světla, jeho rychlost v různém prostředí. Porovná stín, polostín a měsíční fáze. Porovná zákonitosti dopadu světelných paprsků na různá tělesa. Objasní, kdy těleso koná mechanickou práci. Posoudí vztah mezi výkonem a prací tělesa a řeší jednoduché úlohy. Porovná pohybovou a polohovou energii těles, vysvětlí, proč dochází k jejich přeměně. Vysvětlí, proč dochází ke změnám vnitřní energie. Rozdělí jednotlivé přeměny skupenství látek. Objasní anomálii vody. Stanoví základní pojmy – atom, části atomu, ionty, elektrický náboj. Seznámí se s působením elektrické síly na těleso a rozhodne, zda je v jeho okolí elektrické pole.	Světelné děje Optika, vlastnosti světla, zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Stín, zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze Odraz, lom a rozklad bílého světla Energie Práce a výkon Pohybová a polohová energie Vzájemná přeměna pohybové a polohové energie Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně Změny skupenství látek Tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Elektromagnetické děje Elektrický obvod Elektrické a magnetické pole, elektrický náboj, vodič a izolant v elektrickém poli Síločáry elektrického pole Směr elektrického proudu v obvodu	ENV-Základní podmínky života- (globální oteplování Země, skleníkový efekt a jeho dopady na ekologii Země) Che – molekula, atom Ze – magnetické póly Země

	Zkoumá podmínky, za jakých prochází obvodem elektrický proud. Měří elektrický proud a napětí. Aplikuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickými přístroji. K měření fyzikálních veličin používá digitální měřicí přístroje. Vyhledává informace s využitím digitálních technologií. Zpracovává informace v textovém či tabulkovém editoru. Prezентuje.	Měření elektrického proudu a napětí Elektrický odpor, rezistor, reostat Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
--	---	--	--

FYZIKA IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
F-9-6-04 F-9-6-02 F-9-6-03	Rozliší vodič od izolantu. Uvádí příklady vedení proudu v kapalinách a plynech z běžného života a přírody. Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a vysvětlí, proč vzniká střídavý proud.	Elektromagnetické děje Magnetické pole cívky s proudem Cívka ve stejnorodém magnetickém poli Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu Transformátory, rozvodná elektrická síť, Generátory elektrického proudu Vedení elektrického proudu v polovodičích Polovodičová dioda, fotodioda, polovodičové součástky.	Exkurze na vybraná technická zařízení Ze – magnetické pole Země
F-9-4-02	Rozlišuje střídavý a stejnosměrný proud na základě jejich časového průběhu. Popisuje funkci transformátoru, jeho využití při přenosu elektrické energie. Popisuje způsoby výroby a přenosu elektrické energie, rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a posuzuje příznivé i nepříznivé vlivy výroby elektrické energie na životní prostředí.	Energie Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Výroba a přenos elektrické energie Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna Ochrana lidí před radioaktivním zářením	ENV – Základní podmínky života (energie, šetření energií, alternativních zdrojů, jejich výhody a nevýhody, výhody a nevýhody energie z jádra - úložiště jaderného odpadu)
F-9-5-01 F-9-5-02	Na základě praktických ukázek a pokusů zjišťuje podstatu zvuku a rozděluje pojmy: kmitočet, tón, hladina zvuku. Aplikuje způsoby ochrany sluchu před nadměrným hlukem.	Zvukové děje Vlastnosti zvuku, prostředí pro šíření zvuku Rychlost šíření zvuku Odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku	ENV - Vztah člověka k prostředí – nadměrný hluk (např. kolem dálnic) a jeho negativní dopad na okolní faunu a flóru Ze – postavení Země ve vesmíru, vznik a vývoj Země

F-9-7-01	Porovná pohyb vesmírných těles na základě poznatků o gravitačních silách. Porovná planety podle jejich složení. K měření fyzikálních veličin používá digitální měřicí přístroje. Vyhledává a zpracovává informace s využitím digitálních technologií. Informace zpracuje v tabulkovém editoru. Pracuje s grafy. Prezentuje. K fyzikálním výpočtům používá tabulkový editor.	Vesmír Sluneční soustava, její hlavní složky, měření vzdáleností ve vesmíru, měsíční fáze	
----------	---	---	--

Chemie – druhý stupeň (Che)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda včetně průřezových témat, přičemž je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, a tak zčásti s matematikou (např. Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, Přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, Fyzika – vlastnosti látek, Matematika – chemické výpočty, vyčíslování rovnic, sestavování vzorců chemických látek).

Vše, co nás obklopuje, se skládá z látek, poznatky o těchto látkách a jejich přeměnách společně s jejich pozorováním a bezpečnými pracovními návyky při práci s nimi jsou podstatným obsahem tohoto předmětu. Vzdělávání v předmětu chemie tedy směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí a částicového složení, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat poznatky pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky a rozvíjet logické myšlení v návaznosti na příbuzné přírodní vědy.

Očekávané výstupy jsou rozděleny do okruhů: Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky, Chemické reakce, Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny, Chemie a společnost.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách a demonstrační pokusy. Součástí výuky je v každém ročníku krátkodobá exkurze k zařízením souvisejících s výukou. Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku 2 hodinách týdně. Žáci se vyučují zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v odborné učebně chemie a fyziky, popř. v laboratoři chemie nebo kmenových třídách, vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou bezpečnostní legislativou. Laboratorní práce týkající se okruhů probíraných v chemii se realizují v rámci předmětu Pracovní činnosti. V rámci hodiny Chemie může vyučující zařadit jednodušší laboratorní práce navíc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, a k jejich popisu,
- hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením,
- správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- možnosti samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení předkládaných problémových situací souvisejících s učivem chemie,

- možnosti obhajovat svá rozhodnutí,
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení,
- nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty,
- aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- správnému užívání chemických symbolů a značek a chemické terminologie,
- správné argumentaci,
- vzájemné komunikaci při řešení úkolů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci při řešení úkolů,
- smysluplné diskusi,
- vytváření situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektu a dodržování pravidel při práci,
- dodržování pravidel slušného chování,
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů,
- zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolání a poskytnutí první pomoci).

Kompetence pracovní

Učitel vede k:

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí,
- využití poznatků v běžné praxi.

Kompetence digitální

Učitel vede k:

- kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- kladení důrazu na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí;
- dodržování principů bezpečného chování na internetu a k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

CHEMIE VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CH-9-1-01	Pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace). Rozliší fyzikální a chemický děj.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost	ENV – Vztah člověka k prostředí - (likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek)
CH-9-1-02	Definuje zásady bezpečné práce. Poskytne první pomoc. Označí telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc.	Zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě	
CH-9-2-01	Rozliší a pojmenuje druhy směsí. Definuje pojmy rozpustnost, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený.	Směsi Různorodé, stejnorodé, roztoky	ENV – Základní podmínky života (vysvětlení významu vody a vzduchu jako základní podmínky života)
CH-9-2-02	Vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a koncentrací.	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok	
CH-9-2-03	Vyjádří vlastními slovy princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace. Provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách. Zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí.	Oddělování složek směsí	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu)
CH-9-2-04	Vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění. Uvede procentový obsah hlavních složek vzduchu. Vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny a hlavní znečišťovatele vzduchu.	Voda – destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší Ozónová vrstva	

CH-9-3-01	Vysvětlí vznik a význam inverze a smogu. Definuje pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo Nakreslí model atomu. Odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu. Vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou, prvkem a sloučeninou. Chemicky zapíše atom a molekulu.	Částicové složení látek a chemické prvky Částicové složení látek Molekuly, atomy, ionty	MED – Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu (sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě – nanotechnologie apod.)
CH-3-02	Napiše české názvy a značky vybraných prvků. Vysvětlí uspořádání prvků v periodické soustavě prvků. Zařadí prvek do skupiny a periody v periodické soustavě prvků (PSP). Vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP. Objasní pojmy kovy, nekovy, polokovy. Umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou. Určí počet atomů a prvků ve vzorci. Vysvětlí pojem elektronegativita a vyhledá v PSP. Určí charakter chemické vazby podle elektronegativity a určí typ vazby.	Chemické prvky Periodická soustava prvků (PSP) Chemické sloučeniny – chemická vazba	ENV – Vztah člověka k prostředí (upozornění na nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami: těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu apod.)
CH-9-4-01	Vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici. Zapíše slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí.	Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	
CH-9-4-02	Zapíše jednoduché rovnice (hoření C, S apod.). Uvede typy chemických reakcí a obecný zápis.		

CH-9-5-01	Zformuluje zákon zachování hmotnosti. Opraví špatně vyčíslenou jednoduchou rovnici. Vyčíslí jednoduchou rovnici. Definuje pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid. Popíše a dokáže zapsat rovnici jejich reakce s vodou, kyselinou a hydroxidem. Vytvoří názvy oxidů ze vzorce, pojmenuje oxid.	Anorganické sloučeniny Oxidy Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů)
CH-95-02	Orientuje se na stupnici pH. Označí rozmezí pH kyselin a zásad. Definuje pojem indikátor. Popíše barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu jako univerzálního indikátoru. Vysvětlí pojem kyselina. Definuje pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu kyseliny a naopak. Definuje zásady bezpečné práce s kyselinami. Poskytne první pomoc při poleptání. Vysvětlí pojem hydroxid (zásada). Uvede pravidla názvosloví hydroxidů. Vytvoří vzorec z názvu hydroxidu a naopak. Dodržuje zásady bezpečné práce s hydroxidy. Poskytne první pomoc při poleptání. Sestaví a upraví jednoduché rovnice slučování, rozklad, neutralizace a ionizace. Vytvoří vzorec z názvu hydroxidu a naopak. Pojmenuje reaktanty a produkty neutralizace. Uvede příklady užití neutralizace v praxi.	Kyseliny a hydroxidy Kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté Vlastnosti, použití vybraných solí Halogenidy Neutralizace, vznik solí	ENV – Vztah člověka k prostředí – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) ENV Vztah člověka k prostředí – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví ENV – Vztah člověka k prostředí – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů

	Vysvětlí pojem sůl. Vyjádří pravidla názvosloví solí kyslíkatých i bezkyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu soli a naopak. Vyhledává informace s využitím digitálních technologií. Zpracovává informace v textovém editoru.		ENV – Vztah člověka k prostředí – nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.
--	--	--	--

CHEMIE IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
CH-9-4-01	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí. Vyjádří množství výchozích látek a produktů pomocí látkového množství. Vypočítá molární hmotnost.	Chemické reakce Látkové množství, molární hmotnost	ENV – Vztah člověka k prostředí – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí Fe
CH-9-4-02	Definuje pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce. Určí oxidační číslo prvku ve sloučenině. Definuje redoxní reakci. Vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze. Uvede příklady užití elektrolýzy v praxi.	Redoxní reakce	ENV – Vztah člověka k prostředí – CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselé deště význam obnovitelných zdrojů energie
CH-9-6-01	Definuje pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku. Rozliší řetězec otevřený, uzavřený. Definuje obecné vlastnosti uhlovodíků. Vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C ₁ – C ₁₀ . Definuje pojmy alkan, alken, alkyn, alkadien, aren. Napiše molekulové, racionální a strukturní vzorce C ₁ – C ₁₀ . Sestaví model uhlovodíků C ₁ – C ₁₀ . Zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb. Definuje pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly.	Organické sloučeniny Uhlovodíky Příklady v praxi důležitých alkanů, uhlovodíků s jednoduchými a vícenásobnými vazbami. Aromatické uhlovodíky	MUL – Princip sociálního smíru a solidarity – upozornění na nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí třetího světa
CH-9-6-02	Třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe.	Paliva Ropa, uhlí, zemní plyn	

CH-9-6-03	Uvede rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie. Odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků. Zařadí derivát podle charakteristické skupiny. Vyjádří vlastními slovy význam freonů. Vysvětlí pojem alkohol. Vysvětlí rozdíl líh (ethanol) – denaturovaný líh. Vyjádří vlastními slovy podstatu alkoholového kvašení. Určí princip výroby destilátů. Vyjádří vlastními slovy důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka. Napiše vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu. Napiše vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové. Definuje pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny. Zapiše obecné schéma neutralizace karbové kyseliny a obecné schéma esterifikace. Rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny. Definuje pojmy monomer, polymer, makromolekula.	Průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků Alkoholy, fenoly, halogenderiváty Aldehydy a ketony Karboxylové kyseliny Makromolekulární chemie Přírodní látky Sacharidy	VKM – Evropa a svět nás zajímá – uvědomění si závislosti světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky MED – Vnímání autora mediálních sdělení (informace o haváriích tankerů) Př – Životní prostředí
CH-9-6-04	Rozdělí sacharidy (mono-, di-, poly-). Popíše obecné vlastnosti monosacharidů a polysacharidů. Rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe. Rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe.	Tuky	ENV – Základní podmínky života (znečištění životního prostředí a odpadních vod, poškozování životního prostředí v chemické

CH-9-7-01	Uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu.		výrobě, poškození ozónové vrstvy)
	Uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam. Uvede příklad faktoru poškozující bílkoviny. Vyjmenuje některé z funkcí bílkovin.	Bílkoviny	VKM – Evropa a svět nás zajímá – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva
	Popíše význam enzymů, katalyzátorů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E. Uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě. Popíše zásady zdravé výživy.	Vitamíny	
CH-9-7-02	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje. Orientuje se v rizicích souvisejících s výrobou a jejími souvislostmi s vlivem na životní prostředí. Definiuje pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti.	Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR	Exkurze do provozu (moštárna, pálenice)
CH-9-7-03	Poskytne první pomoc při popáleninách. Uvede způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů. Vliv produktů spalování na životní prostředí, význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí.	Hořlaviny	ENV – Vztah člověka k prostředí – nakládání se zbytky organických rozpouštědel a acetonu
	Definiuje pojmy léčiva, drogy, pesticidy, insekticidy, karcinogeny. Uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání.	Detergenty, pesticidy, insekticidy Plasty a syntetická vlákna Léčiva a návykové látky	ENV – Základní podmínky života – stav tropických deštných pralesů a jejich význam pro celý svět ENV – Vztah člověka k prostředí znečištění odpadní vody saponáty

	Popíše význam hnojiv. Uvede názvy běžně užívaných hnojiv a běžně užívané stavební materiály a pojiva. Vyhledává a třídí informace s využitím digitálních technologií. Zpracovává informace v textovém i tabulkovém editoru. Prezентuje.	Průmyslová hnojiva	ENV – Vztah člověka k prostředí plasty v odpadech, význam recyklace
--	---	--------------------	--

Přírodopis – druhý stupeň (Př)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Přírodopisu vzdělávací oblasti Člověk a příroda spolu s realizovanými průřezovými tématy, přičemž předmět úzce souvisí s ostatními předměty (Chemie: průmysl a životní prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy; cyklus oxidu uhličitého /fotosyntéza/, Fyzika: vlastnosti vody, složení atmosféry, světelná energie, sluch, zrak, Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, kulturní krajina, CHKO, Národní parky).

V dnešním přetechizovaném světě plní přírodopis úlohu mostu k vytváření hierarchie životních hodnot potřebných pro trvale udržitelný život. V přírodopisu žáky vedeme k odpovědnosti a úctě k životu, k vnímání krás přírody a k aktivnímu přístupu k poznávání a péči o ní. Vzdělávání v předmětu přírodopisu dále směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožnění poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, k podpoře vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. V hodinách se žáci učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, jsou vedeni k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a seznamují se u živých organismů s jejich stavbou.

Očekávané školní výstupy jsou rozděleny do okruhů: Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie a Praktické poznávání přírody.

Podle charakteru a cílů vzdělávání se v hodinách užívají různé metody a formy práce. Nezbytnou součástí výuky jsou nabídky jednodenních exkurzí spojené s intenzivním pozorováním a krátkodobé projekty, při kterých využíváme spolupráce se subjekty činnými v této oblasti.

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět s dotací v šestém, sedmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně, v osmém ročníku má jednohodinovou dotaci. Laboratorní práce týkající se okruhů probíraných v přírodopisu se realizují v rámci předmětu Pracovní činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, třídění a propojování přírodních jevů,
- správnému používání odborné terminologie,
- samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací,
- týmové spolupráci, k osobní zodpovědnosti za výsledky celé skupiny,
- nalézání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- kladení otázek o průběhu a příčinách přírodních procesů, majících vliv na člověka,
- využívání různých informačních zdrojů o přírodních procesech a k práci s nimi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky,
- souvislému a kultivovanému vyjadřování,
- umění vyslovit svůj názor, argumentovat, příp. přijmout kritiku,
- prezentaci a hodnocení své práce i práce jiných.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- využívání skupinového vyučování, které je založeno na vzájemné toleranci,
- společnému hodnocení úkolů, k úctě k práci jiných, k sebedůvěře, pocitu zodpovědnosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel slušného chování,
- pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními,
- získání dovedností bezpečně se chovat při kontaktu s objekty nebo situacemi potenciálně ohrožujícími zdraví nebo život,
- samostatnosti při práci, aby měli možnost sami si práci organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií k získávání informací a dat o pozorovaných organismech a přírodních jevech, klademe důraz na využívání možností jednotlivých technologií
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a vyhodnocování v terénu prováděných pozorování a badatelských činností
- učíme žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či skupinové badatelské činnosti a volit k tomu vhodné komunikační prostředky
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vedeme žáky k řešení problémů pomocí animací, modelů a vizualizací přírodních objektů a jevů
- nabízíme žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů
- klademe důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PŘÍRODOPIS VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
P-9-1-01	Rozliší a popíše základní projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, vývin, rozmnožování, dráždivost, a základní podmínky života (světlo, teplo, vzduch, voda, organické a anorganické látky).	Projevy a podmínky života	
P-9-7-01	Popíše vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím – konzumenti, producenti, rozkladači, potravní pyramida, symbióza, predace, parazitismus.	Člověk a příroda (Rozmanitost přírody vztahy mezi organismy)	ENV – Základní podmínky života-Význam vody a ovzduší pro život
P-9-1-04	Popíše stavbu viru, bakterie, sinic, jejich rozmnožování, výskyt, význam.	Viry, Bakterie, Sinice	
	S pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	Modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry	ENV – Vztah člověka k prostředí–praktické pozorování přírody
P-9-2-01	Charakterizuje houby bez plodnic, jejich pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy. Charakterizuje houby s plodnicemi, jejich stavbu, výskyt, význam, zásady sběru a konzumace. Pozná a vyjmenuje naše nejznámější jedlé i jedovaté houby. Zná první pomoc při otravě houbami. Objasní pojmy cizopasně a hniložijné houby, mykorrhiza.	Plísně Houby – vybrané druhy hub, jedlé a jedovaté	

P-9-3-03	Vysvětlí stavbu těla lišejníků, význam řasy a houbových vláken ve stélce. Popíše jednotlivé typy stélek. Chápe a dokáže vysvětlit pojmy „průkopníci života“ a „bioindikátory“ ve spojitosti s lišejníky.	Lišejníky	
P-9-4-01	Popíše stavbu těla řas, uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných řas.	Řasy	
P-9-4-02	Rozlišuje, porovnává a popíše jednotlivé skupiny živočichů dle charakteristických znaků. Popíše stavbu živočišné buňky, tkáně, orgány a orgánové soustavy a těla jako celku, stavbu a funkci jednotlivých částí těla a způsob rozmnožování u vybraných skupin bezobratlých živočichů.	Přehled bezobratlých organismů – vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlístice Měkkýši Kroužkovci Členovci Ostnokožci	
P-9-4-03	Určuje vybrané živočichy. Na základě charakteristických znaků je zařazuje do hlavních taxonomických skupin.		
P-9-4-04	U jednotlivých skupin bezobratlých popíše základní projevy chování v přírodě a objasní jejich způsob života a popíše, jakým způsobem se živočichové přizpůsobili životu v daném prostředí.		
P-9-7-02	U každé skupiny bezobratlých živočichů zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka. Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Člověk a příroda	Che 8 - insekticidy doplnit

P-9-7-03	Na příkladech popíše podstatu jednoduchých potravních řetězců v přírodních a umělých ekosystémech	Společenstvo organismů Ekosystém	ENV – Ekosystémy: přírodní a umělý ekosystém, druhová pestrost v ekosystémech
P-9-7-04	Vysvětlí pojmy živá a neživá příroda, uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Vysvětlí důvody pro ochranu přírody. Zná a umí vysvětlit pojem udržitelný rozvoj. Vyjmenuje a ukáže na mapě 4 Národní parky v ČR a vybraná CHKO v okolí svého bydliště.	Jak člověk zasahuje do přírody Ochrana přírody	

PŘÍRODOPIS VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
P-9-4-01	Porovná a vysvětlí základní vnější a vnitřní stavbu živočichů – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy. Charakterizuje jednotlivé skupiny strunatců, charakterizuje strunu hřbetní a páteř jako základní osu těla strunatců.	Strunatci Základní stavba těla a charakteristika (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci) Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	
P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny strunatců, určuje a charakterizuje vybrané živočichy typické pro dané skupiny, popíše jejich stavbu těla, způsob života, rozmnožování a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.		
P-9-4-03	U živočichů patřících do jednotlivých skupin strunatců odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.		
P-9-4-04	Na základě získaných informací a vlastních zkušeností zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.		
P-9-3-01	Dle stavby těla rozliší a vysvětlí rozdíl mezi nižšími a vyššími rostlinami, vysvětlí, jakým způsobem se rostliny přizpůsobily životu na souši.	Přehled systému rostlin Přechod rostlin na souš	ENV – Základní podmínky života – přizpůsobení se rostlin životu na souši
P-9-3-02	Vyjmenuje skupiny patřící do výtrusných rostlin. Popíše stavbu jejich těla, způsob života a	Výtrusné rostliny Mechorosty	

	rozmnožování, u každé skupiny výtrusných rostlin pozná a zařadí základní zástupce. U kořene, stonku, listu a květu popíše jejich funkci, význam, vnitřní a vnější stavbu a přeměny. Uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Popíše a vyjmenuje základní druhy květenství a uvede příklady u rostlin. Rozliší druhy plodů (dužnaté, suché) a uvede příklady, popíše rozšiřování a význam plodů U krytosemenných rostlin provede srovnání charakteristických znaků jednoděložných a dvouděložných rostlin a obecně charakterizuje krytosemenné rostliny, nahosemenné rostliny – charakterizuje skupinu a vyjmenuje a pozná její typické zástupce.	Plavuně Přesličky Kapradiny Semenné rostliny Kořen, stonek, list – stavba a funkce Květ, květenství Semena a plody Krytosemenné rostliny Nahosemenné rostliny	
P-9-1-05	Popíše průběh opylení a oplození a rozdíl v rozmnožování u nahosemenných a krytosemenných rostlin.	Opylení a oplození Rozmnožování rostlin	
P-9-3-02	Vysvětlí rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním, a popíše jejich význam z hlediska dědičnosti.		
P-9-3-04	Rozliší a popíše pojmy růst a vývin rostliny, rozdělí rostliny dle délky vývinu na jednoleté, dvouleté, víceleté a trvalky. Vybrané zástupce semenných rostlin, na základě charakteristických znaků, zařadí čeledi, u každé vyjmenuje nejběžnější zástupce.	Růst a vývin rostlin Nahosemenné a krytosemenné rostliny, vybrané rostlinné čeledi a jejich zástupci	

P-9-8-01	Pracuje s klíčem a atlasem, určuje běžné druhy rostlin. S využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny.	Školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu rostlin a živočichů	
P-9-4-03	V lesním společenstvu charakterizuje jednotlivé vegetační stupně, vyjmenuje lesní patra. Uvede charakteristické rostliny a živočichy (bezobratlé a obratlovce) lesa. Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé podoby pevninských vod a mokřadů. V daných ekosystémech vyjmenuje jejich typické obyvatele z řad živočichů a rostlin. Charakterizuje společenstva luk, pastvin a travnatých strání, vyjmenuje a pozná typické zástupce rostlin a živočichů, kteří se v daném společenstvu vyskytují.	Společenstvo lesa Společenstvo vod a mokřadů Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání	ENV – Ekosytémy – charakteristika ekosystémů lesa, vody, mokřaků, luk, pastvin a travnatých strání, polí a sídelní aglomerace
P-9-4-04	Vysvětlí důležitost pravidelného kosení a spásání luk a pastvin. Charakterizuje společenstva polí a sídelní aglomerace. Poznává a vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů tohoto společenstva. Zhodnotí význam živočichů v přírodě na základě vlastních zkušeností a vědomostí. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, se kterými byl seznámen.	Společenstvo polí a sídelní aglomerace	ENV – Vztah člověka k prostředí – příroda obce a její ochrana

PŘÍRODOPIS VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
P-9-4-01	Charakterizuje skupinu obratlovců. Jednoduše popíše vývoj obratlovců od druhohor po čtvrtohory.	Savci – nejvyvinutější obratlovci Vývoj savců	ENV – Základní podmínky života – savci žijící na souši, ve vodě a ve vzduchu
P-9-4-02	Popíše, jakým způsobem se savci přizpůsobili životu v různých životních prostředích (voda, vzduch, souš).	Savci se přizpůsobují prostředí	
P-9-4-03	Popíše vnitřní stavbu těla obratlovců – kostra, soustava trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, řídící, smysly a rozmnožování. Savce zařadí do nižších a vyšších taxonomických jednotek. Charakterizuje skupinu vejcorodých a živorodých savců, charakterizuje jednotlivé skupiny savců, jejich výskyt, způsob života, rozmnožování. Vyjmenuje typické zástupce každé skupiny.	Přehled hlavních skupin savců Vejcorodí Živorodí Vačnatci Placentálové Hmyzožravci Letouni Chudozubí Hlodavci Zajíci Šelmy Ploutvonožci Kytovci Chobotnatci Lichokopytníci Sudokopytníci Primáti	
P-9-4-03	Popíše způsoby dorozumívání zvířat. Vysvětlí pojem etologie, rozdíl mezi získaným a vrozeným chováním zvířat. Popíše rozmnožovací a sociální chování zvířat.	Jak se zvířata dorozumívají	

P-9-5-02	Vysvětlí pojmy: antropologie, anatomie, morfologie, fyziologie, genetika. Popíše postavení člověka mezi primáty, vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé předky člověka. Vysvětlí proces hominizace, sapientace.	Úvod do biologie člověka Postavení člověka mezi primáty Původ a vývoj člověka	ENV – Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost vývoje života na Zemi, vývoj člověka, osídlování
P-9-5-01	Definuje a popíše pojem tkáň – krycí, výstelková (epitel), pojivová (vazivo, chrupavka, kost), svalová (hladká, kosterní, srdeční), nervová. Vysvětlí stavbu kosti, stavbu kloubu. Vyjmenuje a popíše druhy spojení kostí a tvary kostí. Popíše stavbu kostry člověka. Vyjmenuje nejčastější vady a onemocnění pohybové soustavy. Rozdělí svaly podle funkce a tvaru. Popíše stavbu kosterního svalu. Vyjmenuje a ukáže základní svaly lidského těla. Vyjmenuje nejčastější onemocnění svalů. Popíše funkci a stavbu tělních tekutin (tkáňový mok, míza). Popíše stavbu krve a charakterizuje jednotlivé složky (plazma, červené a bílé krvinky, krevní destičky). Vyjmenuje krevní skupiny. Vyjmenuje nejčastější onemocnění oběhové soustavy. Charakterizuje srdce a popíše jeho stavbu. Popíše malý a velký krevní oběh. Vysvětlí funkci a popíše složení mízní soustavy.	Živočišná buňka a tkáň Kosti, kostra člověka Stavba kosterního svalu Kosterní svalstvo lidského těla Krevní oběh a srdce Mízní soustava	

	Popíše funkci imunitní soustavy u člověka. Vysvětlí pojmy antigen, protilátka, imunita, očkování (aktivní, pasivní imunizace), inkubační doba.	Imunitní systém	Che 8 – sacharidy, tuky, bílkoviny
	Popíše stavbu a funkci dýchací soustavy. Vyjmenuje onemocnění dýchacích cest.	Dýchací soustava	
	Popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy. Charakterizuje játra, slinivku břišní, mléčný a trvalý chrup.	Trávicí soustava	
	Vyjmenuje a charakterizuje základní živiny (cukry, tuky, bílkoviny, voda, minerální látky, vitaminy).	Složení potravy	
	Vysvětlí funkci a popíše stavbu vylučovací soustavy.	Vylučovací soustava	
	Vyjmenuje základní funkce kůže, popíše a charakterizuje části, ze kterých se skládá (pokožka, škára, podkožní vazivo).	Kůže	
	Vysvětlí funkci a složení nervové soustavy, popíše neuron, vysvětlí pojmy synapse, reflex (podmíněný, nepodmíněný). Popíše stavbu míchy a mozku, vysvětlí funkce jednotlivých částí mozku a ukáže důležitá centra v šedé kůře mozkové. Charakterizuje a vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí, popíše jejich funkci a význam.	Nervová soustava Hormonální soustava	Che 8 – chemické sloučeniny Che 9 – enzymy, hormony

	U nejdůležitějších žláz vyjmenuje hormony, které tvoří a popíše jejich účinek. Vysvětlí funkci míšních a mozkových nervů Popíše stavbu a vysvětlí funkci smyslových orgánů základních smyslů – čich, chuť, sluch, zrak, hmat. Pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle. S využitím mobilní aplikace změří srdeční tep.	Smyslové orgány Multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka, měření metabolických funkcí	Fy 7 – optické jevy
--	---	--	----------------------------

PŘÍRODOPIS IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
P-9-5-03	Popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního orgánu. Vysvětlí princip menstruačního cyklu.	Pohlavní soustava, rozmnožování člověka	Vkz – sexualita, pohlavně přenosné choroby
P-9-1-05	Popíše proces oplození vajíčka a vývoj plodu v jednotlivých měsících těhotenství. Vyjmenuje a charakterizuje tři doby porodní, vyjmenuje. Charakterizuje jednotlivá období vývoje člověka od narození.	Vývin člověka	
P-9-1-06	Vysvětlí pojmy dědičnost, proměnlivost, genetika, gen, DNA, chromozom. Vyjmenuje praktické využití poznání genetického kódu – genové inženýrství (šlechtění, klonování, geneticky modifikované potraviny, genetické poradny).	Genetika a její význam	Che 9 – nukleové kyseliny doplnit ENV – geneticky modifikované potraviny
P-9-8-01	Vyjmenuje a charakterizuje základní geologické vědy – mineralogie, petrologie, geologie, paleontologie.	Základy geologie	
P-9-6-01	Popíše vznik, tvary a krystalovou strukturu, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Třídí nerosty do skupin, uvádí zástupce, jejich vlastnosti a praktické využití.	Minerály (nerosty) Nejdůležitější minerály Prvky Sulfidy Halogenidy Oxidy Uhličitany	

		Sírany Křemičitany Organické minerály	
	Rozlišuje tři základní skupiny hornin, dle vzniku, uvádí jejich charakteristiku, příklady a vysvětlí horninový cyklus	Horniny	Ze – planeta Země, stavba
	Popíše a roztrídí základní druhy hornin.	Přehled hornin	
P-9-6-02	Rozlišuje jednotlivé typy vnitřních a vnějších geologických dějů. Popíše a charakterizuje litosférické desky, jejich pohyb a jeho následky. Popíše a charakterizuje vznik, průběh a měření zemětřesení. Rozlišuje magma a lávu. Popíše stavbu sopky, vyjmenuj a popíše typy sopek a projevy sopečné činnosti a průvodní sopečné činnosti.	Vnitřní geologické děje	Ze – vznik pohoří Che 8 – rozpustnost vápence Che 8 – paliva, suroviny, chemický průmysl
P-9-6-03	Popíše princip zvětrávání, rozlišuje mechanické, chemické a biologické zvětrávání. Popíše činnost tekoucí vody (rozliší činnost řeky v jejich jednotlivých úsecích), moře, ledovců (horský, pevninský), větru, podzemní vody, gravitace. Vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů	Vnější geologické děje Simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů	Fy 8 – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, jaderná energie Ze 9 – Česká republika ENV – Vztah člověka k prostředí – znečištěné ovzduší, exhalace, kontaminace, těžba nerostných surovin

P-9-7-04	Analyzuje klady a zápory využití obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. Zamýšlí se nad ekologickým dopadem na krajinu a výhodou obnovitelných zdrojů energie.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
----------	--	--	--

Zeměpis – druhý stupeň (Ze)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž její obsah těsně souvisí s dalšími předměty stejné vzdělávací oblasti i s jinými předměty (Chemie – chemické ohrožení a ekologie, Fyzika – Země jako vesmírné těleso a fyzikální zákonitosti, Přírodopis – biosféra, matematika – převody jednotek, práce s grafy, Dějepis – kultura národů, historie a vývoj států).

Jedním z důležitých úkolů zeměpisu je dát žákům potřebné základní informace o prostoru, v němž se odehrává náš život. Větší důraz je kladen na oblasti žákům bližší. Dalším úkolem je orientovat se v prostoru, a to nejen ve volné přírodě, ale i ve městech a při cestování. Konečným cílem pak je pochopení zeměpisné podmíněnosti souvislostí v životě jedinců, národů a celých kultur. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k osvojení a hodnocení základních informací z oblasti geografie, kartografie a topografie, dále k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionu, poznávání regionů světa a k respektování přírodních hodnot a podpoře ochrany přírody a schopnosti náhledu do globálních problémů lidstva.

Očekávané výstupy jsou rozděleny podle okruhů: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělání se mění metody a formy práce. Zeměpisné vycházky a exkurze – jakkoliv zaměřené (i ve spolupráci s dalšími subjekty) – jsou součástí každého ročníku vyučování zeměpisu. Předmět je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně školy, v sedmém ročníku s dotací jedna hodina týdně, v šestém, osmém a devátém ročníku s dvouhodinovou dotací. Výuka probíhá zpravidla společně s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- zkoumání zeměpisných faktů a jejich souvislostí pomocí různých metod poznávání,
- posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a k jasné formulaci závěrů,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách zeměpisných jevů,
- řešení problémů na základě předešlých zkušeností či nově získaných informací,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování domněnek o přírodních faktech více způsoby,
- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- souvislému a srozumitelnému vyjadřování v písemném i ústním projevu,
- formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu,
- vzájemnému aktivnímu naslouchání.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhání si a schopnosti požádat o pomoc,
- utváření pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci,
- spoluúčasti na tvorbě a dodržování pravidel společné práce.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- poznávání cizích kultur a mentality jiných národů,
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a kvalitní životní styl,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomění si důležitosti efektivní práce,
- šetrné práci se zeměpisnými pomůckami,
- utváření dovednosti vhodně se chovat při situacích ohrožujících zdraví člověka.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy,
- seznamování s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi,
- bezpečné a efektivní komunikaci žáků a k jejich odpovědnému chování a jednání v digitálním světě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ZEMĚPIS VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Z-9-2-01	Uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů Vyjmenuje důsledky sklonu zemské osy na život organismů a lidí. Vyjádří vlastními slovy důsledky oběhu Země kolem Slunce, otáčení Země kolem osy a pohybů Měsíce. Rozlišuje časová pásma, určí datovou hranici. Využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země. Využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země.	Země jako vesmírné těleso Tvar, velikost, pohyby Země Střídání dne a noci, střídání ročních období Světový čas, časová pásma, datová hranice	
Z-9-1-02	S porozuměním používá základní kartografické a topografické pojmy. Určí zeměpisnou polohu. Pracuje s turistickou mapou a atlasem, čte a hodnotí informace v mapě.	Glóbus a mapa Glóbus, měřítko Zeměpisná poloha (poledníky, rovnoběžky) Mapa a plán	
Z-9-1-01	Vybere a použije prakticky geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech, v tištěných a elektronických mapách a v dalších informačních zdrojích. Vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech a procesech. Rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody	Základní topografické útvary (bodové, liniové, plošné) Jazyk mapy – symboly, značky, vysvětlivky Statistická data, zdroje dat	

	jednotlivých druhů pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí. Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií.		
Z-9-2-02	Přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry. Vyjmenuje příklady příčinných vztahů v krajině. Ilustruje na příkladech tvary zemského povrchu.	Krajinná sféra Litosféra Atmosféra Hydrosféra Biosféra Pedosféra	ENV – Ekosystémy – tropický deštný les (druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam)
Z-9-2-03	Pojmenuje a uvede působení vnitřních a vnějších sil na utváření zemského povrchu, na život organismů a lidí.	Vnitřní a vnější přírodní činitele	ENV - Základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, klimatické změny)
Z-9-7-1	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	Terénní geografická výuka a praxe Pozorování v terénu, v místní krajině Orientační body, pomůcky, přístroje Světové strany	
Z-9-7-2	Používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	Odhad vzdáleností a výšek objektů, pohyb podle mapy a azimutu, schématické náčrtky pochodové trasy	
Z-9-7-3	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

ZEMĚPIS VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Z-9-3-1	Vyhledává a lokalizuje na mapě jednotlivé světadíly a významné geografické pojmy, vybrané modelové státy, hlavní a významná města, nejvýznamnější oblasti	Zeměpis světadílů Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika - poloha a rozloha - členitost pobřeží - povrch - podnebí. - vodstvo - přírodní krajiny - obyvatelstvo - hospodářství - státy	MUL – Lidské vztahy – lidská solidarita (humanitární pomoc pro Subsaharskou Afriku)
Z-9-3-2	Určí a popíše zeměpisnou polohu a porovná polohu makroregionů a modelových států. Zjistí a popíše členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a sídla v jednotlivých světadílech. Objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa. Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států.		MUL – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami – vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti (vztahy mezi původními obyvateli a kolonisty)
Z-9-3-3	Objasní a posoudí aktuální politickou, hospodářskou a demografickou situaci daného regionu. Popíše a zdůvodní stav životního prostředí s jednotlivých světadílech a regionech.		

ZEMĚPIS VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Z-9-3-01	Vyhledá a porovná světadíly podle zvolených přírodních nebo společenských kritérií.	Regiony světa	MUL – Etnický původ – základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v evropské společnosti (národy bez svého státu a národy ve více státech)
Z-9-3-02	Lokalizuje geografickou polohu, porovná rozlohu a charakterizuje přírodní, společenské a hospodářské poměry světadílu. Charakterizuje vybrané státy jednotlivých oblastí podle přírodních, kulturních a hospodářských hledisek. Ukazuje na mapě jednotlivé státy a určí jejich hlavní města. Používá vybrané digitální mapy a mapové portály pro charakteristiku a srovnávání jednotlivých států.	Asie, Evropa Poloha a rozloha Členitost pobřeží Povrch Vodstvo Podnebí Přírodní krajiny Obyvatelstvo Hospodářství Státy	MUL – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (rozdělení kontinentu Eurasie na dva světadíly kvůli kulturním odlišnostem a odlišnému historickému vývoji)
Z-9-3-03	Ve vybraném geografickém informačním systému vyhledá aktuální informace o daném regionu světa.		
Z-9-6-01	Lokalizuje místní region podle zvolených kritérií.	Místní region – Strážnicko	VKM – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě (odlišnosti a spojitosti ČR a jejich sousedů)
Z-9-6-02	Popisuje regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury. Posuzuje postavení regionu v rámci kraje. Pracuje s tematickými mapami místního regionu. Vyhledá aktuální geografické údaje týkající se své obce.		VKM – Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny (rozdíly v rámci malého kontinentu, tundra x středomořská vegetace)

			VDO – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy (samospráva Strážnice) ENV – Vztah člověka k prostředí – naše obec – (význam Strážnice jako centra pro okolní menší obce)
--	--	--	---

ZEMĚPIS IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Z-9-6-03	Objasní polohu České republiky v rámci střední Evropy. Vyhledá a určí horopisné celky a řeky. Charakterizuje s využitím různých zdrojů přírodní, společenské a hospodářské poměry České republiky.	Česká republika Poloha a rozloha Povrch Vodstvo Podnebí Příroda Obyvatelstvo Sídla Hospodářství	VKM – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa (ČR – střed Evropy) VKM – Jsme Evropané – evropská integrace (výhody vstupu ČR do EU)
Z-9-6-05	Vysvětlí význam členství České republiky v Evropské unii. Jmenuje způsoby zapojení České republiky do mezinárodních institucí.	Česká republika v Evropě Česká republika a svět	
Z-9-6-04	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje. Charakterizuje přírodní, společenské a hospodářské poměry jednotlivých krajů České republiky. Pracuje s tematickými mapami České republiky.	Kraje České republiky	
Z-9-4-01	Charakterizuje obyvatelstvo světa a posuzuje jeho prostorové rozložení. Rozlišuje a porovnává jednotlivé národy, jejich jazyky, kulturu a náboženství.	Obyvatelstvo světa Obyvatelstvo Kulturní rozmanitost	MUL – Multikulturalita – multikulturalita současného světa (problém začleňování uprchlíků do společnosti vzhledem k jejich odlišné kultuře)
Z-9-4-02	Posuzuje souvislost přírodních podmínek s funkcí a rozmístěním sídel. Porovnává sídla venkovská a městská.	Sídla	

Z-9-4-03	Popisuje typické znaky venkova a města. Popisuje sektorovou strukturu hospodářství. Charakterizuje a s pomocí mapy vymezuje hlavní zemědělské a průmyslové oblasti.	Světové hospodářství Zemědělství Průmysl Doprava Služby	Vko – globální problémy světa
Z-9-4-04	Uvádí příčiny územního rozmístění hospodářských aktivit. Vyhledá na mapě nejznámější oblasti cestovního ruchu.	Cestovní ruch	
Z-9-4-05	Porovná a zařadí do určitých kategorií státy světa podle zájmové integrace. Uvede nejvýznamnější mezinárodní organizace.	Politický zeměpis Státy a jejich uskupení Politické a vojenské organizace	
Z-9-4-06	Vyhledá aktuální informace o napětí a konfliktech ve světě.	Ohniska neklidu	
Z-9-5-01	Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin.	Životní prostředí	
Z-9-5-02	Uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek. Objasní vliv lidských faktorů na přírodní složku Země. Vyhledá na mapě hlavní přírodní krajiny.	Přírodní a kulturní krajina	
Z-9-5-03	Zhodnotí působení přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Používá vybrané digitální mapy a mapové portály.	Změny klimatu Přírodní katastrofy	

Hudební výchova – první stupeň (Hv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova, součástí výuky jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na rozvoj hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi v oblasti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální a hudebně pohybové. Prostřednictvím těchto dovedností žák uplatňuje svůj individuální potenciál.

Očekávané výstupy a učivo se člení do okruhů: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Výuka předmětu probíhá podle potřeby zpravidla v nedělených kmenových třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny). Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku s dotací jedna hodina týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- kultivaci svého pěveckého i mluveného projevu,
- posílení správných pěveckých návyků,
- ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance a gest,
- vnímají znějící hudbu a poznávají různých hudebních žánrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů a emocionálnímu obohacení,
- hledání vhodných způsobů interpretace a vyjádření hudby.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému chování a vyjadřování,
- uvědomění si hudby jako prostředku komunikace,
- prezentaci na různých veřejných vystoupeních.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci se třídou a k respektu k druhým,
- toleranci k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- účasti na veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách,
- seznámení s životem a tvorbou významných osobností hudebního světa,
- posílení regionálního a vlasteneckého cítění a národní hrdosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používání jednoduchých rytmických nástrojů,
- vyjádření hudby pohybem.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční a vlastní tvůrčí počiny,
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

HUDEBNÍ VÝCHOVA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-3-1-01	Provádí dechová a hlasová cvičení. Nacvičuje správné dýchání, nasazení a tvoření tónu, správnou výslovnost. Zpívá dětské lidové písně, dětské písně umělé.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, tvoření tónu. Písně lidové a umělé	
HV-3-1-02	Melodizuje a rytmitizuje říkanky.	Rytmizace a melodizace	
HV-3-1-03	Hraje na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Doprovází říkadla a písně hrou na tělo.	Reprodukce rytmů pomocí Orffova instrumentáře a hry na tělo, rytmus	
HV-3-1-04	Hudbu vyjadřuje pohybem.	Pohybové hry	
HV-3-1-05	Rozlišuje zvuky a tóny. Sluchově rozlišuje základní vlastností tónu.	Zvuky a tóny kolem nás v běžném životě Vlastnosti tónu: dlouhý – krátký, silný – slabý	
HV-3-1-06	Poslouchá jednoduché instrumentální skladby a písně i s využitím digitálních zdrojů.	Poslechové skladby	

HUDEBNÍ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-3-1-01	Provádí dechová a hlasová cvičení a nacvičuje správné dýchání. Zpívá dětské lidové písně, dětské umělé písně. Rozlišuje notovou osnovu a houslový klíč.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, tvoření tónu. Písně lidové a umělé Notová osnova, houslový klíč, vzestupná a sestupná melodie	
HV-3-1-02	Provádí rytmická cvičení (reprodukuje motivy a rytmy), melodizuje text.	Rytmické slabiky, tleskání, hra na tělo, metrum, rytmus, Orffův instrumentář	
HV-3-1-03	Doprovodí píseň pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře.	Doprovod písní	
HV-3-1-04	Nacvičuje hudebně-pohybové hry.	Pohybové hry	
HV-3-1-06	Poslouchá instrumentální skladby a písně i s využitím digitálních zdrojů a porovná jejich provedení. Seznamuje se s různými zvuky hudebních nástrojů.	Poslechové skladby	

HUDEBNÍ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-3-1-01	Upevňuje správné pěvecké dovednost, rozšiřuje rozsah. Zpívá s dynamikou, reprodukuje stoupající a klesající melodii. Vyjmenuje hudební abecedu. Zpívá lidové a umělé písně.	Pěvecké dovednosti Hudební abeceda Písně lidové a umělé	Vystoupení pro spoluobčany k Mezinárodnímu dni seniorů
HV-3-1-02	Rytmické a melodické hudební hry (např. na ozvěnu, otázka a odpověď).	Hudební hry	MED – vnímání autora mediálních sdělení (poslech)
HV-3-1-03	Využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře. Rozlišuje noty podle jejich délky, nacvičuje rytmická cvičení.	Doprovod písní na hudební nástroje Metrum, rytmus Nota celá, půlová, čtvrtě a osminová	MUL – etnický původ (poslech)
HV-3-1-04	Improvizuje s využitím jednoduchých tanečních kroků. Diriguje ve 2/4 taktu.	Pohybová improvizace Dirigování	MED – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (porovnávání hudebních žánrů)
HV-3-1-06	Pozorně poslouchá instrumentální a vokální skladby i s využitím digitálních zdrojů. Rozlišuje základní hudební nástroje podle zvuku.	Poslechové skladby Základní hudební nástroje (např. housle, klavír, flétna, kontrabas)	

HUDEBNÍ VÝCHOVA IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-5-1-01	Upevňuje a zdokonaluje správný pěvecký a mluvený projev, rozšiřuje hlasový rozsah. Nacvičuje lidový dvojhlas a kánon. Zpívá lidové a umělé písně v durových a mollových tóninách.	Pěvecké dovednosti Lidový dvojhlas, kánon Písně lidové a umělé, mollová a durová tónina	MUL – kulturní difference- (zpěv písní, hudba v našem regionu, rozmanitost hudebních kultur) MED – vnímání autora mediálních sdělen (poslech, aktivní a kritické naslouchání)
HV-5-1-02	Zazpívá stupnici C dur s využitím notového záznamu. Zkouší vytleskat rytmus zapsaný pomocí not ve 2/4 a 3/4 rytmu.	Notový záznam	
HV-5-1-03	Využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře.	Hudební doprovod	
HV-5-1-04	Rozlišuje sloku a refrén.	Hudební formy	
HV-5-1-6	Poslouchá instrumentální a vokální skladby. Poslechem rozezná hudební nástroje dechové, smyčcové, strunné a bicí. Vyhledá pomocí digitálních zdrojů skladby různých žánrů. Seznamuje se se skladateli.	Poslechové skladby Hudební nástroje Hudební skladatelé	
HV-5-1-07	Improvizuje s využitím tanečních kroků. Nacvičí jednoduchý taneček.	Hudebně pohybové činnosti	

HUDEBNÍ VÝCHOVA V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-5-1-01	Uplatňuje pěvecké dovednosti a zásady hlasové hygieny v pěveckém i mluvním projevu. Nacvičuje lidový dvojhlas a kánon. Zpívá lidové a umělé písně v durových a mollových tóninách. Interpretuje státní hymnu.	Pěvecké dovednosti Lidový dvojhlas, kánon Písně lidové a umělé, mollová a durová tónina Státní hymna	
HV-5-1-02	Zapíše noty v rozsahu stupnice C dur do notové osnovy. Vymyslí a zapíše pomocí not 2/4 a 3/4 rytmus.	Noty	
HV-5-1-03	Dle svých schopností doprovodí píseň na rytmické a melodické hudební nástroje.	Hudební doprovod	
HV-5-1-05	Vytvoří jednoduché rytmické přede hry a dohry. Využije improvizaci při hudební hrách.	Přede hra a dohra Improvizace	
HV-5-1-06	Poslouchá instrumentální a vokální skladby. Poslechem rozezná hudební nástroje dechové, smyčcové, strunné a bicí. Vyhledá pomocí digitálních zdrojů skladby různých žánrů. Vyhledává a sdílí hudební díla i s respektem k autorským právům. Seznamuje se se skladateli.	Poslechové skladby Hudební nástroje Hudební žánry Hudební skladatelé	
HV-5-1-07	Zkouší předvést tanečním krokem polku a valčík.	Hudebně pohybové činnosti	

Hudební výchova – druhý stupeň (Hv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvářen na 2. stupni školy ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá bohatých mezipředmětových vztahů s dalšími předměty (Vv, Čj, Vko, Dě, Pě atd.).

Hudební výchova vychází z dosažené úrovně hudebního rozvoje žáků a plynule navazuje na obsah hudební výchovy na prvním stupni. Původně hravé přístupy k pěveckým, poslechovým, instrumentálním a hudebně pohybovým činnostem se postupně usměrňují v tvořivou a cílevědomou práci. Domníváme se, že vnímání hudby je důležitou součástí života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. V hudební výchově dále vedeme žáky k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, k celkovému rozvoji žákovy hudebnosti a kultivování jeho projevu a potřeb.

Hudba pomáhá v osobnosti žáka utvářet hierarchii hodnot, rozvíjet tvořivý přístup ke světu, aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život. Konečným cílem je nejen naučit žáky hudbu citově prožívat, ale také chápat na úrovni hudebního rozvoje žáků i její společenské funkce.

Ve všech ročnících jsou jednotlivé písně ve vokálních činnostech pouze doporučené a vyučující ve výběru písní podle žánrů může uplatnit větší volnost.

Různé formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce a krátkodobé projekty. Výuka probíhá zpravidla v kmenové učebně nebo v jiných vhodných učebnách. Ve výuce se zpravidla v některých ročnících spojují z organizačních důvodů (dělená výuka Tv) dívky a chlapci z jednoho ročníku. Předmět je vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka probíhá s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k:

- kultivaci svého pěveckého, hudebního a tanečního projevu,
- ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance, zpěvu a hry na hudební nástroj,
- posílení správných pěveckých návyků,
- vnímají znějící hudbu a poznávají různých hudebních žánrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů spojených s hudební výchovou a k emocionálnímu obohacení,
- rozpoznávání problémů a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- hledání vhodných způsobů interpretace a vyjádření hudby.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému chování a vyjadřování v hodinách hudební výchovy,
- uvědomění si hudby jako prostředku komunikace,
- samostatnému vyhledávání informací o hudbě z různých zdrojů,
- prezentaci hudebních znalostí žáků před jejich spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci s ostatními spolužáky ve třídě v hodinách hudební výchovy,
- zažívání úspěchu při výuce hudební výchovy,
- respektování pravidel skupinové práce v hudební výchově,
- toleranci k různým hudebním kulturním hodnotám současnosti a minulosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- účasti na veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách,
- seznámení s životem a tvorbou významných osobností hudebního světa,
- ochraně a ocenění tradic hudby,
- posílení regionálního a vlasteneckého cítění a národní hrdosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používání jednoduchých rytmických nástrojů,
- šetrnému zacházení s pomůckami do hudební výchovy,
- vyjádření hudby pohybem.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

HUDEBNÍ VÝCHOVA VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-9-1-02	Zpívá v jednohlase.	Zpíváme v lidovém jednohlasu a dvojhlasu Zpěvácká intermezza Variace pěvecké, hudební, rytmické	
HV-9-1-01	Doprovází rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu.	Hrajeme a zpíváme ve dvou, třech, ... Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků	
HV-9-1-03	Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť.	Hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva Posuvky – Křížek, bé či odrážka	
HV-9-1-05	Sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenovává je.	Hudba na jevišti – opera, opereta, muzikál Hudba a tanec – balet, výrazový tanec Hudba a slovo – melodram	
	Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora. Poslouchá vybrané skladby.	Partitura aneb všechny nástroje v jedné knížce Ženské a mužské zpěvní hlasy Píseň a její hudební forma – píseň lidová a umělá	

HUDEBNÍ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-9-1-02	Zpívá v jednohlase, popř. ve dvojhlas. Zpívá písně lidové i umělé. Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky.	O lidském hlase (mutace, hlasová hygiena) Lidské nešvary a hudba Zpěvácká intermezza	
HV-9-1-01	Zařadí lidovou píseň podle obsahu. Rozezná druhy zpěvních hlasů. Na základě zkušeností rozpozná hudební nástroje. Zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií, zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu	Putování za lidovou písni Skupiny hudebních nástrojů a rozdělení hudebních nástrojů Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků	
HV-9-1-03	Se seznámí s formou kánonu, fugy, koncertu, sonátovou formou, symfonií, symfonickou básní, kantátou, oratoriem.	Polyfonie neboli vícehlas Kánon a fuga (J.S. Bach) Koncert (Vivaldi, Mozart)	
HV-9-1-04	Rozliší balet, společenské tance, výrazové tance.	Balet Výrazový tanec Společenské tance	
HV-9-1-05	Srovná práci autora a interpreta.	O tvorbě skladatele, skladatelských technikách Interpret a jeho místo v hudebním umění	
HV-9-1-06	Rozlišuje hudbu vokální a instrumentální.	Duchovní a světská hudba, kantáta a oratorium	

HV-9-1-07	Seznámí se s historií hudebních přehrávačů a nosičů.	Hudební přehrávače a nosiče	
HV-9-1-08	V digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku	Filmová hudba	

HUDEBNÍ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-9-1-02	Zpívá v jednohlase i vícehlase.	Zpěvácká intermezza Nácvik písní lidových i umělých	
HV-9-1-01	Vyzná se v jednoduchém grafickém záznamu melodie. Zachycuje rytmus, popř. melodii zpívané nebo hrané písně pomocí notového záznamu. Při vlastních či společných hudebních aktivitách využívá i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií.	Využití různých rytmických nástrojů. Hra na tělo. Vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci Volba vhodného hudebního nástroje a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení. Původ hudby, pravěk a starověk Středověk – gotika, gregoriánský chorál, trubadúři, truvéri, minnesängři Renesance Baroko (Bach, Händel, Vivaldi) Klasicismus (Haydn, Mozart, Beethoven) Romantismus Vážná hudba 20. stol. USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby Jazz a swing Rock and roll (Presley) a country Anglie jako vstupní brána moderní pop. Hudby do Evropy a rock 60. let (Beatles) 70. a 80. léta v moderní populární hudbě	MUL – Multikulturalita (základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách) VKM – Jsme Evropané - (pochopení souvislostí evropských kořenů kontinuity evropského vývoje, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů – ukázky děl evropských hudebních velikánů) MUL – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách
HV-9-1-03	Doprovází správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry.		
HV-9-1-06	Využívá při poslechu získané zkušenosti. Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora. Seznamuje se s vybranými skladbami. Zařazuje skladbu do příslušného období.		

HV-9-1-08	V digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován.	Hudební klip, hudební film a muzikál	
-----------	---	--------------------------------------	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
HV-9-1-02	Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. ve dvojhlasu.	Zpěvácká intermezza Nácvik písní lidových i umělých	VKM – Jsme Evropané (společné hudební kořeny a zdroje evropské civilizace a jejich vzájemné předávání)
HV-9-1-01	Vyzná se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy.	Volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers či jiné dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu	
HV-9-1-03	Doprovází správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Tvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry.		
HV-9-1-06	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	Rytmická cvičení Hra na tělo Hran Boomwhackery	
HV-9-1-05	Orientuje se v proudu znějící hudby.	Periodizace dějin hudby	
HV-9-1-07	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Počátky hudebních dějin v Čechách Česká renesance (Kryštof Harant z Polžic) České hudební baroko (A. V. Michna z Otradovic) Česká klasicismus (J. J. Ryba)	
			VKM – Objevujeme Evropu a svět (projevy kultury v evropském a globálním kontextu)

HV-9-1-08	Vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv.	Český romantismus (B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) Vážná hudba 20. stol. (L. Janáček, B. Martinů) Populární hudba na přelomu 19. a 20. století Osvobozené divadlo Divadla malých forem Divadlo Semafor Trampeká píseň Populární hudba Legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, Vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)	MUL – Multikulturalita (základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách)
-----------	--	---	--

Výtvarná výchova – první stupeň (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, součástí jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na tvůrčí činnosti – tvorbu, vnímání a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Očekávané výstupy a výstupy směřují především k těmto okruhům činností: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním, druhém a pátém ročníku jednu hodinu týdně a ve třetím a čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách, případně jiných vhodných učebnách. Součástí výuky jsou vhodné výukové programy, návštěvy výtvarných expozic a výstav.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- pochopení výtvarného umění jako zvláštního způsobu poznání,
- posuzování a porovnávání výsledků své práce,
- zlepšování svých vědomostí a dovedností v oblasti výtvarné výchovy,
- poznávání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací k řešení daného problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace se světem,
- diskuzím, vhodné argumentaci,
- obhajobě výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině,
- vytváření pravidel, která sami respektují,
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro výtvarnou tvorbu a její pochopení.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- podílení na školních výstavách, soutěžích, výzdobách,

- vytváření pěkného pracovního prostředí,
- péči o úpravu svého zevnějšku.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- ochraně zařízení školy poškozením výtvarnou činností,
- vnímání nutnosti ochrany životního prostředí.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě,
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-3-1-01	Uspořádá si své pracovní místo. Seznamuje se s výtvarnými potřebami a materiály. Vyjmenuje základní barvy, rozezná světlé a tmavé odstíny barev.	Výtvarné potřeby a materiály Vlastnosti barev	ENV-Vztah člověka k prostředí – kresba zvířat
VV-3-1-02	Uspořádá linie, barvy a tvary tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Rozvíjí výtvarné dovednosti pomocí hry s linií a barvou. Pečlivě vybarvuje. Použije rytmizaci linií, barev a tvarů v pásu. Přibližně výtvarně zachytí proporce postavy, zvířete, rostliny a věci. Nakreslí ilustraci k pohádce. Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje. Uplatní svoji fantazii a svobodně zvolí prostředky k výtvarnému vyjádření.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, tvary Rytmus Malba, kresba, kombinované techniky Tematická a volná tvorba Kreativita	
VV-3-1-03	Vizuálně ztvární událost vnímanou různými smysly.	Rok a jeho tradice (např. Vánoce, Velikonoce)	
VV-3-1-04	Interpretuje ilustraci pohádky.	Ilustrátoři pohádek	
VV-3-1-05	Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých.	Hodnocení	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-3-1-01	Připraví si výtvarné potřeby. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Rozliší odstíny jednotlivých barev.	Výtvarné potřeby, materiály a techniky Vlastnosti barev	ENV-Vztah člověka k životnímu prostředí – (malba a kresba krajiny)
VV-3-1-02	Míchá barvy a nanáší je na plochu. Uspořádá linie, barvy a tvary tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizaci linií, barev a tvarů na ploše. Výtvarně zachytí postavu, zvíře, rostlinu, věc a krajinu (i na základě inspirace z digitálních zdrojů). Zachycuje tvary v popředí a pozadí. Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje. Uplatní svoji fantazii a svobodně zvolí prostředky k výtvarnému vyjádření.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, tvary Rytmus Malba, kresba, kombinované techniky Tematická a volná tvorba Kreativita	
VV-3-1-03	Vizuálně ztvární událost vnímanou různými smysly.	Rok a jeho tradice (např. Vánoce, Velikonoce)	
VV-3-1-04	Interpretuje zachycení krajiny od různých ilustrátorů (i pomocí digitálních zdrojů).	Ilustrátoři	
VV-3-1-05	Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Vystavuje své práce.	Hodnocení	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-3-1-01	Samostatně si připraví pomůcky. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Rozezná barvy teplé a studené.	Výtvarné potřeby, materiály a techniky Vlastnosti barev	ENV-Vztah člověka k prostředí - ztvárnění rodné obce
VV-3-1-02	Dokáže míchat a překrývat barvy. Uspořádá linie, barvy a tvary tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizaci linií, barev a tvarů. Výtvarně zachytí postavu, zvíře, rostlinu, věc a krajinu (i na základě inspirace z digitálních zdrojů). Správně zachytí proporce stromu. Zachycuje tvary v popředí a pozadí. Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje. Uplatní svoji fantazii a svobodně zvolí prostředky k výtvarnému vyjádření.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, tvary Rytmus Malba, kresba, kombinované techniky Tematická a volná tvorba Kreativita	
VV-3-1-03	Vizuálně ztvární událost vnímanou různými smysly.	Rok a jeho tradice (např. Vánoce, Velikonoce)	
VV-3-1-04	Interpretuje ztvárnění lidových ornamentů na domech v místě bydliště. Seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí a sdělí, které dílo ho zaujalo.	Lidové ornamenty Vizuální produkce v online prostředí	
VV-3-1-05	Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Vystavuje své práce.	Hodnocení	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-5-1-01	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti. Využívá běžné i netradiční materiály a nástroje. Používá běžných pojmů z nauky o barvě.	Výtvarné potřeby, materiály a techniky Barva	
VV-5-1-02	Zachytí krajinu, tvar těla lidí a živočichů v klidu i v pohybu, stavbu. Využije písmo ve výtvarném projevu.	Malba, kresba, kombinované techniky	
VV-5-1-03	Experimentuje s barvami a tvary v prostoru a ploše. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle prožitků, pocitů a nálad. Vizuálně ztvární vybrané zvyky a tradice.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, tvary Rok a jeho tradice	
VV-5-1-04	Uplatňuje svoji originalitu.	Kreativita	
VV-5-1-05	Interpretuje zachycení pohybu člověka od různých malířů a ilustrátorů (i pomocí digitálních zdrojů) a vnímá je jako zdroj inspirace.	Malíři a ilustrátoři	
VV-5-1-06	Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vystavuje své práce.	Hodnocení	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-5-1-01	Uplatňuje ve vlastní tvorbě výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti. Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření. Používá běžných pojmů z nauky o barvě.	Výtvarné potřeby, materiály a techniky Barva	
VV-5-1-02	Zpřesňuje zachycení tvaru lidského těla. Vystihuje různé velikosti postav vzhledem k prostoru. Zkouší výtvarně zachytit jednoduché zátiší. Výtvarně ztvárňuje zvířata, rostliny, věci, stavby a krajinu. Využije písmo ve výtvarném projevu.	Malba, kresba, kombinované techniky	
VV-5-1-03	Experimentuje s barvami a tvary v prostoru a ploše. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle prožitků, pocitů a nálad. Vizuálně ztvární vybrané zvyky a tradice.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, tvary Rok a jeho tradice	
VV-5-1-04	Uplatňuje svoji originalitu.	Kreativita	
VV-5-1-05	Interpretuje zachycení zátiší od různých malířů (i pomocí digitálních zdrojů) a vnímá je jako zdroj inspirace. Při své tvorbě vyhledává a sdílí inspirační zdroje.	Malíři a ilustrátoři	
VV-5-1-06	Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí.	Hodnocení	

	Vystavuje své práce. Učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých.		
--	--	--	--

Výtvarná výchova – druhý stupeň (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka výtvarné výchovy umožňuje poznávat okolní svět i schopnosti žáků, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. Žáci si osvojují potřebné výtvarné techniky, rozvíjejí fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu vlastní výraz. Pracuje se ve dvojicích, skupinách nebo jednotlivě podle typu zadání práce. Materiál si žáci obstarávají podle pokynů vyučujících. Součástí výuky jsou výukové programy, pravidelné tematické exkurze a návštěvy výstav.

Očekávané výstupy a výstupy směřují především k těmto okruhům činností: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura a souvisí s dále uvedenými průřezovými tématy a předměty Pracovní činnosti a Hudební výchova. Předmět je vyučován v šestém a sedmém ročníku dvě hodiny týdně a v osmém a devátém ročníku s dotací jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební a výtvarné výchovy, kmenové třídě, v areálu školy nebo v jejím okolí. Ve výuce se zpravidla v některých ročnících spojují z organizačních důvodů (dělená výuka Tv) dívky a chlapci z jednoho ročníku. Výuka probíhá s celou třídou (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny).

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- pochopení výtvarného umění jako zvláštního způsobu poznání,
- posuzování a porovnávání výsledků své práce,
- zlepšování svých vědomostí a dovedností v oblasti výtvarné výchovy,
- poznávání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací k řešení daného problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace se světem,
- diskuzím, vhodné argumentaci,
- obhajobě výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině,
- vytváření pravidel, která sami respektují,
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro výtvarnou tvorbu a její pochopení.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- podílení na školních výstavách, soutěžích, výzdobách,
- vytváření pěkného pracovního prostředí,
- péči o úpravu svého zevnějšku.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- ochraně zařízení školy poškozením výtvarnou činností,
- vnímání nutnosti ochrany životního prostředí.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- Užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- Vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-9-1-01	Komponuje dekorativní plochu z linií různé síly, hustoty a směru, využívá různé techniky.	Rozvíjení smyslové citlivosti:	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s tiskovinou)
VV-9-1-03	Rozvíjí barevné cítění při výtvarném vyjádření vztahu ke skutečnosti. Zvýrazňuje děj a obsah převážně teplou nebo studenou barevností, inspiruje se současným výtvarným uměním a digitálními médii.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše	
VV-9-1-07	Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje prostor s přírodními a umělými detaily.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, kombinace ve vlastní tvorbě.	
VV-9-1-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje.	Uplatňování subjektivity: Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	
VV-9-1-02	Rozvíjí tvořivost na základě fantazie, výtvarně vyjadřuje představy.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, komiks Perspektiva ve vlastním výtvarném vyjádření.	
VV-9-1-05	Využívá znalostí o základních, barvách k osobitému výtvarnému vyjádření z různých informačních zdrojů.	Ověřování komunikačních účinků: Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	
VV-9-1-06	Výtvarně se vyjadřuje k tradicím, zvykům a svátkům.	Barevnost objektů Subjektivní výtvarné vyjádření reality.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-9-1-02	Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje morfologickou stavbu a vnitřní členění přírodnin, jejich řezů a struktur. Využívá a rozvíjí svou představivost, tvořivost a fantazii ve vlastním výtvarném projevu	Rozvíjení smyslové citlivosti: Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru	MED – tvorba mediálního sdělení (obrazné vyjádření k popisu)
VV-9-1-01	Zobrazuje tvarovou a prostorovou skladbu předmětů a architektonických tvarů.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, hudba, výběr, kombinace ve vlastní tvorbě	VKM – Evropa a svět nás zajímá (Výtvarný projekt – umění středověku, architektura, tvorba životního prostředí mající vztah k Evropě)
VV-9-1-04	Komponuje dekorativní plochu z geometrických, stylizovaných přírodních a věcných prvků a harmonických barev. Objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi.	Uplatňování subjektivity: Uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn	VKM – Jsme Evropané (Např. charakteristické stavby románského slohu, důraz na společné kulturní kořeny evropských národů)
VV-9-1-06	Interpretuje různými způsoby umělecká díla současnosti a minulosti.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komiks, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	
VV-9-1-03	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích a užívá různá digitální média.	Ověřování komunikačních účinků: Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-9-1-01	Výtvarně vnímá, analyzuje prostorové útvary předmětů, jejich objemovost a prostorové uspořádání (výsek nejbližšího okolí, domy, stroje, auta). Vyjadřuje tvarové a barevné znaky zajímavých přírodnin a jejich skupin, zobrazuje je volně s vystižením modelace, případně prostorových vztahů.	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	VKM – Evropa a svět nás zajímá -. Práce s uměleckým dílem. Výtvarný projekt – Cestujeme po Evropě MED – Fungování a vliv médií ve společnosti. (Práce s internetem – vyhledávání www stránek – orientace Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. Estetická a komunikativní funkce písma. Krása písma).
VV-9-1-02	Rozvíjí zobrazování lidské figury, zpřesňuje její proporce, vyjadřuje pohyb s využitím názoru, představy a fantazie. Zobrazuje lidskou hlavu na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku, barevnou a tvarovou nadsázku.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
VV-9-1-05	Rozvíjí prostorové vidění, cítění a výtvarné zobrazování prostorových útvarů na základě pozorování a poučení o prostorovém zobrazení (zátiší), rovnoběžné zobrazování, perspektivní jevy (architektura).	Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –malba a kresba, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace	
VV-9-1-04	Poznává a ověřuje výrazové vlastnosti různých materiálů (barvu, plochu, tvar a strukturu) a výtvarně je zpracovává, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, Komiks, fotografie, reklama, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	

VV-9-1-07	Poznává a ověřuje výtvarné principy monumentálně dekorativní tvorby v souvislosti s prostorem a architekturou (vitráž, mozaika, keramika, kamínky, sklo, dřevo).	Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření –vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace.	
VV-9-1-06	Interpretuje svým pohledem umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.	Techniky kresby Techniky malby Kompozice počítačová grafika, fotografie, video, animace	
VV-9-1-03	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.		
VV-9-08	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí.		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VV-9-1-01	Výtvarně vyjádří základní proporce předmětu, postavy.	Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	VKM – Jsme Evropané – dějiny umění – Vztah k architektuře a životnímu prostředí)
VV-9-1-07	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných.		
VV-9-1-02	Barevně vyjadřuje fyzický pocit nebo psychický stav ověřením funkcí barvy, děj nebo událost s důrazem na expresivně symbolickou funkci barvy.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	MED – práce v realizačním týmu - (Reklama a propagační prostředky: obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)
VV-9-1-06	Rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů, současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.	Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	
VV-9-1-03	K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.		
VV-9-1-05	Porovnává rozdílné výtvarné vyjádření u práce a uměleckého díla.	Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace	

Výchova ke zdraví – druhý stupeň (Vkj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je utvořen z obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Zdraví je v něm chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody, který je ovlivňován stylem života, chováním podporující zdraví, kvalitou mezilidských vztahů, životního prostředí atd. Protože zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní, spokojený a šťastný život a pracovní uplatnění, je poznávání a praktické ovlivňování zdraví jednou z priorit školního vzdělávání. V hodinách tohoto předmětu se zaměřujeme na posílení zdravotní gramotnosti žáků, kterou chápeme jako schopnost porozumět informacím souvisejícím se zdravím, aktivně je vyhledat a na základě toho jednat s cílem zlepšovat vlastní zdraví. Jde nám především o praktické dovednosti a praktickou aplikaci poznatků, které žáci získali v modelových situacích i v každodenním životě školy. V hodinách jsou realizována některá témata projektu škola podporující zdraví, do kterého je škola zapojena, a jsou doplněna výstupy o ochraně člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. Předmět je realizován v osmém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v dělených třídách rozdělených podle pohlaví na chlapce a dívky. Výuka probíhá v kmenových třídách, v areálu, popř. v jiných vhodných volných nebo odborných učebnách školy.

Vzdělávání a očekávané výstupy vycházejí z okruhů: Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví a Osobnostní a sociální rozvoj. Vzdělávání směřuje k získání zdravotně preventivních návyků směřujících ke zdravému životnímu stylu a aktivní podpoře zdraví, na dovednosti odmítat návykové látky, předcházet úrazům, získat orientaci v základních otázkách sexuality a v uplatňování odpovědného sexuálního chování a v upevnění a prohloubení návyků poskytovat základní první pomoc. Předmět Výchova ke zdraví je vyučován v osmém ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty pro život člověka,
- efektivnímu učení, organizaci vlastního učení, celoživotnímu vzdělávání
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- vnímání nejrozličnějších problémových situací (mimořádné, krizové) a k jejich řešení,
- využití získaných dovedností a vědomostí a k objevování různých variant řešení,
- získání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- obhájení svých rozhodnutí a aplikace známých postupů při řešení obdobných situací.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání a třídění informací o zdraví, jejich propojování a využívání v praktickém životě,
- zapojení do diskuze, k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodných reakcí na ně,

- uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy,
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- spolupráci ve skupině na problémech týkajících se zdraví,
- podílení se na utváření příjemné atmosféry, pravidel a jejich dodržování v týmu,
- upevňování dobrých mezilidských vztahů a v případě potřeby požádání druhých o pomoc nebo spolupráci při řešení problému a její poskytnutí druhým,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím se základními etickými a morálními postoji,
- vytváření pozitivní představy o sobě samém a podporuje jeho zdravou sebedůvěru a samotný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování názorů jiných a schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání nátlaku a hrubého zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- aktivnímu zapojení do činností podporujících zdraví ve škole i v obci,
- chápání společenských a školních norem a zákonů v oblasti zdraví.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- ochraně zdraví při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech,
- chápání dobrého fyzického stavu a duševní pohody jako předpokladu výběru odpovídající profesní dráhy,
- využití ICT pro hledání informací,
- ovládání základních postupů první pomoci,
- k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržení pravidel a plnění povinností.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
VZ-9-1-01	Žák aplikuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě.	Vztahy Sebepoznání a sebepojetí	OSV – vytváření dobrých vztahů
VZ-9-1-02	Uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu nebo ho narušují.	Vztahy Konflikt Šikana	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace
VZ-9-1-03	Uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu (výživa, pohybová aktivita, závislostní chování a zneužívání návykových látek, sexuální chování, režimová opatření, stres a duševní hygiena aj.)	Životní styl Výživa Závislosti Dospívání Režim dne	
VZ-9-1-04	Určí, které způsoby chování mohou ohrozit zdraví a uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, kraje, obce.	Životní styl Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Závislosti	
VZ-9-1-05	Uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života.	Podpora zdraví Prevence Stres	VDO – Participace občana na politickém životě ENV – lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí
VZ-9-1-06	Diskutuje o žebříčku životních hodnot a argumentuje pro nutnost podpory zdraví. Samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích.	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví Sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.	

VZ-9-1-07	Určí faktory ovlivňující jeho výživu a uvede vztah vlivu výživy na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních chorob a poruch příjmu potravy.	Výživa Poruchy příjmu potravy Civilizační choroby	OSV – Psychohygiena OSV – komunikace Přírodopis – rozmnožování Vko – lidská setkání Přírodopis – fyziologie člověka MED – interpretace mediálního sdělení, fungování a vliv médií
VZ-9-1-08	Uplatňuje hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí.	Ochrana před přenosnými chorobami	
VZ-9-1-09	Navrhne denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého životního stylu a vyhledá informace o možnostech podpory zdraví.	Režim dne Prevence	
VZ-9-1-10	V modelové situaci uplatní vhodnou dovednost pro předcházení stresové situaci.	Duševní hygiena Stres	
VZ-9-1-11	Popíše s užitím vhodné terminologie tělesné a fyziologické změny v období dospívání, mechanismus početí a období gravidity, uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psycho – sociální oblasti v období dospívání, uplatňuje v praxi respekt k opačnému i stejnému pohlaví.	Dospívání Sexuální život Těhotenství Porod	
VZ-9-1-12	Rozhodne na modelových příkladech o možných řešení vzniklých rizikových situací v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality, popíše souvislost mezi reprodukčním chováním, věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím.	Sexuální život Reprodukční zdraví Partnerské vztahy	
VZ-9-1-13	V modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky, diskutuje o závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince.	Závislosti Návykové látky	

VZ-9-1-14	Diskutuje o manipulaci, uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese, uplatňuje pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích.	Manipulace Reklama Bezpečné chování v kyberprostoru Sekty	INF – bezpečnost v kyberprostoru Přírodopis – fyziologie člověka
VZ-9-1-15	Analyzuje konkrétní situace v silničním provozu a železniční dopravě a uvede nebezpečí plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, popíše prvky výbavy cyklisty, demonstruje postup poskytnutí první pomoci.	Dopravní výchova První pomoc	
VZ-9-1-16	Volí v modelových situacích mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví.	Ochrana za mimořádných událostí	

Tělesná výchova - první stupeň (Tv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, součástí jeho obsahu jsou dále zařazená průřezová témata. Tělesná výchova má pro žáky velmi důležitý význam, protože je jedním z nejúčinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole. Cílem výuky tělesné výchovy je vyvolat u žáků prožitek a radost z tělesného pohybu a dále je motivovat k tělesné činnosti, nikoliv výuku převážně orientovat na výkonnost. Ve vyučování je kladen důraz na pohybový rozvoj žáků podle principů všestrannosti, a to nejen na zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jejich charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídít kolektivu). Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v jednotlivých hodinách tělesné výchovy formou průpravných, kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cvičení.

Očekávané výstupy vycházejí z okruhů učiva: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení a okruhů Zdravotně tělesné výchovy: Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení, Speciální cvičení a Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku vždy dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách (v případě vyššího počtu žáků je možné třídu dělit na skupiny), a to v tělocvičně, gymnastickém sálu, školním hřišti, popř. jiném vhodném místě (areál TJ Jiskra). Součástí tělesné výchovy je plavecký výcvik probíhající zpravidla ve druhém a třetím ročníku. Výuka plavání, která probíhá mimo areál v plaveckém bazénu, je v rozsahu 20 vyučovacích hodin ročně, tj. celkem 40 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení pohybových schopností a dovedností,
- získávání návyku správného držení těla,
- rozvíjení obratnosti a fyzické zdatnosti,
- průpravným cvičením pro míčové hry, technice házení, chytání, přihrávání a s jednoduchými základy miniher,
- účasti na soutěžích a prezentaci výsledků své práce,
- ochotě se sebezdokonalovat svým přístupem a příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení smyslu pro účelný pohyb,
- přípravě na sportovní výkon (obuv, oděv, úpravu vlasů, jiné doplňky),
- spolupráci při řešení problémů (v kolektivních sportech) a vzájemné toleranci.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- správným reakcím na povely učitele,
- zvládání základů požadovaných cvičení,
- shromažďování informací z různých sdělovacích prostředků o sportu,

- kultivovanému vyjadřování při provádění sportovních činností.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci v družstvech, respektování daných pravidel,
- upevňování charakterových vlastností, rozvíjení sociálních vztahů (výhra x prohra, povzbuzení),
- snaze pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržovat pravidla, podřídit se, spolupracovat).

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situace ostatních, odmítání útlaku a hrubého zacházení a nedodržování pravidel,
- účasti na různých sportovních soutěžích (školních, regionálních, okresních apod.),
- posilování vlasteneckého cítění sledováním mezinárodních sportovních akcí.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- zapojování do všech pohybových činností dle svých možností a schopností,
- používání různého sportovního náčiní a náradí a dodržování všech pravidel bezpečnosti při zacházení s nimi,
- udržování cvičebního úboru v čistotě a pořádku.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, v místě bydliště i jinde v různých zdrojích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

TĚLESNÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-3-1-01	Dodržuje správné držení těla a správně dýchá při různých činnostech i provádění cviků. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu.	Vztah ke sportu Cvičení během dne Jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	MUL – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce ve skupinách a družstvech)
TV-3-1-02	Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí průpravné cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Hraje jednoduché pohybové a míčové hry. Procvičuje základní způsoby házení, chytání a manipulaci s míčem. Na pokyn vystartuje a uběhne danou vzdálenost. Cvičí správnou techniku skoku z místa. Provádí stoj na lopatkách. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách a lavičkách. Skáče přes švihadlo. Podbíhá dlouhé švihadlo.	Příprava ke sportovnímu výkonu Sportovní hry Atletika Gymnastika	
TV-3-1-03	Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Jedná v duchu fair play.	Týmové pohybové činnosti a soutěže	
TV-3-1-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti.	Bezpečnost a hygiena při sportování	

TV-3-1-05	Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Rozumí základním tělocvičným pojmům (názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní).	Tělocvičné pojmy a komunikace	
-----------	---	-------------------------------	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-3-1-01	Dodržuje správné držení těla a správně dýchá při různých činnostech i provádění cviků. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Projevuje samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti.	Vztah ke sportu Cvičení během dne Jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	
TV-3-1-02	Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Rozvíjí obratnost, pohotovost, rychlost a vytrvalost.	Příprava ke sportovnímu výkonu	
	Hraje jednoduché pohybové a míčové hry. Procvičuje základní manipulaci s míčem včetně házení, chytání a driblinku. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Cvičí vybíjenou.	Sportovní hry	
	Cvičí stoj na lopatkách a kotoul vpřed. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách a lavičce. Podbíhá dlouhé švihadlo. Skáče přes švihadlo. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči. Cvičí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze nebo na švédské bedně.	Gymnastika	
	Užívá nízký start při nácviku sprintu. Uběhne danou vzdálenost.	Atletika	

	Cvičí správnou techniku skoku do dálky i z místa.		
TV-3-1-03	Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Jedná v duchu fair play. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku.	Týmové pohybové činnosti a soutěže	MUL-Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce při hraní míčových her)
TV-3-1-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv.	Bezpečnost a hygiena při sportování	
TV-3-1-05	Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Rozumí základním tělocvičným pojmům (názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní).	Tělocvičné pojmy a komunikace	
TV-5-1-11	Zvyká si na vodní prostředí. Dodržuje hygienická pravidla při plavecké výuce. Osvojuje si základní plavecké dovednosti.	Plavecký výcvik v rozsahu 20 hodin	
TV-5-1-12	Zvládá základy plaveckého způsobu prsa, kraul a znak. Dodržuje určená pravidla bezpečnosti. Učí se přivolat pomoc.		

	Podbíhá dlouhé švihadlo. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči.		
TV-3-1-03	Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Jedná v duchu fair play. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku. Uvědomuje si následky pro sebe a družstvo při porušení pravidel.	Týmové pohybové činnosti a soutěže Tělocvičné pojmy a komunikace	MUL – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
TV-3-1-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv.	Bezpečnost a hygiena při sportování	
TV-3-1-05	Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Rozumí základním tělocvičným pojmům (názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní).	Tělocvičné pojmy a komunikace	
TV-5-1-11	Zvyká si na vodní prostředí. Dodržuje hygienická pravidla při plavecké výuce. Osvojuje si základní plavecké dovednosti.	Plavecký výcvik v rozsahu 20 hodin	
TV-5-1-12	Zvládá základy plaveckého způsobu prsa, kraul a znak. Dodržuje určená pravidla bezpečnosti. Učí se přivolat pomoc.		

TĚLESNÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-5-1-01	Dodrží správné držení těla a správně dýchá při různých činnostech i provádění cviků. Provádí kompenzační a relaxační cviky.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví	
TV-5-1-02	Cvičí protahovací a napínací cviky a cviky na posílení těla. Uplatňuje pohybové činnosti v průběhu vyučovacího procesu i odpočinku.	Zdravotně zaměřené cviky Tělocvičné chvilky, protažení a sportování o přestávce	
TV-5-1-03	Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí průpravné cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Zdokonaluje manipulaci s míčem. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí střelbu na koš. Hraje vybíjenou, přehazovanou a florbal. Hází malým míčkem. Předává štafetový kolík při štafetovém běhu. Provádí běžeckou abecedu. Uběhne danou vzdálenost. Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky z místa i s rozběhem. Šplhá na tyči. Upevňuje gymnastické dovednosti na žíněnce.	Příprava ke sportovnímu výkonu Sportovní hry Atletika Gymnastika	

	Cvičí na hrazdě, žebřinách a lavičce. Odráží se z můstku při cvičení na koze nebo švédské bedně. Provádí výskok do kleku a dřepu, roznožku.		
TV-5-1-04	Dodržuje pravidla bezpečnosti a pohybové hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Přivolá pomoc při úrazu.	Hygiena a bezpečnost	
TV-5-1-05	Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků.	Hodnocení pohybové činnosti	
TV-5-1-06	Dodržuje pravidla jednotlivých her a pozná jejich porušení. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji.	Zásady jednání a chování fair play	
TV-5-1-07	Používá základní tělocvičné pojmy (názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní). Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Dodržuje povely pořadových cvičení.	Komunikace a organizace	
TV-5-1-10	Vyhledá informace o sportovních akcích pomocí internetových zdrojů.	Zdroje informací o pohybových činnostech	

TĚLESNÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-5-1-01	Dodrží správné držení těla a správně dýchá při různých činnostech i provádění cviků. Provádí kompenzační a relaxační cviky.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví	
TV-5-1-02	Cvičí protahovací a napínací cviky a cviky na posílení těla. Uplatňuje pohybové činnosti v průběhu vyučovacího procesu i odpočinku.	Zdravotně zaměřené cviky TV chvilky, protažení a sportování o přestávce	
TV-5-1-03	Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí průpravné cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Zdokonaluje manipulaci s míčem. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí střelbu na koš. Hraje vybíjenou, přehazovanou a florbal. Šplhá na tyči nebo na laně. Zdokonaluje gymnastické dovednosti na žíněnce (např. napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, přemet stranou a stoj na ruce). Cvičí na hrazdě, žebřinách, kruzích a lavičce. Odráží se z můstku při cvičení na koze nebo švédské bedně. Provádí výskok do kleku a dřepu, roznožku. Hází malým míčkem.	Příprava ke sportovnímu výkonu Sportovní hry Gymnastika	

	Předává štafetový kolík při štafetovém běhu. Běží různé délky tras. Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky z místa i s rozběhem.	Atletika	
TV-5-1-04	Dodržuje pravidla bezpečnosti a pohybové hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Adekvátně reaguje při úrazu a přivolá pomoc.	Hygiena a bezpečnost	
TV-5-1-05	Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků.	Hodnocení pohybové činnosti	
TV-5-1-06	Dodržuje pravidla jednotlivých her, pozná jejich porušení a adekvátně na ně reaguje. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Respektuje opačné pohlaví při pohybových činnostech.	Zásady jednání a chování fair play	
TV-5-1-07	Používá základní tělocvičné pojmy (názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní). Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Dodržuje povely pořadových cvičení.	Komunikace a organizace	
TV-5-1-08	Připraví si vhodné cviky, činnosti a soutěže na úrovni třídy. Předevičuje ostatním.	Organizace jednoduchých pohybových činností	

TV-5-1-09	Měří pásmem a vyhodnotí atletické disciplíny skok daleký a hod kriketovým míčkem a porovná je s předchozími výsledky.	Měření pohybových výkonů	
TV-5-1-10	Vyhledá informace o sportovních akcích pomocí internetových zdrojů.	Zdroje informací o pohybových činnostech	

Tělesná výchova – druhý stupeň (Tv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá mezipředmětové vztahy k celé řadě předmětů, např. Přírodopisu, Hudební výchovy, Výchovy ke zdraví, Výtvarné výchovy, Zeměpisu atd.

Předmět je koncipován jako soubor různých přítažlivých příležitostí k pohybovým činnostem v denním režimu žáků. Ve výuce vytváříme žákům příležitosti, v nichž se pohybové dovednosti stávají zdrojem prožitku, motivace a uspokojení. Z prožitků tělesné výchovy je vytvářen vztah k pohybu, který je podstatným prvkem zdravého životního stylu. Význam má i zdravotně preventivní, korektivní a rozvojová funkce zdravotně tělesné výchovy. Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Očekávané výstupy vychází těchto okruhů učiva: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení.

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku, šestém ročníku s hodinovou dotací tři hodiny (z toho jedna hodina se vyučuje společně pro všechny žáky ze stejné třídy jako sportovní hry), v sedmém až devátém ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně. Žáci využívají zpravidla tělocvičnu nebo gymnastický sálek na prvním stupni a ve venkovním areálu hřiště na míčové hry a doskočiště. V příznivém počasí se vyučuje tělesná výchova na jiném určeném místě (např. stadion TJ Jiskra aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- poznávání smyslu a cíle svých aktivit,
- plánování, organizování a řízení vlastní činnosti,
- zpracování informací o pohybových aktivitách v rámci nabídky školy,
- sebehodnocení a stanovení si vlastních cílů, umožňujících vnímat vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vnímání nejrozličnějších problémových situací a způsobu jejich řešení,
- kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, která jsou schopni obhájit,
- zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- správným způsobem řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- komunikaci na odpovídající úrovni,
- osvojení kultivovaného ústního projevu,
- dodržování pravidel slušného chování,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu,
- vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytnutí pomoci a spolupráci s ostatními.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- respektování názorů ostatních,
- formování volných a charakterových rysů,
- zodpovědnému rozhodování, podpoře a ochraně zdraví, ohleduplnosti ke druhým,
- aktivnímu zapojení do sportovních činností,
- rozlišování a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...).

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- efektivitě při organizování vlastní práce,
- spoluorganizování svého pohybového režimu,
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi,
- ovládnutí základních postupů první pomoci,
- dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- využívání prostředků a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

TĚLESNÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-9-1-01	Předchází jednostrannému zatížení. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základy první pomoci při tělesné výchově Drogy a jiné škodliviny, jejich vliv na organismus Péče o sebe sama – zvládání zátěžových situací, zlepšování fyzické kondice, relaxace Pohybové dovednosti – nástupové tvary a přesuny, rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly	
TV-9-1-02	Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Věnuje se sportování aktivně (i ve volném čase).		
TV -9-1-03	Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných dovedností a usiluje o sebezdokonalování.		
TV -9-1-04	Uvědomuje si vliv drog a důsledků a důsledků na organismus.	Atletika Atletická abeceda, průpravná běžecká cvičení Nízký start, startovní povely, běh na 100 m, běh na 60 m Běh vytrvalostní na 600 a 1000 m Běh v terénu – rovnoměrný, nerovnoměrný, „indiánský“ Běh přes nízké překážky Skok daleký a vysoký – odrazová cvičení, nácvik techniky Hod míčkem – z místa, chůze, rozběhu	
TV-9-1-05	Uplatňuje a využívá při všech činnostech a hrách. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny. Podporuje fair play jednání. Používá při sportovních činnostech chytré hodinky k měření tepové frekvence a vzdálenosti.		
TV-9-2-01	Zvládá základní gymnastické prvky. Zvládá techniku atletických disciplín. Osvojuje si základy techniky nízkého startu, skoku do dálky a výšky, hodů míčkem. Uplatňuje při vytrvalosti vůli.	Gymnastika Organizace a bezpečnost, dopomoc, názvosloví, technika pohybu Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, nácvik kotoulu letmo, stoj na lopatkách	
TV-9-2-02	Nacvičuje cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí.		

TV-9-3-01	Uplatňuje při cvičení svůj fyzický fond. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Osvojuje si dle svých předpokladů základní herní činnosti, využívá je při vlastní hře.	Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin Kruhy – komíhání ve svisu Přeskoky – průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku, skrčka a roznožka přes kozu Šplh – tyč, lano	
TV-9-3-02	Spolupracuje se svými spoluhráči, dodržuje zásady fair play.	Sportovní hry: vybíjená, přehazovaná, ringo, pálkovaná.	
TV-9-3-03	Snaží se je využívat při různých pohybových hrách a činnostech. Cvičí při hudbě, posiluje kondici. Dbá na správné držení těla.	Úpoly Přetahy a přetlaky, úpolové odpory Rytmická a kondiční gymnastika Cvičení s hudbou, aerobik Kalanetika, fitbal	
TV-9-3-04	Usiluje o rozvoj své svalové zdatnosti.	Bruslení – bezpečný rozjezd všemi směry a zastavení	
TV-9-3-05	Koordinuje organizaci v prostoru a při pohybových činnostech.	Komunikace v Tv Zásady bezpečnosti při sportování (vhodná obuv, oděv, hygiena, přesuny, povely) Tělocvičné názvosloví, povely, signály, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě Zásady jednání a chování	
TV-9-3-06	Zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře.		
TV-9-3-07	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz). Zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží Dodržuje zásady přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Kompenzuje zatížení organismu po pohybové	Sportovní hry Příprava ke sportovnímu výkonu (držení těla při činnostech, správné dýchání, oblečení a sportovní obuv)	

	činnosti. Jedná v duchu fair play a uvědomuje si význam sportování pro zdraví. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování. Poznává pravidla vybraných her – vybíjená, košíková, florbal, fotbal.	Strečink Vztah ke sportu – zásady jednání a chování (následky porušování pravidel, význam sportování pro zdraví člověka, zdravotní handicap) Zásady bezpečnosti při sportování (povely, signály, vhodné oblečení a obutí) základy sportovních her: míčové hry a pohybové hry	
--	--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-9-1-01	Zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Protahovací, posilovací a koordinační cvičení Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení	Nabídka vícedenní akce: Lyžařský výcvikový kurz v trvání 5-7 dní
TV-9-1-03	Umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj.		
TV-9-1-04	Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase.	Atletika Průpravná běžecká cvičení	
TV-9-2-02	Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.	Atletická abeceda, technika běhu, taktika běhu v závodech Běh na 100 m, 60 m.	
TV-9-3-05	Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení.	Rovnoměrný, „indiánský“ běh v terénu i na dráze Vytrvalý na dráze – 1200 m	
TV-9-3-07	Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. Používá při sportovních činnostech chytré hodinky k měření tepové frekvence a vzdálenosti.	Štafetový běh – předávka Běh přes nízké překážky Průpravná cvičení pro rozběh a odraz pro skok daleký, vysoký Hod míčkem z rozběhu Vrh koulí – nácvik techniky, vrh z místa	
TV-9-3-03	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při pohybové přípravě.	Gymnastika Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo přemet stranou, stoj na rukou rovnovážné polohy v postojích Hrazda po čelo – náskok do vzporu zákmihem	
TV-9-3-04	Zvládá cvičební prvky akrobacie, na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností.	seskok, výmyk Kruhy – komíhání ve svisu trampolínka – skoky s odrazem prosté, kladina – náskok, chůze, obraty, seskok	

TV-9-1-05	Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje význam sebeobránných činností. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Seznamuje se historií a současností sportu. Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Ovládá pravidla hry, teorii grafického značení jednoduchých herních činností. Uplatňuje ve hře herní kombinace. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Poznává základní techniky sjezdového lyžování a snowboardingu. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě a zimní turistice a řídí se jimi. Zná zásady přivolání první pomoci.	Koza – přeskok přes kozu našír – roznožka, skrčka s dopomocí (švédská bedna) Šplh – tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika – dívky Aerobik Cvičení s náčiním – švihadlo Krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem. Posilovací cvičení bez náčiní – kalanetika. Posilovací a uvolňovací cvičení s náčiním – medicinbaly, lavičky, žebřiny Úpoly – chlapci Úpolová obratnost – pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory střehy, držení v postoji a na zemi Sportovní hry – dívky Míčové hry – basketbal – herní činnosti jednotlivce, útočné a obranné kombinace, taktika hry. Volejbal – nácvik odbití spodem, bagr Florbal – práce s balonkem, herní činnosti jednotlivce, pravidla Chlapci míčové hry Fotbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, řízená hra – utkání Basketbal – herní činnosti jednotlivce, systém hry, obrana, útočná fáze, nácvik střelby.	
-----------	--	---	--

		Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení, zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry. Sjezdové lyžování – základní lyžařské techniky.	
--	--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-9-1-02	Poznává význam pohybu pro zdraví. Zvyšuje zdravotní zdatnost.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení. Správné držení těla	
TV-9-1-03	Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.	Atletika Běh na 60 m, 100 m, 400 m. Běh vytrvalostní na 1500 m, běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký, vysoký – technika flopu Hod míčkem, granátem Vrh koulí – upevňování: sun, odvrh, měření	
TV-9-1-04	Podle svých předpokladů zvládá techniku i taktiku rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Získané dovednosti uplatní ve hře, soutěži nebo rekreačních činnostech. Používá při sportovních činnostech chytré hodinky k měření tepové frekvence a vzdálenosti.	Gymnastika Akrobacie – jednoduchá sestava s dopomocí: skoky na místě, z místa, přemet stranou, stoj na rukou do kotoulu s dopomocí Hrazda jednoduchá sestava s dopomocí, kruhy – houpání s obraty, u záhupu seskok, nácvik jednoduché sestavy s dopomocí, trampolínka – skoky s pohyby nohou, švédská bedna nadél – náskok, přeběh, seskok, kotoul Kozu – přeskok přes kozu našir – roznožka, skrčka s dopomocí Šplh na tyči s přírazem, lano	
TV-9-2-01	Má radost, že zvládl základní gymnastické prvky. Cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Zvládá jednoduché taneční kroky.		
TV-9-3-01	Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností.		
TV-9-3-02	Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku.		
TV-9-3-03	Cvičí při hudbě, posiluje kondici.	Rytmická a kondiční gymnastika - dívky	

TV-9-3-06	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	Aerobik – jednoduchá sestava s hudebním doprovodem	
TV-9-3-07	Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků.	Cvičení s náčiním – švihadlo, míč, pohybová skladba s hudebním doprovodem. Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilates, s náčiním – fitbal	
TV-9-1-05	Stručně popíše historii a současnost sportu. Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost.	Úpoly – chlapci Úpolová obratnost – pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory, střehy, držení v postoji a na zemi Sportovní hry – dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry Florbal – hra, zdokonalují herní činnosti Basketbal hra – chlapci Míčové hry – basketbal – herní činnosti jednotlivce, obranné kombinace – osobní – zónová obrana, útočné kombinace, řízená hra – utkání Florbal -herní kombinace, zdokonalují základní typy střelby, hra. Fotbal Volejbal -herní činnosti jednotlivce, odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry. Sezónní sporty	

		Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ovládá pohyb na bruslích s hokejovým nářadím Komunikace v Tv	
--	--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
TV-9-1-01	Poznává význam pohybu pro zdraví.	Význam pohybu pro zdraví	
TV-9-1-04	Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
TV-9-1-05	Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, má osvojené návyky a dodržuje je. Používá při sportovních činnostech chytré hodinky k měření tepové frekvence a vzdálenosti.	Atletika Běh vytrvalý do 1500 m dívky a do 3000 m chlapci Běh přes nízké překážky, štafetový běh. Skok daleký, skok vysoký Hod míčkem, granátem, vrh koulí Sprint	
TV-9-2-01	Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy.	Gymnastika Akrobacie, hrazda, kruhy, trampolína, švédská bedna Samostatné sestavení a provedení jednoduché sestavy	
TV-9-2-02	Jednoduchá sestava, cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Zvládne obtížný prvek s dopomocí.	Šplh Koža – přeskok přes kozu nadél i našír – skrčka, roznožka, odbočka	
TV-9-3-01	Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností.	Kruhy – jednoduchá sestava	
TV-9-3-02	Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě.	Rytmická a kondiční gymnastika – dívky Aerobik – jednoduchá vlastní sestava s hudebním doprovodem	
TV-9-3-03	Zvládá jednoduché taneční kroky, při tanci používá správnou techniku.	Cvičení s náčiním – švihadlo, obruč Krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem	

TV-9-3-04	Podle svých možností zlepšuje úroveň svých dovedností.	Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilates, strečink	
TV-9-3-05	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.		
TV-9-3-06	Uvědomuje si své možnosti ve střetu s protivníkem.	Úpoly – chlapci Úpolová obratnost pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory Střehy, držení v postoji a na zemi Únik z držení Sebeobrana – zneškodnění soupeře	
TV-9-3-07	Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků.		
TV-9-1-05	Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost.	Sportovní hry – dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů, taktika hry Doplňkové sporty Basketbal – hra, taktika Florbal – hra, systém hry Sportovní hry – chlapci Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry Basketbal – řízená hra Florbal – velký – pravidla, herní činnosti, útočné kombinace – hra Fotbal Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry Hokej	

Pracovní činnosti – první stupeň (Pč)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vytvořen ze vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, součástí obsahu jsou dále vymezená průřezová témata. Obsahem předmětu jsou pracovní činnosti, které žákům slouží k získání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a k profesionální orientaci.

Pracovní činnosti se vyučují jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku školy s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách v učebně, odborných učebnách a v okolí školy. Důraz je kladen: na osvojení si základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních činnostech, používání vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek, vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku, bezpečnost při práci.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení jemné motoriky a manuální zručnosti,
- rozlišování jednoduchých pracovních nástrojů, poznávání k čemu slouží, bezpečnému zacházení,
- rozlišování různých materiálů, všímání si jejich vlastností,
- osvojování si jednoduchých pracovních operací a postupů, organizování práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- zájmu o řešení ekologických problémů – třídění odpadu, ochrana přírody.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- práci ve skupině, podpoře a rozvíjení kultivovaného chování a vyjadřování.
- vzájemné spolupráci.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spolupráci ve skupině,
- společnému hodnocení práce,
- prezentování výsledků své práce na školních výstavách,
- uznávání práce vlastní i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- dodržování hygieny a bezpečnosti práce,
- respektování školního řádu a vnitřního řádu odborných učeben.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- bezpečnému a správnému používání pracovních nástrojů, pomůcek, náčiní,
- poskytování první pomoci při úrazu (žáci dbají na ochranu zdraví svého i svých spolužáků),

- postupnému vytváření pozitivního vztahu k práci,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti.

Kompetence digitální

Učitel žáky vede k:

- využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- vytvoření videonávodu vlastního pokrmu,
- vyhledávání pracovních postupů a návodů v doporučených online zdrojích,
- zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRACOVNÍ ČINNOSTI I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČPS-3-1-01	Nachystá si potřeby ke své práci. Provádí jednoduché pracovní postupy. Tvoří z papíru. Zachází bezpečně s nůžkami. Tvoří z modelovací hmoty předměty jednoduchých tvarů. Pracuje s různým materiálem (např. přírodniny, textil, drát, korálky).	Jednoduché pracovní postupy Práce s papírem Modelování Práce s tradičním i netradičním materiálem	
ČPS-3-1-02	Pracuje podle pokynů a předlohy. Vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu.	Předloha a videonávod	
ČPS-3-2-01	Vytvoří model z kostek. Tvoří modely podle návodu nebo podle vlastní fantazie.	Práce se stavebnicí	
ČPS-3-3-01	Pozoruje tvar rostlin. Nakreslí jednoduché schéma svého pozorování.	Pozorování přírody	
ČPS-3-3-02	Pečuje o pokojové rostliny.	Ošetřování rostlin	
ČPS-3-4-02	Stanoví pravidla správného stolování.	Pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI II. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČPS-3-1-01	Nachystá si potřeby ke své práci. Provádí jednoduché pracovní postupy. Tvoří z papíru. Využívá co nejlépe plochu papíru. Správně zachází s nůžkami. Tvoří z modelovací hmoty. Pracuje s různým materiálem (např. přírodniny, textil, drát, korálky, odpadový materiál).	Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní postupy Práce s papírem Modelování Práce s tradičním i netradičním materiálem	ENV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl (odpady, využití odpadového materiálu)
ČPS-3-1-02	Pracuje podle pokynů a předlohy. Vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu.	Předloha a videonávod	
ČPS-3-2-01	Vytvoří model z různých typů stavebnic. Tvoří modely podle návodu, předlohy nebo podle vlastní fantazie.	Stavebnice Práce s návodem	
ČPS-3-3-01	Rychlí větvičky různých rostlin. Poznává základní životní podmínky rostlin. Zaznamenává výsledky pozorování i s využitím digitální technologie.	Pozorování Základní podmínky pro pěstování rostlin	
ČPS-3-3-02	Pečuje o pokojové rostliny a vybere jejich názvy.	Ošetřování a pěstování rostlin	
ČPS-3-4-01	Připraví místo ke stolování.	Jednoduchá úprava stolu	
ČPS-3-4-02	Dodržuje pravidla chování při stolování.	Pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČPS-3-1-01	Nachystá si potřeby ke své práci. Vybere vhodné pracovní pomůcky. Využívá různé techniky práce. Tvoří z papíru. Přesně stříhá a pečlivě lepí papír. Tvoří z modelovací hmoty.	Pracovní pomůcky a nástroje Práce s papírem Modelování	
	Pracuje s různým materiálem (např. přírodniny, textil, drát, korálky, odpadový materiál).	Práce s tradičním i netradičním materiálem	
ČPS-3-1-02	Pracuje podle pokynů a předlohy.	Předlohy	
ČPS-3-2-01	Vytvoří model z různých typů stavebnic. Tvoří modely podle návodu, předlohy nebo podle vlastní fantazie. Předvede montáž a demontáž modelů.	Konstrukční činnosti	
ČPS-3-3-01	Pozoruje a poznává některé druhy pokojových rostlin i s využitím digitálních technologií.	Pozorování	ENV-Vztah člověka k prostředí-náš životní styl (péče o pokojové rostliny)
ČPS-3-3-02	Pečuje o rostliny ve třídě.	Ošetřování, pěstování rostlin	
ČPS-3-4-01	Připraví místo ke stolování.	Jednoduchá úprava stolu	MUL – Lidské vztahy – uplatňování zásad slušného chování
ČPS-3-4-02	Aplikuje pravidla chování při stolování.	Pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ ČINNOSTI IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČPS-5-1-01	Tvoří výrobky z různých materiálů (např. papír, karton, přírodniny). Pracuje s různým materiálem (např. textil, modelovací hmota, drát, odpadový materiál). Vytvoří výrobek podle vyhledaného videonávodu.	Práce s tradičním i netradičním materiálem Videonávod	
ČPS-5-1-02	Využije prvků lidových tradic při tvoření.	Lidové tradice	
ČPS-5-1-03	Zvolí vhodné pomůcky a nástroje pro práci s daným materiálem.	Pomůcky a nástroje	
ČPS-5-1-04	Udrží pořádek na pracovním stole a vhodně zachází s pomůckami. Poskytne první pomoc při úrazu.	Organizace práce První pomoc	
ČPS-5-2-01	Vytvoří model z různých typů stavebnic. Předvede montáž a demontáž modelu.	Konstrukční činnosti	
ČPS-5-2-02	Tvoří modely podle slovního návodu, videonávodu, předlohy, náčrtu nebo podle vlastní fantazie.	Tvorba podle návodu a vlastní fantazie	
ČPS-5-2-03	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost a hygiena při práci	
ČPS-5-3-01	Zalévá rostliny, kypří půdu a vytrhává plevel.	Pěstitelské práce	

	Pomocí jednoduchých pokusů pozoruje základní podmínky pro pěstování rostlin a své pozorování zaznamená (i s využitím digitálních technologií).	Základní podmínky pro pěstování rostlin	
ČPS-5-3-02	Pečuje o pokojové rostliny. Odstraňuje odumřelé části a přesazuje rostliny.	Pěstování a ošetřování rostlin	
ČPS-5-3-03	Vybere podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje.	Pracovní pomůcky a nástroje	
ČPS-5-3-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost a hygiena při pěstitelských činnostech	
ČPS-5-4-01	Pojmenuje základní vybavení kuchyně.	Základní vybavení kuchyně	
ČPS-5-4-02	Připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně.	Příprava pokrmů	
ČPS-5-4-03	Aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu	
ČPS-5-4-04	Udrží pořádek a čistotu na pracovní ploše. Vyřeší první pomoc při úrazu v kuchyni.	Pořádek na pracovišti První pomoc	

PRACOVNÍ ČINNOSTI V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČPS-5-1-01	Tvoří výrobky z různých materiálů (např. papír, karton, přírodniny) a rozvíjí techniky práce s nimi. Pracuje s různým materiálem (např. textil, modelovací hmota, drát, odpadový materiál). Vytvoří výrobek podle vyhledaného videonávodu.	Práce s tradičním i netradičním materiálem Videonávod	MUL – Lidské vztahy – (nácvik první pomoci v krizové situaci)
ČPS-5-1-02	Využije prvků lidových tradic při tvoření.	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČPS-5-1-03	Zvolí vhodné pracovní pomůcky.	Pracovní pomůcky a nástroje	
ČPS-5-1-04	Udrží si pořádek na pracovním místě. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu.	Organizace práce. První pomoc.	
ČPS-5-2-01	Tvoří složitější modely z různých typů stavebnic. Předvede montáž a demontáž modelu.	Konstrukční činnosti	
ČPS-5-2-02	Staví podle slovního návodu, předlohy a náčrtu. Zvolí si konstrukci, samostatně vyhledá vhodný videonávod a konstrukci vytvoří.	Návod a předloha Konstrukce podle videonávodu	
ČPS-5-2-03	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc.	Bezpečnost práce	
ČPS-5-3-01	Zalévá rostliny, kypří půdu a vytrhává plevel. Pozoruje rostliny a pořídí o tom záznam.	Pěstitelské práce Pozorování rostlin	

ČPS-5-3-02	Pečuje o některé druhy rostlin. Přesazuje a rozmnožuje rostliny.	Pěstování a ošetřování rostlin	
ČPS-5-3-03	Vybere podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje.	Výběr pracovních pomůcek	
ČPS-5-3-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech. Poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost práce První pomoc	
ČPS-5-4-01	Pojmenuje základní vybavení kuchyně.	Základní vybavení kuchyně	
ČPS-5-4-02	Připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně. Rozvíjí fantazii při přípravě pokrmů. Vytvoří návod na přípravu pokrmu pomocí digitální technologie.	Příprava pokrmu Návod na přípravu pokrmu	
ČPS-5-4-03	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	
ČPS-5-4-04	Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce při vaření. Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Organizace práce První pomoc	

Pracovní činnosti – druhý stupeň (PČ)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti, realizovaných průřezových témat a s využitím mezipředmětových vztahů (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, informatika, výchova ke zdraví atd.). Žáky vedeme k praktickému poznávání materiálů, jejich vlastností, techniky a jejího praktického využití, ve vyšších ročnících k provádění laboratorních prací, práci s laboratorní technikou, pěstitelským pracím a směřování k profesionální orientaci žáků.

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku školy. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně v každém ročníku. V šestém až devátém ročníku pracují žáci v rámci okruhů: Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou a Pěstitelské práce a chovatelství. V posledních dvou ročnících je zařazen okruh Svět práce. V okruhu Práce s laboratorní technikou se realizují laboratorní práce od šestého do devátého ročníku z předmětů: Fyzika, Chemie a Přírodopis. K výuce jsou využívány kmenové třídy i učebny odborných předmětů (počítačová učebna, školní dílny, cvičná kuchyňka, učebna fyziky a chemie, laboratoře přírodopisu a laboratoř chemie a venkovní areál školy se záhony a pozemky). Výuka probíhá podle počtu žáků zpravidla v dělených třídách.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- zodpovědnému rozhodování v oblasti volby dalšího studia a profesní orientaci.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- účinné komunikaci při výběru a použití technických materiálů,
- porozumění pojmům souvisejícím s volbou povolání,
- předkládání dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci a dodržování pravidel práce v týmu,
- utváření příjemné atmosféry, ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů,
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a sebeaktualizaci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí,
- respektování školního a vnitřního řádu učeben.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů,
- dodržování vymezených pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,
- praktickému použití osvojených poznatků pro uplatnění na trhu práce,
- rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu,
- tomu, že žáky prakticky seznamujeme s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

PRACOVNÍ ČINNOSTI VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČSP-9-1-05	Dodržuje řád učebny, bezpečnost a hygienu práce. Postupuje podle pokynů při vzniku úrazu. Dbá na bezpečnost vlastní a druhých.	Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce	ENV – Vztah člověka k prostředí (třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)
ČSP-9-1-01	Dodržuje základní postupy při opracování přírodních materiálů. Měří, rysuje, řeže, stříhá a brousí materiály. Pracuje s různými materiály.	Vlastnosti materiálu - přírodní materiály - tvorba výrobků z různých materiálů - jednoduchá technická dokumentace, náčrt	
ČSP-9-1-02	Volí použití vhodných pracovních nástrojů a nářadí podle potřeby materiálu. Pracuje podle jednoduché technické dokumentace a dokáže ji napodobit.	Pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů	
ČSP-9-1-03	Samostatně i společně se spolužáky pracuje na úkolech. Vhodně si rozvrhuje pracovní dobu. Vysvětluje význam třídění odpadů na životní prostředí.	Pracovní postupy - zhotovení výrobků z různých materiálů Technika a životní prostředí – odpady	
ČSP-9-1-04	Zhotovuje výrobek podle předem daných rozměrů a parametrů. Zhotovuje výrobek podle vlastní fantazie.	Jednoduchá technická dokumentace, náčrt	

ČSP-9-5-01	Používá základní kuchyňský inventář a základní spotřebiče školní cvičné kuchyně.	Příprava pokrmů Kuchyně – základní vybavení, bezpečnost a hygiena	
ČSP-9-5-02	Připraví jednoduchý pokrm v souladu se zásadami zdravé výživy.	Příprava pokrmů za studena Základní postupy při přípravě pokrmů	
ČSP-9-3-01	Seznamuje se s nejčastějšími postupy při pěstování a ošetřování rostlin a zkouší správné postupy tak, aby jim zajistil co nejlepší základní životní podmínky.	Pěstitelské práce, chovatelství Základní podmínky pro pěstování - půda, výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy Zelenina, ovoce, okrasné rostliny, léčivé rostliny, kořenové - osivo, sadba, výpěstky, - podmínky a zásady pěstování - základy ošetřování pokojových rostlin, - pěstování vybraných okrasných dřevin a květín, - květina v exteriéru a interiéru, - druhy rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování vybraných druhů - rostliny a zdraví člověka	
ČSP-9-3-02	Seznamuje se s nejčastějšími postupy při pěstování rostlin. Pěstuje a ošetřuje podle pokynů vybrané rostliny v určených prostorách a areálu školy, přičemž je využívá pro vhodnou výzdobu.		
ČSP-9-3-03	Vybírá, používá a ošetřuje pomůcky nutné k pěstování rostlin.	Pracovní pomůcky	
ČSP-9-3-05	Dodržuje řád venkovních i vnitřních prostor školy a zásady bezpečné práce při pěstování rostlin.	Bezpečnost práce	

PRACOVNÍ ČINNOSTI VII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČSP-9-1-05	Dodržuje řád učebny, bezpečnost a hygienu práce.	Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce, důležité technologické postupy	Př 7 Fy 7
ČSP-9-1-01	Zhotovuje výrobek podle své fantazie. Rozumí úloze techniky v životě člověka.	Materiály, užití v praxi Úloha a význam techniky v životě člověka	
ČSP-9-1-03	Vyhledává informace, plánuje pracovní činnost.	Organizace práce, technologické postupy	
ČSP-9-1-04	Pracuje podle jednoduché technické dokumentace a dokáže ji napodobit. Zhotovuje výrobek podle předem daných rozměrů a parametrů.	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody. Pracovní postupy – zhotovení výrobků z různých materiálů.	
ČSP-9-5-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Příprava pokrmů Bezpečnost a hygiena v provozu	Př – rostliny
ČSP-9-5-02	Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Zvládá základní postupy při přípravě zdravých pokrmů a nápojů.	Potraviny – výběr, nákup, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – úprava pokrmů zastudena	
ČSP-9-5-03	Seznamuje se se základními principy stolování a společenského chování u stolu.	Úprava stolu a stolování	
ČSP-9-6-01	Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje a suroviny a pracuje s nimi podle	Práce s laboratorní technikou - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje	

	instrukcí. Pracuje podle pracovního postupu. Samostatně provádí jednoduchá pozorování a měření. Popisuje svoji práci a pozorování a vytvoří o něm zápis.	- základní laboratorní zařízení a pomůcky	
ČSP-9-6-02	Vypracuje laboratorní protokoly se závěrem o svých poznatcích dle návodu.		
ČSP-9-6-03	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady pro danou experimentální práci.		
ČSP-9-6-04	Vysvětlí a dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.	Řády odborných učeben	
ČSP-9-6-05	Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu.	Pravidla první pomoci při úrazu v laboratoři a venkovních prostorách	
ČSP-9-3-01	Dodrží doporučený pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny.	Pěstitelské práce, chovatelství Základní podmínky pro pěstování rostlin - léčivé rostliny a koření - pěstování vybraných rostlin - rostliny a zdraví - léčivé účinky rostlin - jedovaté rostliny - rostliny jako drogy, zneužití, alergie	
ČSP-9-3-02	Pěstuje a ošetřuje podle pokynů vybrané rostliny v určených prostorách a areálu školy, využívá některé pro výzdobu.		
ČSP-9-3-03	Vybírá, používá a ošetřuje pomůcky nutné k pěstování rostlin.		

ČSP-9-3-04	Podle popisu vyrábí herbář. Provádí pozorování v přírodě. Seznámí se se základními pravidly chovu vybraných domácích zvířat. Popíše podmínky a zvláštnosti chovu vybraných drobných zvířat.	Chovatelství - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05	Dodržuje řád venkovních a vnitřních prostor školy a zásady bezpečné práce při pěstování rostlin. Popíše a ukáže správný postup při běžném úrazu vzniklém při pěstování rostlin nebo způsobeném domácími zvířaty.	První pomoc při úrazu a poranění v pěstitelských pracích i při úrazu způsobeného zvířaty	

PRACOVNÍ ČINNOSTI VIII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČSP-9-8-02	Vyhledává v různých zdrojích požadavky na jednotlivá zaměstnání. Analyzuje vlastní schopnosti a dovednosti a vybírá adekvátní možnosti povolání.	Svět práce Trh práce: povolání lidí, rovnost příležitosti na trhu práce Volba profesní orientace: osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení,	Úřad práce – exkurze na poradenské pracoviště v rámci profesionální orientace
ČSP-9-8-03	Získává informace o jednotlivých oborech. Zdůvodňuje výběr povolání. Vyhledá pro něj zajímavá povolání. Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Využívání poradenských služeb (Úřad práce), naplň učebních a studijních oborů	Exkurze do pracovního prostředí v rámci profesionální orientace (ukázky činností)
ČSP-9-8-04	V modelových situacích a činnostech prezentuje svou osobu v souvislosti s trhem práce.	Zaměstnání: prezentace v modelových situacích na trhu práce	
ČSP-9-5-01	Používá základní vybavení školní cvičné kuchyně. Bezpečně obsluhuje školní kuchyňské spotřebiče.	Příprava pokrmů Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty	
ČSP-9-5-02	Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Potraviny – výběr, nákup, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – úprava pokrmů zastudena, základní způsoby tepelné úpravy	
ČSP-9-5-03	Předvede základní pravidla stolování, společenského chování a obsluhy u stolu.	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, chování u stolu	
ČSP-9-5-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Popíše jednoduchý postup při poskytnutí první pomoci ve cvičné kuchyni.	Bezpečnost a hygiena provozu	

ČSP-9-6-01	Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a své pozorování.	Práce s laboratorní technikou - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - základní laboratorní postupy a metody - laboratorní práce	Př 8
ČSP-9-6-02	Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích.		Fy 8
ČSP-9-6-03	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady pro danou experimentální práci.		
ČSP-9-6-04	Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu.		Che 8
ČSP-9-6-05	Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři. Dodržuje správný postup při úrazu v laboratoři.		
ČSP-9-3-01	Navrhne a vyzkouší pracovní postup pro pěstování rostliny se zajištěním základních životních podmínek.	Pěstitelské práce, chovatelství - praktické pěstování a ošetřování rostlin	

PRACOVNÍ ČINNOSTI IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
ČSP-9-8-01	Orientuje se ve vybraných profesích. Využije informace o jednotlivých středních školách z různých informačních zdrojů. Zdůvodní svůj výběr budoucího studia.	Svět práce Trh práce – požadavky kvalifikační, zdravotní Možnost vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	Návštěva Veletrhu vzdělávání středních škol v rámci volby povolání a střední školy
ČSP-9-8-02	Vyhledává pracovní příležitosti v obci (regionu). Diskutuje o problémech nezaměstnanosti. Seznámí se na internetu s možnostmi volných pracovních míst (ÚP). Seznámí se s formami podnikání.	Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání (drobné, soukromé)	Exkurze do pracovního prostředí v rámci profesionální orientace (ukázky činností)
ČSP-9-1-01	Pracuje s různými materiály.	Práce s technickými materiály Jednoduché pracovní operace a postupy	Besedy se zástupci středních škol ve škole
ČSP-9-1-02	Samostatně pracuje na úkolech, využívá vhodné pracovní nástroje.	Výrobek z různých materiálů (dle fantazie, dle zadání)	
ČSP-9-1-03	Diskutuje o zneužití techniky. Posoudí vliv techniky na životní prostředí.	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí	
ČSP-9-1-05	Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a náradím.	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci	
ČSP-9-5-02	Připraví jednoduchý pokrm.	Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy	

ČSP-9-6-01	Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a své pozorování.	Práce s laboratorní technikou - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - základní laboratorní postupy a metody - laboratorní práce	Př 9
ČSP-9-6-02	Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích.		Fy 9
ČSP-9-6-03	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady pro danou experimentální práci.		
ČSP-9-6-04	Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu.		
ČSP-9-6-05	Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři. Dodržuje správný postup při úrazu v laboratoři.		Che 9
ČSP-9-3-01	Zvolí a dodrží pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny tak, aby měla základní podmínky ke svému životu.	Pěstitelské práce, chovatelství - praktické ošetřování a pěstování rostlin	

Etická výchova – první stupeň (Etv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo souvisí s dalšími průřezovými tématy.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, nalezení a realizaci své profese, hledání životních rolí. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován, směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem etické výchovy je prosociálnost, lépe řečeno tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, ochotě pomoci jiným. Cílem není jenom osvojení tohoto chování, ale vedení žáků k tomu, aby se to stalo jejich vnitřní potřebou, což je ve shodě se zlatým pravidlem mravnosti „Co (ne)chceš, aby jiní dělali tobě, (ne)dělej ty jim.“

Vyučovací předmět má v prvním až pátém ročníku časovou dotaci jedna hodina týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívají další učebny nebo areál školy. Etická výchova je vždy zařazena v rozvrhu hodin v pondělí. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva a poznávání různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata výchovy. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, vzhledem k tomu, že učivem se stává žák a žakovská skupina v běžných situacích každodenního života. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy. Jako součást výuky je v pátém ročníku žákům nabízen vícedenní programový pobyt zaměřený na zdravý životní styl a v prvním až čtvrtém ročníku jeden jednodenní programový výjezd se zaměřením na pozitivní vztahy, prohloubení výuky a sebepoznávání.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikační

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,
- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebepoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládání a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných – prostřednictvím praktických situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ETICKÁ VÝCHOVA I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-3-1-01	Osvojí si oslovování křestními jmény. Používá vhodné formy pozdravu. Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě. Osvojí si vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy.	Základy mezilidských vztahů Představení se, významy jednotlivých křestních jmen, důvody pro oslovování křestními jmény, oslovování učitele a dospělých osob ve škole Vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu Pravda a lež, pozdrav a jeho formy, omluva – význam, formy, prosba, poděkování za vykonané dobro, vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Poznávací schopnosti
EV-3-1-02	Vnímá důležitost pravidel v životě člověka. Uvědomuje si hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky.	Vztahy v naší rodině Hodnota rodiny, význam rodičovské lásky	OSV – Mezilidské vztahy
EV-3-1-03	Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci. Dostatečně zvládá starost o svoje věci.	Základy sebeúcty a úcty k druhým Uvědomění si vlastní hodnoty, moje jméno, oslava narozenin a svátku Způsoby připsování pozitivních vlastností druhým, vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdrav Oslovení, kamarádství, základní rozlišování pocitů u sebe a u druhých, péče o vlastní věci	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Kreativita OSV – Psychohygiena OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetice
EV-3-1-06	Hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo. Osvojí si základní formy spolupráce.	Spolupráce a tvořivost Hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás Podpora spolupráce, společné plnění úkolů	OSV – Kreativita

EV-3-1-07	Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům.	Zbavování strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování Tvořivá pomoc spolužákům	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-3-1-04	Vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života. Zvládá základní formy prosociálního chování v rodině. Zvládá základní formy prosociálního chování ve škole.	Základy prosociálnosti Vnímání a prožívání prosociálnosti Pomoc v běžných rodinných a školních situacích	
EV-3-1-03	Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	Tvorba vlastního žákovského portfolia	

ETICKÁ VÝCHOVA II. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-3-1-02	Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. Dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách. Orientuje se ve stylu působení sankcí. Vnímá své základní práva a povinnosti.	Třída jako společenství Význam třídy v životě žáka, význam pravidel, Dodržování dohodnutých pravidel Význam a způsoby sankcí (odměna a trest) Transfer pravidel do reálného života, základní práva a povinnosti	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT – OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Spolupráce a soutěživost
EV-3-1-03	Osvojí si vhodné způsoby kladení otázek. Rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci. Rozvíjí svou trpělivost a neskáče druhým do řeči.	Základní komunikační dovednosti Důvody k tážení, význam tážení se, vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek Vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci Vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy
EV-3-1-05	Vnímá vlastní jedinečnost a originalitu. Vytváří si základy svého sebepoznání. Vnímá odlišnosti a podobnosti lidí	Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty Zcitlivění pro poznání typických rysů vlastní osobnosti, základy sebepoznání, hledání toho, v čem jsem výjimečný, moje silné a slabé stránky, já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti, pojmenování základních pocitů	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Psychohygiena
EV-3-1-06	Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách. Uvědomuje si pozitivní vlastnosti lidí v okolí.	Pozitivní hodnocení druhých Důvody k pozitivnímu hodnocení druhých, poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí zejména rodině a ve třídě	

EV-3-1-04	Zvládá projevovat pozornost, laskavost a uznání druhým. Rozvíjí tvořivé myšlení.	Způsoby připisování pozitivních vlastností druhým, projevy pozornosti, laskavosti a uznání v běžných podmínkách Tvořivost Představivost a obrazotvornost Nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů, samostatného pozorování a zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu	OSV – Kreativita
EV-3-1-03	Využívá tvořivost při darování. Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	Prosociální dovednosti Dělení se a darování a význam pro mezilidské vztahy Využití tvořivosti při darování – vymýšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. Tvorba vlastního portfolia (žákovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

ETICKÁ VÝCHOVA III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-3-1-01	Rozvíjí schopnosti naslouchat druhým.	Zúčastněné naslouchání Důležitost naslouchání v životě člověka především ve škole a v rodině, důsledky nepozornosti při naslouchání, výhody naslouchání	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace OSV – Kreativita
EV-3-1-06	Rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí. Rozvíjí své divergentní myšlení. Rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů.	Tvořivost Speciální schopnosti související s tvořivostí, divergentní myšlení Význam tvořivosti v mezilidských vztazích, způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích zvláště v rodině a třídním kolektivu Nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích, vytváření prožitků radosti pro druhé	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Poznávací schopnosti OSV – Rozvoj schopností poznávání
EV-3-1-04	Identifikuje základní city. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Vyjadřuje pozitivní city. Eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým.	Komunikace citů Uvědomění si vlastních citů a pocitů Pojmenování základních citů a jejich vyjádření Vyjadřování citů spojených s obdivem a laskavostí k druhým Sdělování radosti, eliminace vzájemného urážení se	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Psychohygiena
EV-3-1-07	Reflektuje situaci druhých. Poskytuje adekvátní pomoc.	Empatie Vnímavost k situaci druhých Pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků	OSV – Komunikace OSV – Psychohygiena

EV-3-1-04 EV-3-1-03	Dokáže chápat situace a chování především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků. Identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých. Dokáže zmírnit prožívání smutku druhých. Navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy. Vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých. Osobnostní a sociální vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolio.	Pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny, Vzájemné pochopení ve třídě Důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých Zmírňování prožívání smutku u druhých Prosociální chování Význam blízkého člověka pro život jednotlivce Základy kamarádství Význam kamarádství, vlastnosti dobrého kamaráda Způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého Význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy Tvorba vlastního žákovského portfolio	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
-----------------------------------	--	---	--

ETICKÁ VÝCHOVA IV. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-5-1-01	Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace. Vnímá základní prvky neverbální komunikace.	Neverbální komunikace Seznámení s možnostmi neverbální komunikace Zásady neverbální komunikace, postoje těla, mimika, úsměv, zrakový kontakt, gesta, podání ruky Zásady efektivní neverbální komunikace	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) celé třídy PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Komunikace
EV-5-1-03	Dokáže vyjádřit druhému pochvalu. Správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel. Vhodně vyjadřuje odpuštění druhým. Dokáže se usmířit s druhými. Projevuje úctu k handicapovaným.	Pozitivní hodnocení druhých Formy pozitivního hodnocení druhých, připisování pozitivních vlastností druhým Formy pochvaly, význam a účinnost pochvaly Správná reakce na pochvalu, umění odpustit, význam odpuštění Formy vyjádření odpuštění, usmíření Úcta k handicapovaným	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Poznávání lidí
EV-5-1-04	Vnímá důležitost usměrňování vlastních citů. Vnímá problematiku sympatie. Sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv. Chápe důležitost empatie. Zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe. Vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit. Dokáže vyjádřit soucit.	Komunikace citů Usměrňování základních citů Pocity spokojenosti Problematika sympatie Pocity smutku a obav a jejich usměrňování Hněv a jeho zvládání Empatie Pochopení důležitosti empatie Zážitek přijetí pro každé dítě Nácvik přátelského přijetí Pomocí empatie předpokládat reakci druhých	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Poznávací schopnosti

EV-5-1-02	Prezentuje své vzory. Identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje. Dokladuje osobnostní a sociální vývoj prostřednictvím vlastního portfolia.	Vyjádření soucitu Reálné a zobrazené vzory Já a moje vzory, Hledání vzorů Vzory v rodině Čím vzory přitahují Tvorba vlastního portfolia (žakovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
-----------	---	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-5-1-01	Zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici.	Dialog jako prostředek komunikace Význam dialogu, zásady dialogu Nácvik dialogu s rodiči, učiteli a vrstevníky	Jednodenní nebo vícedenní programový výjezd celé třídy (výlet, exkurze) PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Poznávání lidí OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Rozvoj schopností poznávání
EV-5-1-02	Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky. Vnímá a reflektuje svoje úspěchy. Vytváří své pozitivní sebehodnocení. Vnímá vliv pozitivního naladění na svůj život. Prohlubuje sebe přijetí. Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebe prezentace. Rozvíjí své sebeovládání. Utváří si, vnímá a reflektuje své cíle.	Sebehodnocení a sebeúcta Vnímání úspěchu a jeho význam Sebehodnocení a jeho podpora Význam pozitivního naladění a jeho vliv na zdraví Rozvoj sebepoznání a sebe přijetí Způsoby vhodné a nevhodné sebe prezentace Význam komunikace při sebe prezentaci Sebeovládání Překonávání překážek při dosahování cílů Cílevědomost	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita
EV-5-1-05	Vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky. Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání. Rozvíjí smysluplné využití volného času.	Iniciativa a tvořivost Iniciativa ve vztahu k jiným Výhody a rizika iniciativnosti, zásady iniciativnosti Hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině ve škole a mezi vrstevníky Nepřijatá iniciativa, zpracování neúspěchu Smysluplné využití volného času	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Komunikace
EV-5-1-06	Vnímá důležitost asertivity pro svůj život.	Asertivita Základy asertivity Význam asertivity	

EV-5-1-06	Dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků. Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě. Zvládá techniku odmítání. Povzbuzuje druhé. Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky. Dokáže být druhým prospěšný. Respektuje druhé. Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně.	Rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži Pomlouvání, Schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání, technika odmítnutí, Prosociální chování Povzbuzení druhých, služba pro druhé Zájem o spolužáky a vrstevníky, respektování druhých Svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým, zodpovědnost za svá rozhodnutí Tvorba vlastního portfolia. (žákovské portfolio)	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-5-1-02	Osobnostní vývoj dokladuje prostřednictvím portfolia.	Tvorba vlastního portfolia. (žákovské portfolio)	

Etická výchova – druhý stupeň (Etv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo souvisí s dalšími průřezovými tématy.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením pozitivních rysů osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, hledáním vhodné profesionální orientace a životní role. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem Etické výchovy je pro sociálnost, přesněji tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, poskytnutí pomoci jiným osobám a skupinám, rozvíjí schopnost rozlišit a realizovat společenské cíle bez aktuálního očekávání odměny.

Vyučovací předmět má v šestém až devátém ročníku časovou dotaci 1 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívají k výuce i další učebny nebo areál školy a obce. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata sociální výchovy a programové pobyty (adaptační pobyt, lyžařský výcvikový kurz, orientační dny, ukončovací pobyt) ve spolupráci se souvisejícími předměty. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky a s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty žáků. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy a je zařazen zpravidla do rozvrhu na pondělí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování a hledání problémů souvisejících s minulostí člověka a oblastí poznávání,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení a řešit problémové situace ve školském prostředí,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,
- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebepoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládání a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných - prostřednictvím praktických situací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

ETICKÁ VÝCHOVA VI. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-9-1-01	Otevřeně a citlivě komunikuje. Uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb. Zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariery. Rozvíjí schopnost naslouchat druhým.	Otevřená a citlivá komunikace Otevřené vyjadřování, rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci, komunikační chyby, komunikační šum, komunikační překážky a bariéry, důležitost respektu a vzájemného naslouchání, komunikace ve ztížených podmínkách, hádka, eliminace hrubých výrazů ve vyjadřování	OSV – Komunikace (komunitní kruh) Adaptační pobyt – 2-3denní programový pobyt celé třídy zaměřený na vzájemné poznávání, pomoc, spolupráci a vytvoření důvěry PT-OSV realizovány v rámci výstupů
EV-9-1-09	Vnímá problém jako výzvu. Uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém. Spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách. Zpracovává své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednání.	Rozhodnost a řešení problémů Pozitivní formulace problému, analýza problému, Schopnost podívat se na věc očima druhého, způsoby řešení problému Spolupráce ve ztížených podmínkách Kritické posuzování svých výsledků a vyvozování závěrů z nich pro využití v budoucnosti	OSV – Komunikace (verbální a neverbální sdělování) OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetence
EV-9-1-03	Vnímá výhody a nevýhody soutěživosti. Dokáže se chovat prosociálně i v soutěživých situacích. Reflektuje význam pravidel ve hře. Jedná ve stylu fair play.	Fair play Význam a zásady soutěživosti, zdravá soutěživost, význam pravidel, význam pravidel ve hře a jejich dodržování, asertivita a pro sociálnost v soutěživých situacích, pro sociálnost a sport, umění férově se prosadit a obhájit	OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání) OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy (respekt)
EV-9-1-06	Vnímá pozitivní vzory prezentované médii. Reflektuje vliv médií na svůj život.	Média jejich vliv na člověka Nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, média a volný čas	OSV – Kreativita (Výzdoba třídy)

EV-9-1-05	Reflektuje vztah médií a svého volného času. Více poznává vlastní rodinu. Spolupodílí se na zlepšování atmosféry ve vlastní rodině. Projevuje úctu k členům rodiny a starším lidem. Otevřeně v rodině komunikuje. Reflektuje svoji kritičnost vůči rodičům a dalším autoritám. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti v rodině. Projevuje úctu k životu ve všech jeho formách. Vnímá krásu a mnohotvárnost přírody. Přijímá zodpovědnost za životní prostředí. Aktivně se podílí na ochraně přírody. Reflektuje vztahy mezi chlapci a dívkami. Rozvíjí svoji sexuální identitu.	Rodina, ve které žiji Poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, pochopení jednotlivých členů rodiny, reflexe kritičnosti v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří, uplatnění sociálních dovedností v rodině Etika a ochrana přírody Úcta k životu ve všech jeho formách, citlivý vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí, ochrana přírody a pro sociálnost, etický rozměr ochrany přírody Dospívání Vztahy mezi děvčaty a chlapci Přátelství a láska Mládí a příprava na lásku Sexuální identita Tvorba vlastního portfolia, zájmy záliby, koníčky, nadání, úvahy o budoucím povolání	OSV – Kooperace a kompetence OSV – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne) OSV – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina, třída, rodina) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Komunikace
EV-9-1-02	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.		

ETICKÁ VÝCHOVA VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-9-1-01	Rozvíjí základní komunikační dovednosti. Uvědomuje si význam pravdivé komunikace. Uvědomuje si nebezpečí lži pro mezilidské vztahy.	Pravdivá komunikace Připomenutí základních komunikačních dovedností, význam pravdivé komunikace Autentičnost v komunikaci, souhlasnost verbální a neverbální komunikace, Nebezpečí polopravd a lží, čest a dobré jméno, tajemství	Škola v přírodě (LVK) v délce 5-7 dní PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Poznávání lidí OSV – Rozvoj schopností poznávání
EV-9-1-02	Vytváří si přiměřené sebevědomí. Dále rozvíjí své sebe přijetí. Rozvíjí své sebepoznání. Rozvíjí práci se svými chybami.	Přiměřené sebevědomí Rozvoj sebevědomí Podpora sebe oceňování, sebe přijetí Radost a optimismus v životě Sebepoznání – silné a slabé stránky Práce s chybami, sebe rozvoj,	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace
EV-9-1-08	Pozitivně hodnotí situace a události. Dokáže pozitivně přeformulovat situace a události. Reflektuje dobro, které mu projevilo jeho okolí a dokáže za něj projevít vděčnost.	Pozitivní hodnocení událostí a druhých Vnímavost k „pozitivitě“ situace a události Schopnost přeformulovat význam situace a události Význam dovednosti pozitivně přeformulovat význam situace a události Verbální vyjádření pozitiv druhých Reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
EV-9-1-05	Všímá si vzorů ve svém nejbližším okolí. Vnímá působení vzorů ve svém životě. Rozlišuje pozitivní vzory od pochybných idolů.	Reálné a zobrazené vzory Základní informace o vzoru vlivů na život jedince Funkce vzorů	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

	Identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory. Vnímá nebezpečí identifikace a imitace pochybných vzorů. Reflektuje svůj vztah k autoritě. Rozvíjí svůj mravní úsudek na příkladech ze života vzorů.	Změny ve vzorech během lidského vývoje Senzibilizace pro rozlišování vzorů Nebezpečí pochybných idolů Vliv reálných vzorů Prosociální vzory ve vlastní rodině Prosociální vzory ve veřejném životě Vliv zobrazených vzorů a vhodné literární a filmové prameny, smysl autority, vztah k autoritě Podstata imitace a identifikace Pravidla zdravé identifikace Nebezpečí nezdravé identifikace Rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů	
EV-9-1-04	Vnímá asertivitu ve vztahu ke zdravému sebeprosažení. Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním. Neagresivním způsobem obhajuje svá práva.	Asertivita Agresivní a pasivní styl chování Podstata asertivity Vysvětlení a nácvik asertivních technik Asertivní komunikační dovednosti Zdravé sebeprosažení se	
EV-9-1-09	Dokáže jednat prosociálně ve ztížených podmínkách.	Prosociálnost ve ztížených podmínkách Limity prosociálnosti Prosociální chování k neoblíbeným, nesympatickým atd. lidem Prosociální rozhodování a chování ve vypjatých situacích	
EV-9-1-02	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	Tvorba vlastního portfolia	

ETICKÁ VÝCHOVA VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-9-1-02	Vnímá důstojnost lidské osoby u každého člověka. Orientuje se v lidských právech. Zvládá pozitivně hodnotit druhé v obtížných situacích. Reflektuje své potenciality.	Důstojnost lidské osoby Lidská práva Zdroje lidských práv Rovnost Svoboda Potenciality člověka Pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích	Orientační dny (třídenní programový kurz mimo školu) PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Poznávání lidí OSV – Psychohygiena
EV-9-1-01	Přiměřeně komunikuje city. Dokáže vyjadřovat vyšší city. Dokáže nenásilným způsobem zvládat prudké emoce. Dokáže přiměřeným způsobem vyjadřovat své negativní city. Zvládá techniky přeladění. Vnímá spojitost mezi zdravím a emocemi.	Komunikace citů Nácviky vyjádření citů Emoce a hodnocení jevů Vyšší city a jejich typy Vyjadřování vyšších citů Pocity vzteku a impulsivnosti, Usměrňování citů Přeladění Dopady jednání při hněvu, ve strachu a při pesimismu Techniky vyjádření negativních citů Zdraví a emoce	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Kreativita
EV-9-1-04	Reflektuje asertivní práva. Dokáže rozlišit manipulativní chování a vhodně na něj reagovat. Dokáže správně argumentovat.	Asertivita Typy manipulátorů, manipulační pověry Zásady reakce na manipulaci Asertivní práva, způsoby správné argumentace Přijatelný kompromis Požádání o laskavost, stížnost	

EV-9-1-10	Utváří si zodpovědný vztah k sexualitě. Vnímá mládí jako přípravu na lásku a partnerský život. Vnímá význam sebeovládání pro zdravý rozvoj vlastní sexuality.	Sexuální zdraví Zodpovědný vztah k sexualitě Etický aspekt sexuality Nezralé rodičovství Sebeovládání a sexualita	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-9-1-05	Kriticky přistupuje k informacím z médií. Vytváří si strategie účinné obrany proti manipulaci médií.	Média a jejich vliv na člověka Eliminace vlivu agrese z médií Rozlišování mezi realitou a pseudorealitou Účinná obrana proti manipulaci médií	
EV-9-1-09	Dokáže se chovat prosociálně k jakémukoliv člověku.	Komplexní prosociálnost Význam komplexní prosociálnosti Formy komplexní prosociálnosti Pomoc anonymnímu člověku	
EV-9-1-07	V kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů. Osobně se angažuje a podílí na vytváření pozitivního školního klimatu.	Osobní angažovanost Projekty na řešení sociálních problémů	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
EV-9-1-10	Zvládá rozumně nakládat s penězi. Vnímá peníze jako prostředek. Rozvíjí ekonomické ctnosti ve svém životě. Reflektuje rizika konzumního způsobu života.	Etika a ekonomika Rozumné nakládání s penězi Peníze jako prostředek Vztah mezi ekonomikou a etikou Rozvíjení ekonomických ctností (šetrnost, podnikavost, skromnost) Konzumní způsob života	
EV-9-1-08	Reflektuje mravní normy a hodnoty. Respektuje normy, které se ho týkají. Rozvíjí morální úsudek.	Etické ctnosti Mravní hodnoty a normy Podněty pro rozvoj morálního úsudku Každodenní události a morální úsudek Morální úsudek a školní prostředí	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace

EV-9-1-02	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	Tvorba vlastního portfolia	
-----------	--	----------------------------	--

ETICKÁ VÝCHOVA IX. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
EV-9-1-07	Je vnímavý k sociálním problémům. Analyzuje prožitky a situace lidí se sociálními problémy. Vnímá dopady sociálních problémů na člověka. Rozvíjí účinnou prevenci a strategie při obraně proti sociálně patologickým jevům.	Sociální empatie Seznamování se se sociálními problémy, typy sociálních problémů Analýza a popis prožitků a situace lidí s různými sociálními problémy, dopad sociálních problémů na člověka a jeho okolí, vnímavost k obtížné situaci druhých Sociálně patologické jevy a jejich rizika pro děti a mládež, hodnota stáří, mezigenerační vztahy	Vícedenní ukončovací pobyt na závěr školní docházky mimo školu PT-OSV realizovány v rámci výstupů OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace
EV-9-1-04	Jedná asertivně i ve ztížených podmínkách. Reaguje vhodně i na neoprávněnou kritiku. Rozvíjí asertivní chování ve vrstevnické skupině.	Asertivita ve skupině Asertivita ve ztížených podmínkách, reakce na neoprávněnou kritiku Techniky, jak vhodně reagovat na neoprávněnou kritiku, asertivita ve skupině	OSV – Psychohygiena OSV – Kooperace a kompetice
EV-9-1-05	Žije uvědomělým způsobem života. Zvládá autonomní jednání. Reflektuje smysl svého života. Formuluje si cíle svého života.	Já potenciální vzor pro druhé Smysl a cíl mého života, ušlechtilý životní cíl, Moje postoje, moje role Zodpovědný život Mé schopnosti a okolí Autonomie a konformita	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Poznávání lidí (plánování učení a studia)
EV-9-1-08	Rozvíjí porozumění k etnickým, národnostním, sociálním a náboženským minoritám. Je vnímavý k potřebám lidí z chudých částí světa.	Komplexní prosociálnost a rozvojová pomoc Informace o menšinách Vztah k menšinám Využití prosociálnosti v multikulturní společnosti Pozitivní vztah k diverzitám	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)

EV-9-1-10	Vyhledává informace o lidech z jiných koutů světa, především tam, kde vládne chudoba. Aktivně se účastní humanitárních aktivit zaměřených na zmírnění bídy a chudoby ve světě. Uplatňuje toleranci ve svém jednání. Získává podněty pro utváření vlastního světového názoru. Toleruje lidi s jiným světovým názorem. Získává informace o různých světových názorech. Aplikuje postoje a dovednosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.	Tolerance Bída světa Informace o situaci zemí třetího světa Formy humanitární pomoci, humanitární projekty Duchovní rozměr člověka Obrana proti sektám Utváření vlastního světového názoru Tolerance k lidem s jiným světovým názorem Informace o různých světových názorech	OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – vedení dialogu) OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Sebepoznání a sebepečení OSV – Seberegulace a sebeorganizace
EV-9-1-10	Aplikuje etické ctnosti ve svém sexuálním životě. Uplatňuje věrnost ve vztahu. Rozvíjí úctu k druhému. Rozvíjí svoji odpovědnost za vztah s druhými.	Etická stránka lidské sexuality Etické ctnosti a sexualita Věrnost není slabost Úcta k druhému Odpovědnost za vztah	
EV-9-1-09	Reflektuje rozdíly mezi dobrem a zlem. Vnímá a rozvíjí úsudek svého svědomí. Reflektuje morální dilemata. Rozvíjí etické ctnosti. Reflektuje etiku pevného bodu	Etické ctnosti Dobro a zlo Svědomí Morální dilemata Etické ctnosti Etika pevného bodu Běh lidského života – lidský vývoj	
EV-9-1-01	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání	Tvorba vlastního portfolia	

Nepovinné předměty

Náboženství – první a druhý stupeň (Náb)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem. Podmínkou je vyplněná přihláška podepsaná zákonnými zástupci žáka. Pokud je žák přijat do nepovinného předmětu Náboženství, absolvuje výuku až do 9. ročníku.

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění) s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá v kmenové třídě či odborné učebně, výjimečně v sakrálních prostorách v obci (kostel, kaple). Předmět je nabízen žákům 1. až 9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován podle ročníků či ve skupinách tvořených z více ročníků. Zpravidla se spojují žáci v 1. a 2., 4. a 5., 6. a 7. a také v 8. a 9. ročníku. Předmět využívá možnosti projektové výuky.

Součástí výuky může být dále: návštěva kostela, církevního objektu, kulturně historické památky spjaté se životem římskokatolické církve a křesťanství (exkurze do místní charity, domova důchodců apod., účast na projektech charity, Papežského misijního díla apod.).

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu "Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ" schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve,
- vnímání události svého života a zpracovávání jej jako životní zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- reflexi problémových situací a diskusí o nich,
- zdůvodňování různých návrhů svých řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- prohloubení porozumění různým typům textů,
- rozlišování různých literárních druhů v Bibli.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení osobnosti zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem,
- rozvoji duchovního rozměru osobnosti žáků.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a k lidem bez víry,
- seznamování s kořeny židokřesťanské tradice.
- postojům odpovědnosti vůči světu, lidem, ale i Bohu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- rozvoji zdravého postoje vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti,
- chápání práce nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

(distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, rozpracování učiva do ročníků, průřezová témata)

Viz tabulková část.

NÁBOŽENSTVÍ I. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života. Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku. Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování. Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	Bůh nám dává život Vánoce, Bůh nám dává svého Syna Bůh nám dává své slovo Velikonoce, Bůh nám dává nový život	

NÁBOŽENSTVÍ II. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol. Je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce. Je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka. Vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	Všechno stvořené nám vypráví o Bohu Bůh k nám mluví Bůh k nám přichází Ježíšovy zázraky Velikonoce	

NÁBOŽENSTVÍ III. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší, než Bůh porušuje. Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet. Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet. Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	Bůh k nám přichází (první lidé, hřích a milosrdenství) Desatero, cesta ke štěstí (Mojžíš, jednotlivá přikázání) Pozvání k hostině Svátosti (smíření, eucharistie) Významné události církevního roku Hostina s Ježíšem	

NÁBOŽENSTVÍ IV. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem. Vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života. Vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu. Získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem. Vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	Jsem na cestě, Bible Cesta do zaslíbené země, Mojžíš Cesta za světlem, advent Boží království Cesta života, Velikonoce, křížová cesta	

NÁBOŽENSTVÍ V. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem. Zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa. Je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii. Vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru. Je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	Abraham slyší Boží hlas Slyším Boží hlas Já jsem vzkříšení a život Církev – náš společný dům	

NÁBOŽENSTVÍ VI. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Umí interpretovat příběh o Davidovi a aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě Je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství. Přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří. Je připraven vyznání víry šířit dál. Umí si propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje.	Rostu vstříc světlu Učit se dívat novými očima Vyznání víry Silnější než smrt	

NÁBOŽENSTVÍ VII. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě. Umí charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka. Je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým. Je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení.	Tajemství života Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa Cesta bezbranného	

NÁBOŽENSTVÍ VIII. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Rozliší různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání. Vysvětlí událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním. Konfrontuje se s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění. Reflektuje své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera.	Společný život s Bohem Budoucnost již začala Obklopení láskou Přijmout zodpovědnost	

NÁBOŽENSTVÍ IX. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Interpretuje příběh Ezaua a Jákoba a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem. Rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání. Realisticky ocení vlastní dary na základě vztahu mezi mužem a ženou realisticky a je připravený nakládat s nimi k dobrému. Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti křesťanské spirituality.	Před otevřenými dveřmi Lidé hledají Boha Náboženství vyvoleného národa Bůh a člověk Žít v jednotě s Bohem	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (pravidla)

I. Cíl hodnocení

Hodnocení vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupu pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální potřeby žáků a doporučení školských poradenských zařízení. Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. K záznamu hodnocení a sebehodnocení se používají elektronické žákovské knížky, sešity, žákovská portfolia a další pomůcky.

II. Obecná pravidla hodnocení prospěchu a chování žáků

1. Být otevřený v přístupu k žákům a zákonným zástupcům, stanovit a vysvětlit všechna kritéria ještě před hodnocením.
2. Umožnit žákům co největší účast na hodnotícím procesu.
3. Snažit se hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnání s ostatními žáky ve stejné třídě či skupině.
4. Brát chybu jako součástí procesu vzdělávání, na kterou má žák právo, a je pro něj příležitostí učit se lépe.
5. Hodnotit prospěch a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání a chování žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným školním výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu a vzhledem k těmto Pravidlům pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
6. Uplatňovat pedagogický takt, zejména: neklasifikovat žáky ihned po jejich návratu do školy po vícedenní nepřítomnosti, pokud se nejedná o dřívější učivo, hodnotit u žáka hlavně to, co umí a jeho výkon (nehodnotit známkou neodevzdané práce, domácí úkoly a projekty), hodnotit jen procvičené a zažité učivo nebo výstupy.
7. Získávat podklady pro hodnocení prospěchu a chování žáka různými metodami, formami a prostředky: např. soustavným diagnostickým pozorováním a sledováním výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, včetně testů vytvořených jiným subjektem na zakázku školy, analýzou různých činností žáka, konzultacemi s ostatními učiteli, popř. s dalšími odborníky, rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka atd.
8. Ve způsobu hodnocení žáka se specifickými vzdělávacími potřebami vycházet ze znalosti příznaků postižení a doporučení školního speciálního pedagoga, pedagogicko-psychologické poradny a speciálního pedagogického centra, zvýraznit při něm motivační složku hodnocení a jevy, které žák zvládl.
9. Hodnotit jednoznačně, srozumitelně, srovnatelně s předem stanovenými kritérii, věcně a všestranně.
10. Vycházet při hodnocení z platné verze školního vzdělávacího programu: „Škola pro zdravý život“.
11. Přezkoušet žáka z nehodnocených výstupů a učiva za dané pololetí, nebo mu odložit klasifikaci, pokud nebude dostatek podkladů k jeho hodnocení.
12. Domácí úkoly jsou zadávány v rozsahu a obtížnosti přiměřené osobnosti dítěte a tak, aby zbytečně nezatežovaly rodinné prostředí dítěte. Neplnění domácích úkolů je možné zohlednit v hodnocení žáka.

III. Pravidla pro použití hodnocení prospěchu klasifikací (známkou)

1. Známkou z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo. Žáci musí mít dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
3. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
4. Při klasifikaci známkou používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
5. Klasifikace se dělí na průběžnou a celkovou. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.
6. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci pololetí se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období.
7. Při určování stupně prospěchu přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka, ohodnocuje jeho píli a přístup k vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží také ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům, především v předmětech s výchovným zaměřením, souhrnná klasifikace proto není čistým aritmetickým průměrem obdržovaných známek, ale neměla by být se známkami v zásadním rozporu.
8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období všichni učitelé po vzájemné dohodě.
9. Hodnocení výkonu žáka klasifikačním stupněm musí být objektivní, přiměřeně náročné, průkazné a jednotné.
10. Žák všech ročníků základní školy musí být z každého povinného i povinně volitelného předmětu hodnocen známkou alespoň čtyřikrát za každé pololetí s výjimkou tělesné výchovy a předmětu s dotací jedna hodina týdně, v nichž stačí hodnocení alespoň třemi známkami za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období a všechny známky zapisují do elektronické nebo papírové žákovské knížky žáka ve shodě se svou evidencí. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy je tento způsob doporučen školským poradenským zařízením.
11. Učitel žákovi sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkovém hodnocení. Hodnocení zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí učitel žákovi nejpozději do 10 dnů od odevzdání práce. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
12. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Všechny písemné práce (s větším rozsahem než je učivo za uplynulý týden) jsou předem oznámeny, aby žáci měli dostatek času se připravit.
13. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut, informuje vyučující učitel ostatní učitele formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
14. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení a klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo ukončení pracovně právního vztahu v průběhu klasifikačního období předá tento přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

15. Vyučující učitel předmětu zapíše celkovou známku nejpozději v určené datum na konci pololetí do třídního výkazu a katalogového listu nebo archu třídy a dbá na přesnost a úplnost zápisu.

16. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uchovávají po dobu celého klasifikačního období, dále po dobu, kdy zákonní zástupci žáka mohou požádat o přezkoumání hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin a vzhledem k možným případům odložení hodnocení, opravných a komisionálních zkoušek se podklady pro hodnocení žáků uchovávají až do 31. 10. následujícího školního roku. Opravené písemné nebo grafické práce musí být po tuto dobu k dispozici na předložení žákům, jejich zákonným zástupcům i vedení školy.

17. Za první pololetí škola vydá žákovi výpis z vysvědčení a za druhé pololetí vysvědčení.

18. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, výpisem známek nebo vysvědčením, dále na třídních schůzkách, na požádání i jindy, přednostně v konzultačních hodinách.

19. Za mimořádné zhoršení prospěchu se považuje snížení známky o dva stupně a více. Případy mimořádného zhoršení prospěchu žáků a jejich neprospěch se projednávají v pedagogické radě (pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy). V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje vyučující učitel tohoto předmětu zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem nejpozději do 14 dnů od hodnotící pedagogické rady za dané čtvrtletí.

20. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské pobyty, výuka ve škole při nemocnici, dočasné umístění ve výchovném ústavu) vyučující respektuje známky žáka, kterými žáka hodnotí škola, kterou dočasně navštěvoval. Žák se znovu nepřezkoušuje.

21. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

22. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

23. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

24. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

25. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

26. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce

opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

27. Výsledky práce v nepovinných předmětech se hodnotí známkou, pro hodnocení se odpovídajícím způsobem použijí tato Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák musí být z nepovinného předmětu hodnocen nejméně dvakrát za každé pololetí.

28. Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením z psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

IV. Pravidla pro použití slovního hodnocení prospěchu žáků

1. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
2. Při hodnocení se přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
3. Hodnocení je vždy adresné.
4. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činnosti žáka. Žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
5. Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle kritérií pro klasifikaci známkou, neboť musí být zachována vazba mezi klasifikací známkou a slovním hodnocením.
6. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Tento způsob se upřednostňuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž vychází ze znalosti postižení nebo znevýhodnění.
7. Při slovním hodnocení se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

V. Pravidla pro použití hodnocení chování žáků

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
3. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou i mimo školu.
4. Nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.
5. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky,
 - na třídních schůzkách (3-4x ročně), nebo na individuálně sjednané schůzce,
 - okamžitě při mimořádném porušení školního řádu,
 - kdykoliv na požádání, přednostně v konzultačních hodinách.
6. Poznámky a pochvaly týkající se chování žáka ve škole nebo při činnostech organizovaných školou zapisují vyučující učitelé do elektronické žákovské knížky.

VI. Způsoby hodnocení žáků

Pro hodnocení žáka je jako hlavní způsob hodnocení používána klasifikace klasifikačním stupněm (známkou), která v případě žáků se specifickými výukovými poruchami může být doplněna nebo zcela nahrazena v některých předmětech slovním hodnocením. Vedle hodnocení známkou lze využít i hodnocení bodové nebo procentuální dle určené škály, které se na známku následně převádí. Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků je žákovské portfolio. V portfolio žáka se shromažďují takové doklady o činnostech žáka, ze kterých je zřejmé částečné či úplné zvládnutí dané problematiky. Materiály do portfolio jsou zásadně zařazovány s vědomím a souhlasem žáků.

VII. Kritéria hodnocení

a) Kritéria hodnocení prospěchu žáků

1. Rozsah znalostí a dovedností (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů).
2. Hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu).
3. Kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, třídění, kombinování, využívání, kritické hodnocení, prezentace).
4. Produktivita (plnění úkolů, různorodost, včasnost, pestrost, formální úroveň písemností a produktů, struktura a srozumitelnost vyjadřování).
5. Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, podíl činnosti v týmu, navrhování řešení, tvořivost, rozvíjení myšlenek, formulování hypotéz).

Plnění kritérií lze sledovat pomocí předem definované škály pro hodnocení známkou i slovně

Rozsah znalostí a dovedností

1 výborný	100 – 90%	100 – 90 bodů
2 chvalitebný	89 – 75%	89 – 75 bodů
3 dobrý	74 – 50%	74 – 50 bodů
4 dostatečný	49 – 25%	49 – 25 bodů
5 nedostatečný	24 – 0%	24 – 0 bodů

Hloubka porozumění

- 1 kladení otázek k věci, dovednost vyučovat druhé, rozvíjení tématu, kritické posouzení, vytvoření originálu, předvedení
- 2 správná aplikace, ověření, rozbor
- 3 vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení
- 4 zopakování, označení, seřazení
- 5 rezignace, apatie, nulová snaha

Kvalita práce s informacemi

- 1 vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data
- 2 přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data
- 3 myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data
- 4 vyhledávání a převzetí cizí informační struktury
- 5 nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy

Produktivita

- 1 četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající

všechny oblasti vzdělávání

2 formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání

3 výstupy s formálními nedostatky, pokrývající jen některé oblasti vzdělávání

4 nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu

5 žádné výstupy

Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů

1 úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků

2 neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků

3 neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků

4 neúspěšný pokus, irelevantní prostředky

5 rezignace, bezradnost, lhostejnost

b) Kritéria hodnocení chování žáků

1. Zdvořilost (způsob oslovování, rozloučení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva a tak dále).

2. Způsob komunikace (nepoužívá vulgaritu, hlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně).

3. Respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá slovně ani fyzicky, bere ohled, ocení přínos, zapojí ho do činnosti).

4. Úcta k hodnotám (nepoškozuje majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně).

5. Úroveň plnění si povinností (řádně a včas dochází do školy, plní uložené úkoly, pravidly třídy a pokyny).

6. Obrana práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, na zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího, ohradí se proti nespravedlivému jednání, uplatňuje demokratické principy ve školní samosprávě).

VIII. Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření. Vždy se zaznamenávají do třídních výkazů (katalogových listů) s výjimkou pochvaly třídního učitele.

1. Pochvaly a jiná ocenění

Pochvaly slouží k ocenění žáka a jeho chování ve škole a školních akcích i mimo školu. Rozlišujeme: pochvalu ředitele školy a pochvalu třídního učitele.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění, a to za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi zpravidla před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno, a do dokumentace školy. Jiné pochvaly od pedagogů se zapisují do elektronické nebo papírové žákovské knížky.

2. Kázeňská opatření

a) Kázeňská opatření reagují na žákovo nevhodné chování, které není v souladu se školním řádem. Kázeňskými opatřeními jsou podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- **napomenutí třídního učitele,**
- **důtku třídního učitele,**
- **důtku ředitele školy,**
- **podmíněné vyloučení žáka,**
- **vyloučení žáka ze školy.**

b) Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit po projednání s ředitelem školy napomenutí nebo důtku třídního učitele; udělení napomenutí a důtky třídního učitele neprodleně zapíše do dokumentace školy (žákovské knížky, katalogového listu).

c) Ředitel školy uděluje ředitelskou důtku po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo jím pověřený třídní učitel oznámí neprodleně důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka. Výchovné opatření k posílení kázně se nezaznamenává na vysvědčení, pouze do dokumentace školy. Za jeden přestupek se uděluje pouze jedno opatření k posílení kázně.

d) Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. Podmíněné vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy je možné pouze za splnění základní podmínky, že žák má za sebou splnění povinné školní docházky, tj. pokud žák navštěvoval základní školu devět let. O podmíněném vyloučení a vyloučení žáka se rozhoduje ve správním řízení, proti kterému se mají zákonní zástupci možnost odvolat. O odvolání rozhoduje krajský úřad. O podmíněném vyloučení žáka ze školy rozhoduje ředitel v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku.

Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze školy také, dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty stanovené v rozhodnutí o podmíněném vyloučení zaviněného závažného porušení povinností stanovených školním řádem. Ředitel musí vyloučit žáka školy v případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem školy. Za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školním řádem se považují zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům. Dopustí-li se žák takového chování, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

e) Pro účely hodnocení chování žáka rozlišujeme:

- **méně závažná porušení školního řádu** (nejméně závažné, neúmyslné nebo z nedbalosti vzniklé činy, kterými zpravidla nevzniká škoda na majetku či zdraví, např. zapomínání pomůcek a úkolů),
- **závažná porušení školního řádu** (méně závažné úmyslné činy nebo činy vzniklé z hrubé nedbalosti, při nichž již může dojít ke škodě na majetku školy /osob/, např. lhaní, podvádění, poškození majetku),
- **závažnější porušení školního řádu** (zpravidla úmyslné a záměrné činy, kterým vzniká buď větší škoda na majetku či ohrožení zdraví, např. fyzický (slovní útok, krádež, záměrné větší poškození majetku),

- **zvláště závažná porušení školního řádu** (zpravidla nejzávažnější úmyslné činy, např. (kyber)šikana, distribuce a (zne)užívání návykových látek, zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky).

f) Porušení školního řádu posuzuje učitel nebo jiný pedagog, který byl daného porušení svědkem, případně který byl pověřen jeho vyšetřením. Zjištěné porušení školního řádu se zapisuje do elektronické žákovské knížky. Kázeňské opatření se ukládá neprodleně po zjištění porušení školního řádu na základě zvážení závažnosti tohoto porušení. Kritéria udělování dalších kázeňských opatření shrnuje tabulka:

Druh opatření	Závažnost porušení	Ukládá	Informuje se
Napomenutí třídního učitele	závažná a opakovaná méně závažná	třídní učitel	žák a jeho zákonný zástupce
Důtka třídního učitele	závažnější a opakovaná závažná	třídní učitel	žák a jeho zákonný zástupce, vých. poradce
Důtka ředitele školy	zvláště závažná nebo opakované závažnější	ředitel školy	žák a jeho zákonný zástupce, zást. ředitele

f) Hodnocení neomluvené absence žáka

U ojedinělé jednorázové neomluvené absence (do výše 6 hodin) se projedná návrh na udělení ředitelské důtky. V případě opakované neomluvené absence (nejvýše do 10 hodin) se kromě projednání návrhu na udělení ředitelské důtky také na konci pololetí projedná na pedagogické radě návrh na sníženou známku z chování o jeden stupeň. V případě opakované neomluvené absence (nad 10 hodin) se na konci klasifikačního období projedná na pedagogické radě návrh na sníženou známku z chování o jeden nebo dva stupně. Stupeň hodnocení za neomluvené hodiny bude definitivně stanoven na základě individuálního posouzení každého případu ředitelem školy po projednání v pedagogické radě.

IX. Ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení

a) Ukazatele jednotlivých stupňů při použití hodnocení známkou a slovního hodnocení

1 – výborný

Ovládá učivo. Samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti. Je samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně, správně. Je pilný, snaží se. Dokáže pracovat s informacemi, spolupracovat a samostatně se učit.

2 – chvalitebný

V podstatě ovládá učivo. Vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností. Celkem samostatný, tvořivý a pohotový. Vyjadřuje se celkem výstižně a souvisle. Celkem se snaží, zpravidla je pilný. Dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací. Při spolupráci vyžaduje drobnou podporu. Dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc.

3 – dobrý

Učivo ovládá s mezerami. Při uplatňování znalostí a dovedností vyžaduje pomoc, je méně samostatný. Je méně tvořivý, pohotový a vesměs napodobuje ostatní. Vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby. K práci potřebuje dost často podnět. Při práci

s informacemi potřebuje pomoc. Při spolupráci vyžaduje pomoc. Se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc.

4 – dostatečný

Učivo ovládá se závažnými mezerami. Znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami. Napodobuje ostatní, ovšem často chybně, je nesamostatný, nechápe souvislosti. Vyjadřuje se nesouvisle, se značnými obtížemi. Malá píle, snaha, a to i přes podněty. Při práci s informacemi dělá zásadní chyby. Při spolupráci vyžaduje výraznou podporu. Se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc.

5 – nedostatečný

Učivo neovládá. Neovládá znalosti a dovednosti. Je nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný. Ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem. Podněty k práci jsou neúčinné. I přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informaci. I přes výraznou pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními, nedokáže se samostatně učit.

U – uvolněn

Žák může být na základě rozhodnutí ředitele zcela nebo zčásti uvolněn z výuky předmětu nebo předmětů na základě odůvodněné žádosti zákonného zástupce, a to ze závažných důvodů, zejména zdravotních.

N – nehodnocen

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo 2. pololetí hodnotit z vážných důvodů ani v náhradním termínu, vyplní se „nehodnocen (a)“ a důvody se vyplní ve školní matrice.

b) Ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na základě dlouhodobého sledování projevů žáka na vysvědčení stupni:

stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu a zpravidla se dopouští jen méně závažných nebo závažných porušení školního řádu. Pokud se žák se ojediněle dopustí závažnějších porušení školního řádu, je z jeho strany jednoznačně vidět snaha o nápravu a zlepšení chování a lze předpokládat neopakování tohoto chování. Do konce klasifikačního období již u něj nedochází k takovému porušování školního řádu. Žák je přístupný výchovnému působení a výchovným opatřením, snaží se své chování upravit.

stupeň 2 - uspokojivé

Žák se v zásadě dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu, dopustí se ale záměrně a opakovaně závažnějších porušení školního řádu, nebo ojediněle zvláště závažného porušení školního řádu, přičemž je současně z jeho strany vidět snaha o nápravu a zlepšení chování. Žák ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák se zpravidla se i přes důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy dopouští dalších závažnějších přestupků proti pravidlům školního řádu. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se o nápravu svého chování.

stupeň 3 - neuspokojivé

Žák zvláště závažně a zaviněně porušuje své povinnosti stanovené školním řádem. Zpravidla se opakovaně dopouští zvláště závažných porušení školního řádu. Z jeho strany není dostatečná snaha o nápravu a zlepšení chování. Svým chováním a jednáním výrazně negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole, vážně ohrožuje zdraví nebo bezpečnost svou nebo jiných osob. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a obvykle pokračuje i přes důtku ředitele školy v dalším porušování pravidel školního řádu.

Návrh na sníženou známku z chování navrhuje třídní učitel po předchozí konzultaci s ředitelem školy nebo ředitel školy a tento návrh je projednán na hodnotící pedagogické radě za klasifikační období. S konečnou platností o hodnocení chování žáka rozhoduje ředitel školy.

X. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl/a s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebným, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
- b) **prospěl/a**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
- c) **neprospěl/a**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí;
- d) **nehodnocen/a**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci prvního pololetí,

XI. Uvolnění z výuky

- a) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn, vyplní se uvolněn. Nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí klasifikovat ani v náhradním termínu, vyplní se "nehodnocen". Důvody pro uvolnění nebo neklasifikování žáka se uvedou v katalogovém listu žáka.
- b) Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn.

XII. Podrobnosti o komisionálních přezkoušeních a opravných zkouškách

a) Komisionální přezkoušení

- 1. Komisionální přezkoušení se koná, pokud zákonný zástupce žáka požádá o přezkoumání výsledků hodnocení žáka na konci 1. nebo 2. pololetí školního roku do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, a to do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- 3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného nebo příbuzného předmětu stejné vzdělávací oblasti.
- 4. Výsledek přezkoušení nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu (katalogového listu) poznámku o vykonaných komisionálních přezkoušeních, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem přezkoušení.

b) Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky se konají:
 - jestliže žák má na vysvědčení nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakoval ročník na daném stupni základní školy,
 - jestliže žák je v 9. ročníku a na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů.
2. Komise pro opravnou zkoušku je jmenována stejně jako komise u komisionálního přezkoušení.
3. Komise pro opravnou zkoušku je tříčlenná a tvoří ji stejní členové jako u komisionálního přezkoušení.
4. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O opravné zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat pouze jednu opravnou zkoušku.
7. Konkrétní obsah a rozsah opravné zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se ŠVP.
8. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogy stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
9. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
10. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
11. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žákovi, který konal opravnou zkoušku:
(*katalogový list – opravné zkoušky – předmět – dne – hodnocení*).

7. Seznam použitých zkratek

(s výjimkou fyzikálních a chemických značek a chemického a fyzikálního názvosloví)

Aj Anglický jazyk
Čas Člověk a svět
Čj Český jazyk a literatura
BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČNO České národní obrození
DD Dětský domov
Dě Dějepis
DVPP Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ENV Enviromentální výchova
Etv Etická výchova
EU Evropská unie
Fy Fyzika
Che Chemie
Hv Hudební výchova
HW Hardware
ICT Informační a komunikační technologie
IČ Identifikační číslo organizace
Inf Informační výchova (povinný předmět nebo volitelný předmět)
INT Integrace
IVP Individuální vzdělávací plán
KHS Krajská hygienická stanice
KK Klíčové kompetence
LMP Lehké mozkové postižení
Ma Matematika
MED Mediální výchova
MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUL Multikulturní výchova
MV Mezipředmětové vztahy
OSN Organizace spojených národů
Náb Náboženství
Nj Německý jazyk
OSV Osobnostní a sociální výchova (průřezové téma)
P Předmět
PC Počítač (notebook)
Pč Pracovní činnosti
PČP Pravidla českého pravopisu
PLPP Plán pedagogické podpory
Pnp Psaní na počítači
PPP Pedagogicko-psychologická poradna
PRO Projekt
Prv Prvouka
PSP Periodická soustava prvků
PSS Pravoúhlá soustava souřadnic
Př Přírodopis
PU Počítačová učebna
PT Průřezová témata
Rj Ruský jazyk

RVP ZV Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SPC Speciální pedagogické centrum
SPU Specifické poruchy učení
SSČ Slovník spisovné češtiny
SVP Speciální vzdělávací potřeby
SW Software
ŠD Školní družina
ŠJ Školní jídelna
ŠK Školní klub
ŠPP Školské poradenské pracoviště
ŠPZ Škola podporující zdraví (Zdravá škola)
ŠSP Školní speciální pedagog
ŠVP ZV Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Tv Tělesná výchova
ÚP Úřad práce
VDO Výchova demokratického občana
VKM Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vko Výchova k občanství
Vkoz Výchova ke zdraví
Vv Výtvarná výchova
Ze Zeměpis
ŽP Životní prostředí

8. Přílohy (seznam)

8. A Příloha č. 1 ŠVP Školní družiny
(viz zvláštní příloha)

8. B Příloha č. 2 ŠVP Školního klubu
(viz zvláštní příloha)